

# รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑/๒๔๘๖ (วสันตวิษุวัต ๒) ชุดที่ ๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถิ่นมัสมาชิกมาประชุม ๑๒๗ ท่าน  
เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุม การประชุมตามระเบียบวาระ  
หมายเลข ๑ เรื่องที่ประธานสภาจะแจ้งต่อที่ประชุม แห่งองค์ข้าพเจ้าได้รับ  
หนังสือจากกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ได้มีพระบรมราชโองการ  
โปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงตำแหน่งรัฐมนตรีใหม่ ซึ่งข้าพเจ้าจะได้ตาม  
ประกาศกระแสพระบรมราชโองการดังต่อไปนี้

## ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ตามประกาศตั้งวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ ตั้งให้จอมพล  
แปลก พิบิตสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และประกาศตั้งวันที่ ๒๗ มีนาคม  
๒๔๘๕ ตั้งและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีนั้น

บัดนี้ เห็นสมควรที่จะปรับปรุงคณะรัฐมนตรีใหม่ เพื่อให้เหมาะสม  
กับสถานการณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่ง  
ราชอาณาจักรไทย จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุง  
ตำแหน่งรัฐมนตรีใหม่ ดังต่อไปนี้

๓. พลอากาศโทมน มหาสันทนะ เวียงนครสถิตย์ พ้นจากตำแหน่ง  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่า  
การสำนักนายกรัฐมนตรี

๔. พลโทบัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี  
ว่าการกระทรวงมหาดไทย

๕. พลเรือโท หดวงศ์นาถวินวัฒน์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงเกษตร และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๖. จอมพล ถนอม รอดบุญ รองนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงเกษตรออกตำแหน่งหนึ่ง

๗. นายพลตำรวจตรี ถม้าย อุดยานานนท์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี  
ช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๘. พลจัตวา ศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ  
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศออกตำแหน่งหนึ่ง

๙. พลจัตวา ประมาณ อัครเศถียร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง  
คมนาคม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกตำแหน่งหนึ่ง

๕๕๕ ๕๕๕ ๕๕๕  
ทรงตั้งแต่วันที่ ๓๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ เป็นที่ ๘ ใน  
ราชกิจจานุเบกษา ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ลงนาม) จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ที่ประชุมรับทราบ

นายสำนันทน์ สายสว่าง (นครปฐม) : ในที่ประชุมพระบรม  
ราชโองการนี้ กระผมใคร่จะขอประทานกราบเรียนถามท่านนายกรัฐมนตรี  
เพื่อ....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นี้ ๆ ท่าน สมคิดว่าสำหรับแจ้งให้

ทราบอย่างนั้น เป็นกระแด้พระบรมราชโองการอย่างนั้น ก็ไม่ควรจะมีการถาม

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผมถามการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม เพื่อให้รัฐบาลตรงกับประชาชน เพราะชาวกระแด้ของประชาชน เพื่อหอดูครบ เพราะฉะนั้นผมก่อน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เห็นจะไม่เหมาะกระมัง คุณด้านนท์

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : มิได้ ผมจะขอเรียนถาม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เคยก่อน แจ้งให้ทราบเท่านั้น ผมคิดว่าจะถามอะไรให้ตั้งกระทู้มากกว่า

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : มิได้ ผมเรียนถามในการปรับปรุงนครมทวนพวงผมหรือยัง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มาถามกระแด้พระบรมราชโองการที่ไม่งามนะเชอผมเถอะไม่ตหรือก เชอผมเถอะ

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ท่านฟังผมหรือยังว่าถามอย่างไร จึงรู้ว่าไม่งาม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นั่นละซี ผมคิดว่ามันจะไม่ดี

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผมเข้าใจว่ามันดี คือให้ท่านนายก ฯ แสดงว่าเพื่อความเหมาะสมอย่างนั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เออละ ๆ

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผมเรียนถามอย่างนั้นครับ หมายความว่าเพื่อสถานการณ์ของประเทศไทย สถานการณ์เป็นอย่างนี้ แต่การเปลี่ยนแปลง ๓ รัฐมนตรีใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นกระทรวงสำคัญ เช่น กระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม จะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือไม่ นั่นหนึ่ง แต่บุคคลที่เคยดำรงตำแหน่ง ๓ กระทรวงนี้ เดียงประชาชนไม่เข้าใจ เกรงว่าจะเข้าใจรัฐบาลผิด โดยมีการวิพากษ์วิจารณ์ในความเหมาะสม ซึ่งเช่นคุณบัญญัติ ฯ เป็น

บุคคลที่เหมาะสมของมหาดไทย สนใจในความทุกข์ของประชาชน และได้บริหารงานมหาดไทยมาด้วยดี...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่าน ๆ ผมคิดว่าท่านคงกระตุกหรืออะไรมาตั้งคำถามขออย่าถามเลย

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผมต้องการให้ท่านแถลงทั้งหมด ผมไม่ต้องการอะไรหรอก ต้องการให้มันเป็นผลดี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ เรื่องแจ้งให้ทราบเท่านั้น ผมคิดว่าอย่างนั้นต่อไป

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : คือหมายความว่าอย่างไหนไม่ได้ใช่ไหมครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับผมคิดว่าอย่าถามอย่างนี้ เพราะเป็นประกาศพระเจ้พระบรมราชโองการ

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ผม เหม เสียหายจึงอย่างคุณเหตุผลดูซิว่า ๖ ไปดูการปลูกข้าวปลูกอะไรมา แล้วมาอยู่มหาดไทย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เขาเอะครับผมคิดว่าคงกระตุมาตั้งคำถาม ไม่ถามคุณ ๘. รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๒) ชุดที่ ๑

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ขาดใจจากสภาประชุมได้รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ ตามที่ได้อ่านมาแล้ว ๓. กระตุถาม กระตุถามก่อนอื่นคือ ๓ ผู้ตั้งกระทู้ถามนายพันตำรวจเอก พัฒน์ นวลวัฒนา นนท์ ตามเรื่องเงินบำรุงท้องที่ ซึ่งจะจ่ายให้เทศบาล ตามกระทรวงการคลัง

นายพันตำรวจเอก พัฒน์ นวลวัฒนา นนท์ (สุราษฎร์ธานี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ข้าพเจ้าได้ทราบโดยทางวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ เมื่อ  
วันอาทิตย์ ๒๘ เดือน กันยายน ค.ศ. ๑๙๕๖ ว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้กระทรวง  
การคลังจ่ายเงินคงคลังจำนวนหนึ่งไปให้เทศบาลต่าง ๆ เพื่อจ่ายเป็นค่าเงิน  
เดือนและเงินอื่น ๆ ของพนักงานเทศบาลในประเทไทยนี้ แต่ให้หักเงินบำรุง  
ท้องถิ่นมาใช้แทนเงินคงคลังขยมิ และโดยที่เรื่องนี้อาจไม่ตรงกับความต้องการ  
ประสงค์ของการใช้จ่ายเงินบำรุงท้องถิ่น ทั้งเป็นร่องรပ်ตอนเพราะอาจนำไปใช้  
แทนเงินขยมิดังกล่าวในเรือ ๆ นี้ จึงขอเรียนถามว่า

๓. ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เงินบำรุงท้องถิ่น มาใช้แทนเงิน  
คงคลังขยมิไปจ่ายให้แก่พนักงานเทศบาลต่าง ๆ นั้น ขอทราบว่ตามยถึง  
เงินบำรุงท้องถิ่น ๆ ไป หรือเฉพาะในส่วนที่เป็นของเทศบาลแต่ละเทศบาล

๔. ตามที่หมายถึงเงินบำรุงท้องถิ่น ๆ ไป ซึ่งรวมถึงเงินบำรุงท้องถิ่น  
จากในท้องถิ่นไม่ใช่เป็นของเทศบาลแต่ย การกระทำเช่นนั้นเป็นเพราะเหตุใด  
ขอทราบ และถ้าเช่นนั้นในท้องถิ่นไม่อยู่ในเขตเทศบาลจะได้เงินที่ใหม่ไป  
บำรุงให้เหมาะสมได้

พลโทประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง  
การคลัง : กระทรวงการคลังขอประทานตอบดังนี้ โดยที่เงินเทศบาลต่าง ๆ  
ไปไม่พอจ่ายจะเป็นการเดือดร้อนแก่พนักงานและคณงานเทศบาล คณะ

รัฐมนตรีจึงมีมติให้จ่ายเงินคงคลังไปก่อน และหักเงินบำรุงท้องถิ่นซึ่งจัด  
เก็บได้ตามประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาใช้คืนแก่เงินคง  
คลัง ทั้งนี้หมายถึงเงินบำรุงท้องถิ่น ๆ ไป ไม่จำกัดวงเงินที่เก็บได้ในเขต  
เทศบาลหรือนอกเขตเทศบาล เพราะเป็นเงินจำนวนที่จัดเก็บไว้ตรงกันหมดกัน

ข้อ ๒. ในชั้นต้นเพิกจะจัดเก็บเงินบำรุงท้องถิ่น ตามประมวลรัษฎากร  
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๘๕ นั้น ได้มีข้อตกลงของกระทรวงมหาดไทยดำ ให้  
แบ่งเงินบำรุงท้องถิ่นออกเป็น ๒ ส่วน คือร้อยละ ๒๕ ของเงินทั้งหมด จัดเก็บ

มาแดงเด็ดให้ทุกจังหวัดมากบ้างน้อยบ้างตามความจำเป็น ซึ่งนัก ๘๕  
เปอร์เซ็นต์หนึ่งเป็นเงินกองกลางสำหรับพระบิณฑุ ๕-๕ จังหวัด โดยแบ่ง  
เป็นภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ตะ ๓ หรือ ๒ จังหวัดอย่างนั้นเป็นต้น  
แต่ครั้นต่อมาได้มัตติของคณะรัฐมนตรีเปลี่ยนแปลงนโยบาย โดยให้จ่ายเงิน  
บำรุงท้องที่เก็บได้ในจังหวัดใดให้ใช้จ่ายเฉพาะจังหวัดนั้นท้องถิ่น ซึ่งจะได้  
เงินพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลรัษฎากรมาส่งสถาน ในสมัยนั้น

นายพันตำรวจเอกพัฒนา นิลวฒนานนท์ (สราญุ์ธาน) :  
เรื่องนักเป็นเรื่องท้องถื่นง่าย ๆ แต่ข้าพเจ้ายังข้องใจย่นดเดียว และขอซัก  
ทวนเดี๋ยวจบ คือหมายความว่าในการที่ทางรัฐมนตรีจะเอาเงินบำรุงท้องที่  
อยู่นอกเขตเทศบาลไปบำรุงในเขตเทศบาลโดยเฉพาะ ซึ่งนอกจากการเก็บ  
เงินจากผู้ที่ย่นนอกเขตเทศบาลมาบำรุงในเขตเทศบาลอย่างนั้นบุคคลที่อยู่นอก  
เขตเทศบาลย่อมไม่ได้รับประโยชน์อะไรก็ตามค่าในเงินก่อนนั้น เมื่อนั้นอย่าง  
ที่ทางรัฐมนตรีหาทางใดที่จะเอาเงินรายไหนมาจนเงินที่เขาสูญเสียไป โดย  
เขาไปบำรุงเฉพาะแห่งใดแห่งหนึ่ง ขอร้องเป็นความประสงค์ทุกของ  
นโยบายแดงหรือไม่ ถ้าหากว่าไม่ถูกต้องแล้วข้าพเจ้าเห็นจากควรจะยับยั้งใน  
เรื่องนึ่งนี้ เพราะเป็นข้อที่เขาเปรียบคนนอกเขตเทศบาลเป็นอย่างมาก แต่  
ทั้งนั้นได้หมายความว่าถ้าจะตัดเอาเงินจากฝ่ายเทศบาล เพราะเรากย์สมรับ  
นับถือผู้ทำประโยชน์ แต่เงินนั้นเอามาใช้ได้ใหม่ ทำไมจะต้องไม่เอาเงิน  
นอกเขตเทศบาลเอามาไว้ในเขตเทศบาล นขอทราบ

พลโทประยร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง  
การคลัง : ตามข้อตั้งเกิดของท่านผู้แทนผู้เกษรตนน ขอเรียนว่าเดิมที  
เรามั่นนโยบายว่าจะแบ่ง ๕๕ เปอร์เซ็นต์ สำหรับจังหวัดเท่านั้น แต่อีก ๔๕  
มาเข้ากองกลาง แล้วบุคคลก็จะยกเงินทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ที่เก็บได้ให้มาจังหวัด  
ไปใช้จ่ายกันเอง เพราะฉะนั้นเงินเก็บรวม ส่วนข้อไปเมื่อเก็บได้ในท้องที่  
ในจังหวัดใดก็ใช้ในจังหวัดนั้น แต่การจะใช้จ่ายประการใดต่อไปนั้น ไม่ใช่

เป็นเรื่องของรัฐบาลส่วนกลาง

เป็นเรื่องของรัฐบาลส่วนท้องถิ่นจะได้

พิจารณาแก้ไข

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือไปฉบับ ๒ นี้ตั้งกระทรวงตาม  
นายพัน บุญชิต ตามเรื่องการจับกุมผู้ต้องสงสัยว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ตาม  
กระทรวงมหาดไทย

นายพัน บุญชิต (อุปราชธานี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทรวง  
ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เมื่อต้นเดือนสิงหาคม ราษฎรชาวบ้านโตม ตำบลโนนกลาง อำเภอก  
พิบูลย์มังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๔๐ คน ได้ถูกจับกุมคุมตัวใน  
ข้อหาว่าเป็นสมาชิกคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นข้อหาที่กระทรวงมหาดไทย  
พิจารณาและแตกคนกันต่อไป เพราะจับในอุตุกำลังทำนา ปักดำ ทำให้  
ราษฎรทั้งไร่นาแตกคนเพราะกลัวถูกจับกุม เหตุที่ต้องมีการจับกุมครั้ง  
นี้ ประชาชนจำนวนมากอพยพไปทำงานของเห็นชกเห็นใจพวกที่ถูกจับกุม  
เพราะการสอบสวนคดี การควบคุมคุมตัวคดี ตลอดจนการกักขัง ดำเนินไป  
ทางคดีรอนสิทธิเสรีภาพของราษฎรในคดีอื่น ๆ ทำให้ประชาชนมอง  
รัฐบาลนี้ไปในแง่ไม่เป็นมงคล ข้าพเจ้าจึงขอเรียนตามรัฐธรรมนูญ  
การกระทรวงมหาดไทยว่า

๑. ท่านได้ทราบในเรื่องการจับกุมหรือไม่ และดำเนินการสืบสวน  
และสอบสวนประการใด

๒. ประชาชนอพยพจากการจับกุมครั้งนี้ เจ้าหน้าที่จับเพื่อ  
ประจบรัฐบาลและหาความดีความชอบใส่คดี เรื่องน้อยทำเป็นเรื่องใหญ่  
ทำข่าวให้ครึกโครมใหญ่โตเกินกว่าเหตุที่เกิดขึ้น และบรรพบุรุษได้ร้ายราษฎร  
ชาวนาชาดไว้เพื่อความชอบพิเศษ ท่านทราบหรือไม่ และท่านได้จัดการให้  
เจ้าหน้าที่พิเศษไปยังสถานที่เกิดเหตุ เพื่อหาความจริงในเรื่องนี้หรือไม่

ขอทราบ

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
 กระทรวงมหาดไทย : เรื่องกระทรวงมหาดไทยทราบดี เพราะได้รับ  
 รายงานจากเจ้าหน้าที่ การจับกุมผู้ต้องหาเป็นคอมมิวนิสต์นั้นไม่ใช่ ๕๐ คน  
 เป็นจำนวน ๕๒ คน ก่อนที่จะดำเนินการจับกุมบุคคลผู้กระทำผิดอาญานั้น ขอ  
 ให้ท่านผู้เกี่ยวข้องพิจารณาพนักงานสอบสวนต้องมีเหตุผลอันสมควร ถ้า  
 ไม่มีเหตุผลอันสมควรแล้วไปจับชนกเป็นลการผิดกฎหมาย ขอให้ท่านผู้  
 เกี่ยวข้องเข้าใจดังต่อไปนี้ คงนึกก่อนที่จะทำการจับกุมชนก พนักงานสอบสวน  
 จะต้องมเหตุผล ไม่มีเหตุผล ทำไม่ได้ จะต้องมีความผิดฐานผิดทางฉันท  
 หรือความผิดในการดำเนินการอย่างอื่น ๆ ในเรื่องก็ขอให้เตรียมแต่ข้อสรุปภาพ  
 ต่าง ๆ อย่างแน่นอน การที่จับผู้ต้องหาเป็นเจตนาแน่นอน เพศของการขอ  
 เทคโนโลยี คงจะเห็นได้ว่าเมื่อจับผู้ต้องหาแล้ว มณฑลเขาช่วยในการ  
 ปฏิบัติคนเป็นคอมมิวนิสต์เพียง ๑๒ คนเท่านั้น อีก ๓๐ คน ได้ปล่อยตัวไป จึง  
 เห็นว่าถ้าไม่เตรียมคดีแล้วถ้าจะตั้งผู้ต้องหาไปหมดทุกอย่างแน่นอน  
 เพราะฉะนั้นการจับผู้ต้องหาเป็นเจตนาแน่นอน เป็นประโยชน์ ให้พนักงานสอบสวน  
 ข้ข้อเท็จจริง ไม่ใช่ปล่อยผู้ต้องหา ๆ ส่งจำนวนให้ขี้การ ขี้การก็ตั้งฟ้องศาล  
 ไป คงเป็นต้น เพราะฉะนั้นการที่จะตั้งผู้ต้องหาแน่นอนก็ด้วยเหตุผล  
 ประกอบกัน และในเรื่องการจับผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติฉบับของ  
 คอมมิวนิสต์นั้น จะต้องมเหตุผลต่าง ๆ มากมาย และก่อนที่จะทำการจับกุม  
 นั้นได้ทราบจากตำรวจจังหวัดขอนแก่น ได้เห็นข้อจำนวนผู้ต้องหาผู้  
 ดำเนินการมายังตำรวจสันติบาลเพื่อให้พิจารณาคดีด้วยแล้ว และในขณะ  
 เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อจับกุมแล้ว ของอธิบดีตำรวจฝ่ายปราบปรามได้สั่งให้  
 นายพลตำรวจจักษาบวรดี เจ้ากระทรวงกล เป็นผู้อำนวยการในเรื่องจำนวนของ  
 การคอมมิวนิสต์ตั้งไปร้องการจับผู้ต้องหาพนักงานสอบสวนที่จังหวัดขอนแก่น  
 นายพัน บุญชิต (อินทราชธานี) : กระผมได้ฟังคำอธิบายของ  
 ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว ก็อยากจะอย่างไรเสียก็จะ



ไปหาผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานถึงกรมต้องตั้ง  
คดีอย่างไรให้ท่านทราบหรือเปล่า

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงมหาดไทย : คดีเรื่องทนายเดนมานซาฟเจ้าไม่ได้รับรายงาน  
เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็ขอเสนอให้ท่านยื่นคำร้องต่อซาฟเจ้าเพื่อความเห็นการสืบสวน  
และขอไทยนจริง ๆ ไม่ใช่ตัวพวกกันในสภา ฯ ให้ไปยื่นตรงต่อซาฟเจ้าในฉันท  
สวนในเรื่องทนายเดนมานซาฟไม่ได้ไปถึงท้องถิ่น ไม่ได้ เขาไป แต่มี  
เจ้าหน้าที่เห็นการชวยในทางจังหวัดนั้นและภาคินนอยแล้ว ส่วนขอชบกพร่อง  
ของการสืบสวนนั้น ในเขตกลางคืนสืบสวนได้ ไม่ใช่ว่าสืบสวนไม่ได้  
แต่ว่าถ้ากระทำผิดของทนายเดนมานซาฟแล้วขอชบให้ยื่นคำร้องต่อซาฟเจ้าแทน  
ในฉันท

นายพัน บุญชาติ (อบตราชธานี) : กระผมรู้สึกขอบพระคุณที่  
ให้กระผมยื่นคำร้องในเรื่องนี้ ไม่ใช่พูดในสภา ฯ อยากจะพูดความจริง  
กระผมได้ไปบอกท่านผู้ว่าราชการจังหวัดแต่เรื่องนั้น บอกว่าพูดการฉันท  
เป็นอย่างไร ที่ไม่อยากจะมาร้องเรียนต่อท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง  
มหาดไทย ผมคิดว่าจะเป็นการเหยียบย่ำกันเกินควร กระผมได้บอกท่านนาย  
อำเภอว่า ตายนะ เรื่องอย่างนั้นไม่ผิด เรื่องเรียกทรัพย์เขาจะผิดหรือไม่ควร ราษฎร  
มันจน กระผมขอขอบพระคุณและขอชบว่าเดนมานซาฟอยู่ในโรงศาล ปรากฏ  
ว่าชบการฟ้องเพียง ๕ คนเท่านั้น แต่ขอชบไปหมดแล้ว รถมทั้ง  
พวกถูกฟ้อง พวกคนไทยอะไร ไปชบไปหมด รถมจับทั้งหมดผมเข้าใจว่าคง  
๖๐ คน นอกนั้นก็กั้นเอาไว้เป็นพยานบ้างจึงอยากจะเรียนถามว่าในการดำเนิน  
คดียังโรงศาลคดี ราษฎรยังกักตุนนายอำเภอคนน้อย กระผมคิดว่าจะให้ความ  
เที่ยงธรรมมาจริง ๆ ไหม ๆ ก็อยากจะให้ราษฎรเข้าไ้รู้ว่ามีคนอะไรเป็น  
มรดกจึงนำเรอจนเข้ามาสู่สภา ฯ ท่านจะขายหรือให้จัดการอย่างไรโดยทางหนึ่ง  
เพื่อไม่ให้ราษฎรกลัวต่อทรัพย์สินจะได้หรือไม่

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงมหาดไทย : ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ และท่านไม่ต้องเป็นห่วง  
งานเจ้าข้าพเจ้าเต็มมือไม่เห็นพดเวรจน ไม่ควรจะไปพดกับผัวราชการจังหวัด  
เพราะขณะนั้นเมื่อพดชนมากขอโทษนตำรวจโตทันที ส่วนทพองนนพอง ๓๒  
ไม่ใช่ ๕ พอง ๓๒ คน แต่ในขณะที่ท่านจะขอโทษนายอำเภอผม จะย้าย  
เมื่อกระทำผิด ถ้ากระทำผิดจริงไม่ใช่ย้าย ต้องออก

นายพัน บุญชิต (อุปราชธานี) : บางที่ท่านอาจจะได้รับรายงาน  
หรือรับหลายจนแต่ แต่ผมมีขอยนยพองเพียง ๕ คน และกรราษฎรทั้ง  
บ้านโตมาขอร้องไห้กระผมเป็นทนาย กระผมรับเป็น แล้วจะพิจารณา  
คืน ในอนที่ ๓ กุมภาพันธ์ บันทึกลงเรียนถามอกนคทงควาเวรจนนราษฎร  
กับครตั้งเทหมายังอธิบดีมหาดไทย แล้วก็ให้ผมไปพดความจริง ผมก็พด  
ความจริงอย่างนั้น ไม่ใช่เอาออกอย่างท่านว่า ปราบกฏวาคัดเงินเดือนเพียงชน  
ชย. เท่านั้นเอง

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงมหาดไทย : ความผิดเช่นตัดเงินเดือนชนเดือนไม่ได้ เพราะขณะ  
ท่านกล่าวหาไปคงไม่จริง เขาจึงได้ตัดเงินเดือนเพียงชนเดือน เพราะเหตุว่า  
การดำเนินคดีต่างสนกทของมชนเขงทบทมพทงานต้อบตอง โดยประการทง  
ของ อย่างที่เห็นหากันเป็นทนายท่านกตองมีหน้าททจะตองทบทม แต่ท่านทำ  
นชอบแต่เพราะท่านมีหน้าททจะชยราษฎร ส่วนทท่านทพองเพียง ๕ คน  
นั้นไม่จริง เขาจะพองเพิ่มเติมใหม่ ท่านก็ยังไม่รู้เรื่อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปอันดับ ๓ ผู้ตั้งกระทู้ถาม  
นายสงวน ศิริสว่าง ถามเรื่องการค้าคนคุมสินค้าเขาบางประเภท กรม  
กระทรวงเศรษฐการ

นายสงวน ศิริสว่าง (เจียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อคนอนท ๓๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๖ ท่านได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาควบคุมสินค้าขาเข้า (ฉบับที่ ๘) มีสินค้า ๓๕ ประเภทนั้น รัฐบาลมีเหตุผลและมีวัตถุประสงค์อย่างไร

๒. ตามข่าวหนังสือพิมพ์ว่าตลาดการนำเข้าของเครื่องสำอางค์ สินค้าทกอย่างขนราคา ๒๕ เปอร์เซ็นต์ มีความจริงเพียงใด ท่านทราบหรือไม่ว่าให้ไปเป็นไปตามนโยบายที่รัฐบาลจะลดค่าครองชีพให้แก่ประชาชน ท่านจะทำอย่างไรในกรณีเช่นนั้น

๓. ในการประกาศนี้กระทบกระเทือนรายได้ของรัฐบาล และมีผลต่อประชาชนอย่างไร

พลจัตวาศิริ สิริโยชน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

เศรษฐการ : กระทรวงเศรษฐการขอตอบคำถามของท่านได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การที่รัฐบาล ได้ออกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำสินค้าเข้าในขณะนี้ เพื่อบนการรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพแห่งการเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้โดยได้พิจารณาเห็นว่าการตั้งสินค้าจากต่างประเทศเข้าเป็นอันมีได้ดำเนินไปในทางประหยัด มีการตั้งข้อสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาจนมากเกินไปเกินความต้องการทั้งสินค้าจำเป็นและไม่จำเป็น เป็นการทำให้ประเทศต้องเสียเงินตราต่างประเทศไปมากโดยไม่จำเป็น และเท่ากับเอาเงินไปจมอยู่ในสินค้าเสียโดยไม่ได้ประโยชน์ เพราะฉะนั้นรัฐบาลจึงเห็นควรให้บรรจกดั้งสินค้าจากต่างประเทศได้เป็นไปในรูปที่เหมาะสม

ในข้อ ๒. ในเรื่องทก สินค้า ตลาดการค้าทั่วไปต้องระงกนั้น กระทรวงเศรษฐการทราบ เพราะได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องนอยทุกขณะ แต่ทกตลาดระงกไปนั้นจะเป็นเพียงชั่วคราวหนึ่ง เพราะว่าเป็นการลดททาของบรรดาพ่อค้า ซึ่งในเรื่องนี้คณะมาทางกระทรวงเศรษฐการได้ออกแถลงการณ์ และแจ้งข้อเท็จจริงให้บรรดาพ่อค้าโดยมีการประชุมบรรดาพ่อค้าทั้งหลายแจ้งข้อ



รงบยบยงเพอมให้สันคาคเหต่านนมามากจนเกินคองการ ซงม่นเป็นผล  
ด้นเนองอภทหลายร่อที่จะได้แกดงให้ทราบ

ประการที่ ๒. ในการคอบคมอย่างนนเป็นประโยชน์ ในการที่จะร่อ  
อศต่าหกรรมภายในประเทศของเรา เพราะอากการผลศอศต่าหกรรมภายใน  
ประเทศใด ๆ ก็ตามยอมเบนนทบทราบกันแกดงอ การเรมค่นของโรงงค  
อศต่าหกรรมนนจ่าเป็นคองมการทตงทนมเรมแรก จ่าเบนนทคองมการค่นคค  
จ่าเบนนทคองมการปรบปร่งคณภทชน ในระยะทรอเดอในการทปรบปร่ง  
คณภทหรือผลศให้พอกบคองการน ราคาของด้นค่างางประภทชน  
ก้อาจจะล่งชน ถ้าหากอ่าประเทศหรือชฐฐบอดไม่ชอຍเหตุอศต่าหกรรมภท  
ในประเทศคองการยบยงการล่งของบางอย่างซงม่งหองแคเหตุการณเกิด ๆ  
ทจะให้เรมาคตลตของด้นค่างของค่นเองแกดงกเบนนจ่า ประเทศนนจะไม่  
โอก้อที่จะล่งเรมอศต่าหกรรมภายในเดย เพราะฉนการกระทำเชนนก  
เป็นการชอຍอศต่าหกรรมในประเทศอภทประการหน่งคอง

ในประการที่ ๓ เป็นการชอຍให้การใช้เงินตราต่างประเทศของเร  
เป็นไปโดยคูกคองอย่างทได้เรยณมาแกดงคอนค่นจ่า ด้นค่างโตทจ่าเบนนเร  
จะให้เรมาพอเพียงกบคองการ ด้นค่างไหนท่มนพอแกคองการ  
แกดง เรากไม่ให้เรมา ทงนุกเพอจะให้เงินตราต่างประเทศนนได้นำไปใช้  
ล่งทเป็นประโยชน์นเดในทางทอูกคอง แคดงในการกระทำทงด้นทงปองน  
เมอได้เรปรทกคองแกดงจะเป็นการปรบให้ด้นค่างโตมอຍด้นมาเดมอ ในทง  
คตลตของประเทศเร การกระทำตรงนอจะเปรยบกเลม่อนนอการท่านำใน  
เชตของชตประธาณ ชตประธาณทมีการกณนทเพอจะปลอຍหรือระบบ  
นำให้เรมาในทงนอตามคองการ แคดงการทคอบคมด้นค่างเหต่านก  
เพอจะประล่งกทจะปลอຍด้นค่างเรมาพอเพียงกบคองการของประธาณ  
นเอง เมอล่งค่าง ๆ เหต่านได้ล่ำเรจล่งคองม่งหมายแกดง ผล  
ประโยชน์กคกแกดงนรวม คอชของประธาณนเอง

นายสงวน สิริสว่าง (เขียงใหม่) : ที่ ๆ พณฯ ท่านรัฐมนตรีได้  
 กรุณาตอบมานั้น กระผมเห็นวาทะยังหนักแน่นด้วยความจริง เพราะอะไร  
 เพราะว่าท่านบอกว่าเป็นการส่งเงินตราต่างประเทศ แต่ถ้อยคำข้ออ้าง  
 บอกว่ารายได้ของรัฐไม่ได้กระทบกระเทือนแต่อย่างใดกับประชาชนนั้น ยัง  
 กล่าวเกิดขึ้น ข้าราชการชกชกคงหายไป รายได้ในทางการส่งเงินตราต่าง  
 ประเทศนั้น อาจจะเวียนกลับมา พณฯ ท่านรัฐมนตรีว่า ท่านหม่อมบุญ  
 หล่องหรือ ท่านหม่อมบุญมาจะหาอย่างอื่นแต่หรือจึงได้มากกกันสิ้นค้า ๓๕  
 ประเภท ท่านไม่ปดอยตลาดเสรีโลก ท่านก็ยังยืนยันว่ารายได้ของรัฐขาด  
 ไม่ตกทศกัณฐ์ถาวรเวลานะ เมื่อก่อนเบ็ดตกเสรีเคยได้จนกระทั่งได้ ประมาณ  
 เป็นจำนวนล้าน ๆ และเคยจนเท่าไร และประชาชนเด็กตรอนในการที่จะไป  
 ขออนุญาตตั้งสินค้าเข้ามา เป็นพ่อค้าใหญ่ก็ขายยังขอหนอย พักค้าข้อย ๆ  
 ก็พดอยหายไปหมด แต่เมื่อก่อนเบ็ดตกตกดอย เคยจนเบ็ดถึงเพียงเท่า  
 นั้นขออนุญาต แต่ราย ๆ หนึ่ง ในอันหนึ่งมีจำนวนคงพนกว่า ข้าราชการไป  
 ดับและถามหนอยว่าท่านรัฐมนตรีคนเคยจนเช่นขอจนหนึ่งคง ๒-๓ พันเช่น  
 ไหวหรือ เราทำงานให้แต่แก่ประเทศชาติหรือไม่อย่างนรายได้ไม่ตกค้าจะ  
 ตกค้อยเมื่อไร แต่ถ้อยคำพวกนี้เคยเก็บภาษต่าง ๆ ได้จากการค้าอะไร  
 ต่าง ๆ ท่านรับว่าไม่กระทบกระเทือนนะเป็นความจริงหรือไม่ ท่านมีคดเดข  
 ยืนยันได้หรือไม่เป็นความจริงอย่างนั้น และค้าค้าค้าแก่เคอตรอน  
 เวลาของแพงในตกด ไม่จ่าพเจ้าคนเดียว ราษฎรค้าค้าค้าร้อง  
 แรกแหกกระเชอออกจ่าไม่ไหว เคยจนรัฐบาลทำให้ชาวของแพง นเป็นผล  
 เดี่ยวหายแก่รัฐบาลอย่างยัง ท่านทำอย่างนี้เราเรียกจ่าคอมมอนเซนส์ (Com-  
 mon-sense) ไม่ใช่เอกพีเร้นซ์เซนส์ (experience-sense) เดย .....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นี้ ท่านให้ระอ้งหนอย

นายสงวน สิริสว่าง (เขียงใหม่) : แต่ท่านว่าผลดีแก่ประชาชน  
 ในด้านกักตุนสินค้าให้เข้ามาพอเพียงแก่ประชาชนนั้น จะรู้ได้ได้อย่างไร

ข้าพเจ้าขอเรียนถาม คดีในแง่ไหน แต่ขออยากจะเรียนถามต่อไปว่านโยบาย  
อย่างที่ท่านจะทำหรือไม่ แต่ขอหวังการควบคุมที่จะไม่ให้ของขึ้นราคา  
ตามนโยบายของรัฐมาจน ท่านได้มีหลักการได้เพียงใด แค่นั้น

พลจัตวาศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

เศรษฐการ : กระทรวงเศรษฐการขอแรงในเรื่องเหล่านี้ คงต้องไป  
ความเข้าใจของท่านบางที่อาจจะคาดเคลื่อนจากความจริงบ้าง ในทางปฏิบัติ  
ในเรื่องการปฏิบัติกระทรวงเศรษฐการขอแต่งตั้งต่อไป ในเรื่องที่มีการ  
จำกัดเวลาในระยะหลังนี้ หารือถึงความเพียง ๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกา  
นั้น เนื่องด้วยมีเหตุผลดังนี้ แต่เดิมตนมีการตั้งต้นค่า เมื่อมีกฤษฎีกาควบคุม  
ในการนำเข้านั้น เราได้ผ่อนผันให้อาบริกรค้าพศาทงหลายที่ได้เบ็ดเตล็ดเคอร์-  
ออฟ เครดิต (letter of credit) ไปแต่ก่อนที่ตนประกาศควบคุม ทาง  
กระทรวงเศรษฐการพร้อมที่จะอนุมัติให้เข้ามาทันทีเมื่อใดนำหลักฐานเข้ามา  
ได้เบ็ดเตล็ดมาตลอดจนแต่ละตลอดเวลารวมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทย มา  
ตอนหลังทางกระทรวงเศรษฐการได้วางระเบียบการ ในการปฏิบัติได้  
เรียบร้อย ก็ได้อ่างหลักการไว้ว่า ในการที่เราวางระเบียบการไว้ แต่เบ็ด  
บริกรรับค่าชดจาก ๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกาทุกวัน ก็โดยประสงค์  
ว่าจะรวบรวมค่าชดจากคชนเข้านั้น ในคชนบายเพื่อส่งไปให้เจ้าหน้าที่เร  
อนุมัติ แต่จอนรุ่งชนก็จ่ายให้กบพศาทมายนในจอนทันที เพื่อประหยัดเวลา  
ของพศาท กระทรวงเศรษฐการได้ทำงานใกล้ชิดกับบรรดาพศาทงหลาย  
ขอมทราบอยู่แต่จอนเวลานนเป็นเงินเป็นทองสำหรับพศาท การตั้งต้นค่าเขา  
นั้นท่านผลามอยากจอนเหมือนกับการควานหา จามาตั้งเคยจอนกชอเคยจอน  
จกรในการตั้งต้นค่าเขานนมากมาย ทจริงแต่บรรดาพศาทงหลายเขาก็  
บอกจอนในการที่จะชอไปชอนญาติ ชนญาติให้เขาเขาน เขาไม่ต้องการจอน  
ชนเคยจอนจจะเสร็จเคยจอน แม้แต่ภายในสี่กษาทชยหนึ่งเขาก็ยังพอใจ แต่  
กระทรวงเศรษฐการได้ปรับปรุงอย่างนนกเพื่อจอนให้ตนเจาชน เมื่อเช

ยอนนัมและพรังนเซากมารวมไป ไตเตยให้ทนมความคองการ การตั้งต้นคาน  
 ไม่ไรเคยอกตั้ง ชอไมงนกกตั้ง ชอไมงโนนกกตั้ง บางททานอาจจะชำนาญแต่  
 เพียงฉาไทเตกไปชอพอก กรบ หอม กระเทียม เจดาคะตานาพริกขาคะไรก็  
 ไปชอ นมมันเบตเตตต แคนมันเรองการตั้งต้นคานเขา ยอมนคนตะเรอง ตั้งน  
 เรองการเซ้นชอนนทานอาจจะยังไม่ทราบถึงระเบียบของกระทรวงเค้ษฐการ  
 ทวางไดในเรองการเซ้นชอนน ทวงกระทรวงเค้ษฐการไดวางระเบียบได  
 โดยลกคองฉา ต้นคาคาจะอนญาตคนแบ่งออกเปน ๔ ประเภทคองกัน คือ ๑.  
 ประเภทต้นคาคาเปนพิเศษ ๒. ประเภททเบนต้นคาคาเปน ประเภท ๓.  
 ต้นคานไมจาเปน ประเภท ๔. ต้นคาคาพิมเพอย ประเภททเบนต้นคาคาเปน  
 พิเศษกับต้นคาคาเบนนน ไมมีความจาเปนทคองถึงรัฐมนตรี ใหอานาคแต่  
 เพียงททนากอง ทมิชบอำนาจวางทตทการไดจากนคาคาประเภทนเมอมมชอ  
 ฐนมานนใหอนมตใหไปไตทนท เพราะฉนต้นคาคาประเภทไมเคตตรอน เจน  
 แคนต้นคาคาซัง ในตักษณะพิมเพอยน ทวงกระทรวงไดแบ่งและไดกำหนดทต  
 กลนทไดแตด มอบใหชบคกรมการคาคางประเทศเบนฉเชน เพราะฉน  
 ในเรองความดำคณนไตแบ่งเจาทนทฉเชนอนญาตคตทตทนทนอยแตด ทาน  
 ไมคองอ้คคควาซาพเจาจะมานงเชนฉเดยอ ซาพเจาไมจาเปนคองเชนเดยเมอ  
 ไดวางระเบียบไดเรยบรอยแตด นอกจากนในเรองชคงแพงชนน ในทต  
 การบริหารประเทศนน บรรดาชองทจะลกหรือจะคองแพงนน เราจะต้อง  
 จาแนกชองออกเปน ๒ ประเภท คือชองทผลตชนนภายในประเทศคองยงหนง  
 กับชองทตั้งมาจากตางประเทศคองยงหนงชองทตั้งมาจากตางประเทศจะลก  
 หรือแพงนมนชนนชองทชอตราแตกเปตยนคยเงินตราของเรา ถาประเทศมี  
 ฐานะค อตราแตกเปตยนของเราค ต้นคาคาตั้งมามนกลตถง แคนถาอตรา  
 แตกเปตยนการเงนของเราไมค มนตั้งชน ต้นคาคาตั้งเขามาตั้งชน ตั้งน  
 ต้นคากายในนชอพเจาเองยงไมคอยเขาใจนท ททานถาพอกเจดานพวฉไร  
 มนแพงชน แคนตราชวรเคยตรอนนถาเปนต้นคากายในนชอพเจาชอชากจะ

ยนนกขทานต์มาชกยมเกียรตวา กเมอเวจ ๆ นเอง เมื่อตักขาคคยตอง  
 ขาคคยทแถงมา ทานพากนยบรองวาเวตานขางวาคามนถกเทตอเกน ทาน  
 อยากใหม่นแพงชน ถาอยางนนเวลาของอนมนแพงชน ทานบอถาทำไม  
 ม่นแพงชน ทานทำไมไม่ทำใหถกถง ขำพเจากไมระทาอยางไร โดยถก  
 การแถถการผลิตของภายในประเทศนถน ถาจะพตกนถเดียวเวลาของบรรัต  
 ทานต์มาชกยทงหลายมาก เพราะวาเวตานนนเองจากวาความเจริญของ  
 ประเทศแถระประชาชนตองการคองมเป็นอยตงชน อยางชกคตออยางทาน  
 ต์มาชกชงมาชงอยในทนทคตงตังรวมเชอชอก ผกนเคไท ตังรวมรชงเทท ตังรวม  
 ถงเทท ความตองการเวตานมมตงชน ถาทานมรายไตตา ทานจะมาเป็น  
 ต์มาชกอยทำไม ถาทานมรายไตตา ถาถนามรายไตตา เมชรายไตตา ขาถนา  
 กไม่เป็นชาถนา ชาถตังนถกมรายไตตา ชาถตังนถกกไม่เป็นตังนถก เวทตง  
 นถถถึงความเป็นชริวมของบรรัตบคคตงแถระชพบางจวเขามความจาเป็นใน  
 การคองชพเชนเคชวบเราเหมือนถนเขามถก คชงตังตกไปโรงเวยง คชเขา  
 เองเขาเป็นนถหญิง เขาถคตองเชยชคตอทางปากตามทชนเขาบมกนในตังคม  
 รายจายเขาบมอยแถถ เขาถคชงหารายไต ใหพอกบรายจาย เมชเป็นเชนนเอง  
 การผลิตกคตงมคตทนตงชน เพราะนระนถ การจะถกจะแพงเพงโคถน เรา  
 ตองนถถถึงความเป็นชริวมของตังคมเป็นนถถอยแถถ ทนเฉพาะตังคคตง  
 ประเทศนถนถมโตชจแถงมาคชนคตทนถน คชจาทานตคตงการจะใหถกถง แถใน  
 ชนระเคชจกนทานคองการใหเขาบมถ่ร ทานทวามใหม่จว การใหสันควเขาบ  
 โดยถ่รนถ เราถคชงจายเงินตราคางประเทศอชกไป ถาม่นจายเงินตราคาง  
 ประเทศอชกไปโดยไม่มีชอบเจตจวกคทกถน ๆ อยางนถถจว ทานจะเคจแถงนตรา  
 คางประเทศทไถนมาจายฐานะวากยงถถถงไป ถาชนทาอยางนนรากาจ  
 คางประเทศม่นตงชน ชชงเขาถยงแถงชคความเคชชวคตทนถนเมชกนถน  
 เป็นคความเคชชวคตทนถนแถเพชงถถนอย คชถกนชาม ถาหาถถารฐบาคชนโตเพ  
 เถยนถสตายไม่จตาการคองคมในเรอชนถถถ เหตุการถนถม่นจะถกบรายแถงย

กวางชก รักดีอย่าง ๆ เป็นสัมาชิกส์ภาคผู้แทนราษฎรมั้งเดือน ๕ พันบาท  
 กาทานปดอยครอบครัว ภรรยาของท่านไรเดอนละ & พันบาท ๆ ทุกเดือน  
 โดยไม่พอกับรายได้อื่นแต่ ท่านก็ต้องมทนตั้งรังรัง หนักเข้าฐานะของ  
 ท่านก็ตกเป็นบุคคลล้มละลาย รัฐบาลก็ได้อมองในแง่เหมื่อนกัน เพราะฉะนั้น  
 เพื่อบ้องกันความหายนะในอนาคต เพราะฉะนั้นควรจะหนักถึงอนาคตซึ่ง  
 เป็นของประชาชนวันหลังแต่ละตัวของพวกเราเองมากกว่า ๆ ที่จะเห็นอนนพรง  
 ะเขาแต่เพียงความผาสุกกันไปอนนทง ๆ หนโดยไมหนักถึงอนาคตนั้นเป็นการ  
 ไม่สมควร สำหรับเรื่องรายได้นั้น ผมเห็นว่าเป็นการไม่กระตบกระเทือนอะไร  
 หนัก เพราะวาระยะ ๒-๓ ปีแต่เดอมาน จรง เนื่องจากว่าการประกาศศอบคม  
 ในอนแรก ทางพอกค้าและทางต่างประเทศไม่เข้าใจทำของรัฐบาลว่าจะ  
 กระทำอย่างไร เพราะฉะนั้น ของต่าง ๆ ที่จะชบตงเรือกต้องหยุดชงักงัดในอน  
 นั้น และต่อมาเมื่อรัฐบาลได้ประกาศและได้ชอกใบอนญาตไปแลง ดันค้าก็คง  
 เขามาตามปกติเดอนแต่ต้นค้าบางอยางทมนพมเพอยเราก ไม่ให้เขามา ซาพเจ้า  
 ได้เรียนแลงว่ารายได้นั้นไม่ตกค้าตงไป เพราะว่าเราจะได้มีระเบียบแบบแผน  
 ที่ถูกต้อง เนื่องจากที่แลงมาเราไม่มเหตุฐานทแนนแพ้นพอในการ ที่จะไป  
 กอดชงกับการค้าศอกการ ในการที่จะไปกอดชงกับศรรพากร เมื่อมีการศอบคม  
 อยางนแลง กระทรวงศรรพากรมเหตุฐาน พวชนที่จะชงนชงกับศอกการจ  
 ดันค้าชนิดใด ประเภทใด เขามาเท่าไร และกเก็บภาษได้ถูกต้อง ไปชงนชงกับ  
 ศรรพากรจางวิธีททางร้านใด ๆ นมเท่าใดกจะเก็บภาษจางวได้ถูกต้อง  
 ท่านสัมาชิกผู้มเกยรตทตามซาพเจานน ตามกระทรวงศรรพากรน นกเคยได้  
 เดินทางไปต่างประเทศมาแลง ท่านได้เปรียบเทียบบตหรือเปล่าว่า ประเทศใด ๆ  
 ที่ท่านได้ชานไปนั้น มีประเทศไหนบางที่เขามต้นค้าจางวระเทคทุกชนิด ทุก  
 ประเภท ทกตราพมเพอยอยางประเทศไทยบ้าง ท่านชานไปที่ชงกฤษ ท่านม  
 อดดาอยทชงกฤษมากกกว่าซาพเจ้าเคยชาน ท่านเห็นไหมกในชงกฤษนั้นมต้นค้า  
 ของต่างชาติ ทำไมท่านไม่คิดและมาชอชแนะน้าซาพเจ้าให้บ้บประโยชนบ้าง

นายสงวน ศิริสว่าง (เชียงใหม่) : ตามไป ชักไป ๆ ท่านรัฐมนตรี  
 กยกตัวอย่างข้าพเจ้าเป็นต้นมาซึ่งเดิมจะขายขนมาพบกับเรื่องสินค้า ทนสินค้า  
 ภายนอกกันสินค้าภายใน สินค้าภายในเช่นข้าว ราคามันขน แต่ของภายนอก  
 มันพดอยขน ด้ยโอกาสเช่นอย่างนี้ รายวันกับรายดงมันไม่สมควรยกกัน  
 เพราะฉะนั้นขอเรียนถามท่านรัฐมนตรีอีกทีหนึ่งว่า เมื่อราคาภายในขน แล้ว  
 ไม่สมควรยกกับราคาของต่างประเทศที่จะขน อย่างนั้นเมื่อใครขนกับค้าต่าง  
 อย่างนี้ ท่านจะมีนโยบายทำอย่างไรนอกเหนือจากที่ท่านได้อภิปรายแล้ว มี  
 หรือไม่ ขอชักออกข้อเดียว

พลจัตวาศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง  
 เศรษฐกิจการ : ในเรื่องการค้าทำต่อไปนั้น การควบคุมสินค้าอย่างเดียวนั้น  
 หาใช้ผลสำเร็จทางปรารถนาอันสมบูรณ์ของรัฐบาลไม่ การที่จะทำสิ่งเหล่านี้  
 ให้สำเร็จนั้น ข้าพเจ้าได้เรียนต่อที่ประชุมในคอนต้นแล้วว่า มันอยู่ที่ความ  
 มั่นคงของเงินตราต่างประเทศและฐานะของประเทศ รัฐบาลมีได้นงนอนใจ  
 ในเรื่องนี้ และด้านที่อยู่ค้าเศรษฐกิจของประเทศชาติจะอยู่ได้นั้นจะต้อง  
 พยายามที่จะส่งสินค้าออกให้มากที่สุด เวลานี้ทางกระทรวงเศรษฐกิจ  
 กระทรวงเกษตรและกระทรวงสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมมือกัน  
 อย่างใกล้ชิดในการที่จะพยายามส่งเสริมให้สินค้าออกให้มากที่สุด ถ้ามีสินค้า  
 ออกมากเพียงใดแต่เงินตราต่างประเทศจะได้เข้ามาสู่ประเทศเรามากยิ่งขึ้น  
 ฐานะเราจะดีขึ้น ดังที่ท่านต้องการที่ว่าให้สินค้าเขามามากนั้นก็เป็นเงาตาม  
 ด้ยกับรายได้ของประเทศเช่นเดียวกัน และนอกจากนั้นเราจะต้องปรับปรุง  
 ปรุงในเรื่องการอุตสาหกรรมใหม่การผลิตขึ้น ภายในประเทศตามความต้องการ  
 การของประชาชน เพื่อป้องกันการซื้อสินค้าจากต่างประเทศมากมายเหมือน  
 อย่างทุกวันนี้ ถ้าการซื้อสินค้าจากต่างประเทศลดน้อยลง โดยเราเร่งการผลิต  
 ทางอุตสาหกรรมให้มากขึ้นแล้ว ก็จะเป็นการช่วยให้ประชาชนในประเทศ  
 ของเราได้ตั้งขึ้นและทำให้เงินตราต่างประเทศนั้นน้อยลง และในประการ

ที่สาม รัฐบาลจะได้พึงถึงการผลิตในเรื่องอาหารการกินของประชาชนโดยที่จะเร่งส่งเสริมในเรื่องอาหารการกินให้มีปริมาณให้มากขึ้นตามความต้องการของประชาชน ถ้าการกระทำทางด้านการเงินในการเร่งหาสินค้าออกโดยการส่งเสริม และในการเร่งผลิตในทางอุตสาหกรรมให้เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ในประเทศให้พอใช้พอส่งร่อย และถ้าได้เร่งเรื่องอาหารการกินกับประชาชนแล้วข้าพเจ้าก็เชื่อแน่ว่ามันก็จะหมดไป

นายสงวน ศิริสว่าง (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีที่ใคร่ครวญแจงตอบให้ข้าพเจ้าเข้าใจ แต่ความปัญหาเฉพาะหน้าของกษัตริย์คือความจำเป็นของมันแพง และนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางไว้ว่าจะลดค่าครองชีพ ท่านจะทำอย่างไรให้ของมันถูก ครอบคลุมกษัตริย์คือ ครอบคลุมให้เด็ดขาดไปเลย

พลจัตวา ศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ : เรื่องของแพงมันอยู่สองประเภทอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างใด ถ้าเป็นของต่างประเทศส่งเข้ามาแล้ว เราจำแนกเสียดของที่จำเป็น ของจำเป็นได้แก่เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรคเหล่านี้ ในเรื่องนั้นสำหรับเรื่องส่งของที่จำเป็นนั้น ราคาจะขึ้นลงเพียงใดขึ้นอยู่กับตลาดของต่างประเทศเขาซึ่งเป็นผลผลิต แต่กระทรวงเศรษฐกิจก็ได้คำนึงเอาไว้ ได้ตราค่าอยู่เสียดจากราคานานาชาติในประเทศไทยส่งประชาชนนั้นแตกต่างกับราคาต่างประเทศเข้ามาเพียงไร สินค้าบางอย่างซึ่งได้ถูกบุคคลบางจำพวกกระทำให้มีราคาสูงจนเกินความสามารถจำเป็น กระทรวงเศรษฐกิจได้ร่วมมือกับบรรษัทหรือองค์การที่เป็นของรัฐบาลให้ส่งสินค้าเข้ามา ซึ่งต้นทุนสินค้าเหล่านั้นก็ได้เข้ามาหลายอย่างแล้ว ทำให้ราคากับเขาไปสู้ปกติ และนอกจากนั้นบรรดาพ่อค้าทั้งหลายซึ่งเขาทำการค้าอยู่แล้วนั้น เมื่อได้ทราบเจตนาของรัฐบาลที่จะกระทำอย่างนี้ก็ได้มีบรรดาห้างร้านและบริษัทต่าง ๆ ได้ร่วมมือกับรัฐบาลเป็นอันมาก

อย่างที่สอง สำหรับสินค้าภายในนั้น ข้าพเจ้าได้เรียนแต่จว่าอยู่ที่ว่าการ  
 ที่จะให้ประชาชนมีการผลิตมากขนนั้น เราจะต้องช่วยส่งเสริมเขาและจะต้อง  
 ให้เขาได้รับราคาโดยความเป็นธรรม ในการที่จะผลิตฐานะของเขา ก็ในขณะ  
 นี้เขาต้องการความเป็นธรรมในการผลิตฐานะของเขาอยู่ ท่านจะให้ข้าพเจ้า  
 ควบคุมสินค้าภายในจากผู้ผลิต แต่ความเดือดร้อนก็จะแก่ประชาชนนั่นเอง  
 เพราะฉะนั้นสำหรับราคาสินค้าที่ผลิตภายในนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้ามี  
 เกียรติก็จะไม่ขัดใจ แต่สำหรับสินค้าที่ส่งจากต่างประเทศนั้นรัฐบาล  
 จะได้พยายามดูแลโดยใกล้ชิดและพยายามที่จะสอดคล้องว่าสินค้าประเภทไหน  
 ถ้าหากมาขายกับราษฎรด้วยความไม่เป็นธรรม และโดยทำให้ประชาชนได้  
 ซื้อโดยราคาแพงเกินสมควรแล้ว รัฐบาลพร้อมอยู่แล้วที่จะร่วมมือและแก้ไข  
 ให้ประชาชนได้รับประโยชน์โดยใกล้ชิด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือไปกระทรวงมหาดไทย & ของนาย  
 เมตต์ จิราภรณ์ ตามเรื่องโจรสลัดในจังหวัดพัทลุง ตามกระทรวงมหาด  
 ไทย ผู้ตั้งกระทรวงไม่มา คือไปหมายเลข ๕ นายทิม ภิรมย์พัฒน์ ตามเรื่อง  
 การเปลี่ยนทางเดินรถประจำทางในจังหวัดพระนครและธนบุรี ตามกระทรวง  
 มหาดไทย

นายทิม ภิรมย์พัฒน์ (อุปราชธานี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม  
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ความที่ทางราชการได้เปลี่ยนเส้นทางเดินรถประจำทาง ในจังหวัดพระ  
 นครและธนบุรี และเปลี่ยนค่าโดยสารใหม่นั้น ทำความเดือดร้อนแก่ประชาชน  
 หลายประการ จึงขอทราบ

- ๑. ทางราชการได้กำหนดให้เรียกเก็บค่าโดยสารระยะแรกได้ เช่นเป็น
- ๓๐ สตางค์ซึ่งเดิมเก็บอยู่ก.ม.แรก๒๐สตางค์และบางสายก็เก็บเพียง๑๐ สตางค์
- เป็นเหตุให้ผู้โดยสารต้องเสียค่าโดยสารแพงขึ้น เป็นการเพิ่มค่าครองชีพของ
- ประชาชน เป็นเหตุให้ตั้งราคาของขนขึ้นไปด้วย ท่านทราบหรือไม่ มี

เหตุผลจำเป็นอย่างไร จึงอนุญาตให้รถประจำทางเรียกเก็บระยะแรกขึ้นเป็น ๓๐ สตางค์ ในเมื่อเดิมเก็บอยู่เพียง ๒๐ สตางค์ และ ๑๐ สตางค์ คุ้มกำไร อยู่แล้ว

๒. การกำหนดเส้นทางเดินรถใหม่ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความ สะดวกสบายไม่ถูก เพราะการโฆษณาไม่เพียงพอและเส้นทางเดินรถควร จะพยายามคืนตรงจากเหนือไปใต้ หรือจากตะวันออกไปตะวันตก เดินแค่ ความจำเป็นเพราะความคดของถนนหรือหักเข้าหาชนมมชน แต่เส้นทาง เดินรถประจำทางใหม่ นั้น เดินคดจนคดไปเดือนมาหรือหักถมเป็นชกอกกม เป็นเหตุให้ ประชาชนต้องคอยรถลำบาก และเสียเวลา ทงเพิ่มค่าใช้จ่ายมากจน จึงขอทราบว่าการจะกำหนดเส้นทางเดินใหม่ให้เหมาะสมหรือไม่ ถ้าได้ จะแก้ไขเมื่อไร

๓. การเปลี่ยนเส้นทางเดินใหม่ รถประจำทางบางบริษัทคงได้ เดินอยู่สายเก่าบางสายก็เปลี่ยนเพียงเล็กน้อยไม่กระทบกระเทือน แต่บาง บริษัทของออกจากเส้นทางเดิมไปเดินสายใหม่ บางบริษัททำให้รายได้ ค ้น แต่บางบริษัทได้ถูกกำหนดให้ไปเดินเส้นทางที่ไม่ใคร่มีคนสัญจรไปมา ทางที่ทางตันหรือปลายทางก็ ไม้มี ในศูนย์คนจะชนตงทำให้ขาดทุน จึงขอ ทราบว่าการราชการได้ขอเหตุผลที่อะไร ในการจัดเส้นทางครวณ และ ขอทราบว่าการที่ตั้งเปลี่ยนแปลง และกำหนดเส้นทางให้เดินเช่นนี้เป็นการ กระทบกระเทือนสัมปทานหรือตั้งบริษัทเดิมที่เดิน อยู่แต่บางหรือไม่ บริษัท ราชการประจำทางที่เดินอยู่เดิม บริษัทใดบางที่สัมปทานอยู่แต่จากไหน ไปไหนและกำหนดกับ สัมปทานเมื่อไร

๔. บัณฑิตขอควรมีบังคับโดยตำรวจบางแห่งมักทวงกันเกินไป ทำให้ ผ โดยตำรวจเดินไปไหนไกล ๆ บางแห่งก็ทวงกันเกินไปโดยไม่จำเป็น เช่นที่ หน้าบ้านพญาไท แขวงราชบุรี บัณฑิตตามสั่งแยกบักห่านที่ถนนเกินไป ชนงถนน บางสายที่มรถเดินหลายสายที่บักกหยศรถบังคับในป้ายเดินกันก็ ได้รับความ

ตั้งกองอยู่ แต่บางบ้านให้ห้ายับตั้งเฉพาะบางตำบล เช่น บ้านทวดถนน  
เพชรบุรีเชิงสะพานราชเทวดาโคมเคียวหมายหรือหนึ่งตำบลก็ไม่ได้มา รับ  
เฉพาะตำบลก็ทำให้ประชาชนหลงผิดไปรอชนรถเสียเวลา ขอบกพรซึ่งเหตุ  
นทานทราบหรือไม่จะแก้ไขเมื่อไร.

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงมหาดไทย : กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทู้ถามของผู้ตั้งกระทู้  
ดังต่อไปนี้

ในหลักการจัดการเดินรถประจำทางถนนมหาดไทย คือรถประจำทาง  
ตำบลหนึ่งจะต้องมีระยะเกินกว่า ๔ กิโลเมตรนั้นเป็นหลักการสำคัญ เพราะ  
ถือว่าในนครหลวงนครที่จะจัดรถประจำทางให้พอเพียงกับจำนวนประชาชน  
ทุกคนนั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นในระยะทางที่สั้นก็จะต้องเดินกันบ้าง ไม่ใช่  
หมายความว่าจะไปตลอด ถ้าไม่ต้องการเดินก็ของอาศัยรถยนต์ยานพาหนะ  
ประเภทอื่นๆ เช่นรถ ๓ ล้อรับจ้างรถ ๓ ล้อโคจรของอะไรต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งมีอยู่  
พร้อมมูลในจังหวัดพระนครและธนบุรีแล้ว ซึ่งถ้าผู้ใดจะเลือกไม่ในระยะสั้น  
เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าในหลักการเดินรถประจำทางจะต้องเดิน ๔ กิโลเมตร  
เช่นนี้แต่ ในระยะเกินกว่า ๔ กิโลเมตรนั้นไม่เร่ากเก็บค่าโดยสารรถ เป็น  
การลดค่าครองชีพต่อประชาชน ส่วนในระยะสั้นนั้นก็ต้องเก็บค่าโดยสารแพง  
เพราะเหตุว่าในเมืองหลวงนั้นคงมีการเดินกันบ้าง ไม่ใช่ว่าจะชนรถกันกระพัด  
ตะพือไป ซึ่งในเรื่องหนทางหลายที่ทราบแต่ดูว่าในเมืองใหญ่หนักของมี  
การเดินกันบ้าง นักรถรับจ้างกันบ้างหรือรถประจำตำบลบ้าง นักรถประจำ  
ทางกันบ้างต่างๆ เหล่านี้ เมื่อเป็นเช่นนั้นจะเห็นได้ว่าในหลักการเปิดเดินรถ  
ประจำทางของกระทรวงมหาดไทยใหม่ จึงได้จัดเป็นวงรอบให้คช.เองกัน  
แต่แรกจากนอกพระนครเข้ามาหาชานในพระนคร ส่วนแต่เดิมนั้นรถประจำ  
ทางจัดออกไปจากใจกลางพระนคร ซึ่งอาจจะล้มเลิกตัวกันยกต่างนั้นเป็น  
บริเวณส่วนมหาดหลวงตั้งเป็นต้น เพราะฉะนั้นการที่จะรถแต่ทางเดินในแต่



ตำรวจจะทำให้ได้มือ เพราะเหตุว่า ๑. สัตว์ตกค่อมโดยสัตว์ ๒. สัตว์ตก  
ในการที่ไม่ค่อมคั่งในทางจรรยา ส่วนตำบลเพชรบูรณ์ที่ท่านกล่าวนั้นเป็น  
ตำบลที่จรรยาค่อมคั่งบ้ายรถประจำทางกัยอมที่จะต้องชาวคนคั่งที่โตเรียนขแรง  
มาน

นายทิม ภู่พัฒน์ (อุปราชธานี) : ท่านรัฐมนตรียังไม่ได้อธิบาย  
สัตว์สำคัญอยู่ ๒-๓ ข้อ คือ ข้อ ๑ ในเรื่องการที่ยอมให้รถประจำทางขน  
ค่าโดยสารจากระยะแรกเป็น ๓๐ สตางค์ ซึ่งเดิมเก็บอยู่เพียง ๒๐ สตางค์หรือ  
บางสายเช่นรถเม็ตซาเก็บเพียง ๓๐ สตางค์ก็มากแล้ว และยอมให้รับ  
ขนค่าโดยสารเป็น ๓๐ สตางค์เช่นเป็นการเพิ่มค่าครองชีพแก่ประชาชน ท่าน  
ไม่เห็นผลจำเป็นอย่างไรถึงยอมให้เช่น และท่านทราบหรือไม่การที่ยอมให้  
ขนค่าโดยสารไปเช่นนั้นเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชน และทำให้  
สินค้าอย่างอื่นพลอยขึ้นไปด้วย นี่เป็นสัตว์สำคัญข้อหนึ่ง และขอประการ  
หนึ่งจากเจ้าขอเรียนอีกข้อว่า การที่บ้ายรถประจำทางที่เดินทบกนหลายสาย  
นั้นบางแห่งให้ยอมหยุดรับคนโดยสารขึ้นกันทุกสายได้ แต่บางที่ขายนให้  
รับแต่เพียงบางสายเท่านั้น อีกสายหนึ่งไม่ยอมให้หยุด ประชาชนก็เข้าใจว่า  
มีบ้ายหยุดครอยกัไปยบรอว่าจะขจรดไปทางโน้น แต่จรถสายนั้นมาไม่ยก  
หยุด อดเลยไปเสียนกกว่าคนเต็ม เขาก็ไปอีก คนใหม่มาอีกเคยไปอีกเช่น  
นี้ คนต้องไม่สอบถามได้ถามว่าทำไมหยุดรถสายนี้ ตกลงเดินถอยย้อนไป  
คอยขจรดทอกบ้ายหนึ่งๆทำให้เสียเวลาโดยเรนนะท่านทราบหรือไม่ เมื่อ  
ท่านทราบ ท่านจะแก้ไขได้ไหม ให้เขาขอมรับทั้งสองสายหรือสามสายที่  
เดินทบกนนั้น ถ้าแก้ไขไม่ได้ท่านจะให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้ไหม โดย  
เขียนบ้ายหรือหนังสือบอกใจเป็นสำคัญว่า บ้ายหยุดรับเฉพาะรถเม็ตซาขายน  
เช่นนี้จะทำได้หรือไม่ บ้ายเช่นนั้นนอกจากห้องถนนสะพานราชเทวีแล้วก็มี  
อีกหลายแห่ง ท่านได้สำรวจหรือให้เจ้าหน้าที่สำรวจจุดหรือไม่ บ้ายเช่น  
นี้ที่ตอกตองประชาชนอยู่เช่นนั้นเมื่อกล่าวและท่านจะแก้ไขได้ไหม

และออกประกาศหนังสือขอเรียนชี้แทนรัฐมนตรีว่า ในการที่  
 เปลี่ยนรถโดยสารประจำทางเดิมกมอชไม่กสาย ทนเวลาเปลี่ยนรถประจำ  
 ทางนั้นได้เพิ่มบริษัทนอกบางบริษัท โดยมีท่านข้าราชการผู้มอชพดไป  
 ศึกษาดูบริษัทนั้น แต่ก็มีบรรดาข้าราชการหลายท่านรวมกัน แต่ตามเสียง  
 ของคนมาว่าโดยท่านรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลรวมแบบกรรมการ หรือมี  
 ทุนน้อยๆ เช่นท่านทราบหรือไม ท่านทราบใหม่กว่าทำให้บริษัทนั้น  
 ทุนใหม่ไปได้เส้นทางขมามัน โดยบางบริษัททำทางหลายสายนั้นดงถก  
 ตกจำนวนสายลงไป เช่นแบบการแย่งสิทธิ์ของเขา

และออกประกาศหนังสือตราบริษัทเบตชนใหม่ ไม่มรถของดอ  
 ประจำทางเพียงพอให้รถของเอกชนเข้าไปเดินในหน โดยขอให้ใครจะมาเดิน  
 ในสายรถของข้าพเจ้าที่เบตชนใหม่ จะต้องเสียเงินให้แก่บริษัทแบบการ  
 แบบแรกคนละ ๕,๐๐๐ บาท เช่นท่านทราบหรือไม ข้าพเจ้าขอเรียนชี้  
 แทนกอน

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
 กระทรวงมหาดไทย : ในเรื่องทางการขอมให้รถในระยะต้นขราคาน  
 ก็เพราะเหตุว่าในระยะต้นนี้ก็ได้เรียนแต่จากดองเดินกันบ้าง แม้แต่ข้าพเจ้า  
 ของ ข้าพเจ้าก็เดินในเวลากลางคืนไม่เชอท่านผู้มาชกไปด ส่วนในระยะยาดหน  
 เราต้องให้จากดราคาตงเพราะเพื่อชดยเหตุอุม ช่งชชนอกเมืองให้เขามาทำงาน  
 ในเมืองดงยคาโดยดอรันถก อันเป็นเหตุกที่เขากันทดอโตก เพราะฉะนั้น  
 ในहतกนจิงไดกตอจว่า ถ้าในระยะ ๒-๔ กโตเมตร ช่งประชาชนเดินได้แต่ด  
 ถ้าประชาชนจะขมรถกตงเสียราคาแพง หรือไม้อย่างหนกคองไปนงรถ  
 ริมข้างอย่างอน ส่วนในระยะโกดนนเรากตงจกคตงมา เพื่อให้คความดมา  
 เดมอชของบคคตช่งจะเขามาทำงานในเมตงहतดงนน มีควาไซจายทตเทมถน  
 ดงนแบบคณ นแบบहतกการการจตรรถประจำทาง

ส่วนในเรื่องบายหน อัยาพดแต่จากทงนเดย แม้แต่ข้าพเจ้าเองช่งม

หน้าท โดยตรงบางทกชนผด ข้าพเจ้ากษานาญแถงหน้าพระบรมรูป ขน  
 เตมอไปตั้งนามหตอง จากเทอศวีไปบางต่าภ ข้าพเจ้าทเตนไป ข้าพเจ้าขน  
 วมตปประจำทาง เมอไปพมปะกบรตเมตปประจำทางข้าพเจ้ากษนถก เพราะ  
 ณะนให้ประชานทกคมรดาบยรตเมตคทไทนเบนของโครอย่างรนน ข้าพเจ้า  
 กตจาเบนของชาก แต่อได้รทกนบอย ๆ แถงกคงเขาใจ อย่างส่มมค  
 จ่าถ้าให้ข้าพเจ้าไปขมรลแถงบางรท- สดม- สรวงศเหถาน ขงม่นอยโกด  
 จากบ้านข้าพเจ้า ข้าพเจ้ากคงไมรดาบยรตคทไทนจอยค้อย แต่อเขาเมคเวอง  
 หมายบอภบรชทนบรชทนอยแถง แต่บางบ้ายทไซรวมกนทไม่ดำมารทท  
 บอภได้ตั้งถถา

ส่วนการทหรตปประจำทางเพมขนนไม่ไซเบนรทเพมขนใหม่ เบนรท  
 ขงชาศัยเคนอยในทางมาช้านานแถง ทางค่างจกได้รทบรวมรชเพอจคให้  
 เขามอวชพเสอ มีให้ไปแย่งในถนนขงได้รบไปอนุญาตไปแถง

ส่วนส่มปทานนไม่ ในบัจจุบันเราเรียกจาไปอนุญาตเคมรท  
 ปประจำทาง ขงทกบคองเปเลยนกนทท ๆ นี ถ้าบรชทได้หอรทเมตได้  
 ทเตนได้เรียบรชชเรากค้อยให้ในบหน้า

ส่วนทกถถาจจารฐมนครหรือบคคตณมอทชพดไปรทบรวมทจะหาทททาง  
 รทเมตนน ไม่เบนคจามจรง . ถ้าฐมนครหรือณมอทชพดจะไปหาทท ทว  
 จะไปหาทททางคท ขงบรชทการทระทากการควรทเมตนไม่ไซการคาคดบาย  
 นก และไม่ได้กาไรมากมายนท ทงขงคองทนทแถงเห็นอยแรงอยางนเบนคท  
 เพราะณะนข้าพเจ้าชขยณนจาไมมีฐมนคร และณมอทชพดประการโคท  
 ต่าเนนการในเรอกรทเมต และในขณะนกระทรวงมหาดไทยกยังไม่ได้อนุญาต  
 รคองคการใหม่ ๆ เขาคเตน เพราะเรายังจคทรคขงเบนของเอกรชนแถบแถง  
 อยในทงขงท่ามาหาททแต่เคม่นนอยงไม่เวียบรชช จึงไม่ดำมารคจะให้รค  
 ของบรชทใหม่หรือองคการใหม่เขามาค่าเนนการได้

นายทิม กุรีพลัน (อุปราชธานี) : ข้าพเจ้าขอเวอนชกจา

นโยบายของรัฐบาลนนทรมลเนืองมาจากรัฐบาลก่อน ๆ ถ้าจะลดค่าครอง  
 พของประชาชนเช่นนี้ไซหรือไม และถ้าเมือเป็นจริงเช่นนเหตุใดนยอม  
 ให้เข้าชนราคาจากระยะแรก ๓๐ สตางค์ ๒๐ สตางค์ เป็น ๓๐ สตางค์ ซึ่งเป็น  
 ปรเพิ่มผลประโยชน์กาไรให้แก่บริษัทซึ่งเมือนายทนอยแถงนนั้น เขาได้ขอ  
 ของประชาชนซึ่งจน ๆ นนไปเพิ่มเป็นรายได้ให้แก่มมม เขาได้ขอไปเพิ่ม  
 ให้แก่เลือดข้างเรนน ทานรู้สึกอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าขอเรียนท่านประธาน ฯ  
 ในครั้งแรกนรถเมตประจำทางนเก็บเพียงระยะแรก ๓๐ สตางค์เทากน  
 มต แคมมาตชนนทงมยางจนราคาบางกเดี่ยวรวมกันหาเหตุ ถ้าเครื่องอาหดย  
 น เพราะฉะนั้นขอชนราคากระยะแรกเป็น ๒๐ สตางค์ คงแต่นนมาขางดราคา  
 เดอ เครื่องอาหดยดราคาแต่ด แต่ค่าโดยสารรถเมตหาได้ดัดไม่ หาใช้  
 นการขาดทุนไม่ ขอยนชนนจะชได้ให้เห็นชัดแจงทเคยอ มบริษัทนทง  
 เห็นชกของประชาชนยอมยกกรานเก็บชยเพียงระยะแรกเพียง ๓๐ สตางค์ค  
 ปรเมตขาดชงคจระจกรกได้ ในประวัติศาตร์คยอว่า เขาตั้งใจลดค่าครองชพ  
 ของประชาชนจริง ๆ เขาเก็บชยงนตดชคมากไม่ปรากฏว่าเขาขาดทุนหรือ  
 มจมอะไร ยังได้กาไรชยอก แต่ถบริษัทชน ๒๐ สตางคคนนไม่ยกด.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอยนชยทนชยทาน ชยชยงนค  
 ทาน เข้าใจแต่ดทาน

นายทิม ภรพัฒน์ (อุปราชธานี) : ครม เป็นเช่นทานทรวม  
 ทมว่าเขาได้กาไรชยแถงมาเพิ่มให้เขาเป็น ๓๐ สตางคเชนน เขาจะได้กาไร  
 ปรอกเท่าไร ทานได้ตองค่านอณบางใหม่จากเพิ่มให้เขาเป็นระยะแรก ๓๐  
 สตางคคนน จนทง ๆ รถเมตทได้เตนในเด็นทางทถกนนได้กาไรเพิ่มชนเท่าไร  
 แถงชกชยงนทงไมไรเพิ่มแต่ระยะแรกเพียง ๓๐ สตางคเทานพดชยให้บาง  
 มบริษัทบางสายนน กตบถอโกลาตเอากระยะแรกนะไปเพิ่มกับระยะชยไปด้อย  
 ข้าพเจ้าชยชกคยอย่างเช่นรถเมตศรันครจากศัแยกทวชดศร์ หรือจากโรงเรียน

เมตต์ศึกษาไปหน้าจรงบูรพาแต่ที่แรกนั้น ๕๕ ต่ต่างศ ขยายระยะทางไปอีก  
 หนอยถึงสะพานพุทธ ฯ เป็น ๖๐ ต่ต่างคนน ครนมาใหย้อมเพิ่มระยะแรกเช่น  
 คราวหลังเปลี่ยนแปลงทางใหม่ ทระยะทางตงมาเพียงพาหุทิศหรือกลม  
 อนาคตวัน ระยะทางสั้นเข้ามา แต่รถศรันครเก็บระยะนั้นเป็น ๗๐ ต่ต่างศ  
 กลับแพ่งก่าเมือยาวไปถึงสะพานพุทธ ฯ เช่น ทางทรายใหม่ แต่เมื่อคราว  
 แดงท่านจะแก้ไขและพิจารณาตรวจสอบอัตราค่าโดยสารทุก ๆ สายหรือไม่ได้  
 ได้ใหม่ถ้าท่านกำหนดราคาใหม่มนนเพิ่มรายได้และขุดลอกเพื่อประชาชนไว้  
 เท่าไหร่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขยให้ย่นย่อหนอยเลิกท่าน ค่อมม  
 วนไปจนมนนเอง เหตุผลของท่านฟังกดับไปกดับมา เสียเวลามากท่าน  
 นายทิม ภรพัฒน์ (อุปราชธานี) : แดงออกประการหนึ่งกททาน  
 ได้คอบมาแต่ในเรียงบ้ายรถเมือมนไม่ได้ให้คความสะดวกแก่ประชาชน ฉะนั้น  
 ท่านจะกรุณาได้ใหม่ถ้า ให้จรวจรเขาเขียนเครื่องหมายค่านายรถ บ้ายม  
 หยุดเฉพาะสายหนนสายน มีไม้กแห่งหรือกท่านจะกรุณาทำได้ใหม่ ขยให้  
 ประชาชนคองคอยเสียเวลาเลย เพราะขระของเขา เวลาของเขา ค่อมมเบ  
 ึ่งเงินเป็นทอง เรนมนเหตุระเขาขอมขรถเมตต์เพราะคความจนของเขา อีก  
 ประการหนึ่งบางสายนน เดินไม่ให้คความสะดวกแก่ประชาชน ให้ประชาชน  
 หตงผิด เช่นรถเมตต์บญมือง เดินจากสั่งมมายางดำกแต่ได้ให้ค้อมทงสั่งนาม  
 หตง แต่จวรถบขอมสั่งนามหตงจวตรงชนไปทางบางดำก ประชาชน  
 เข้าใจจวรถเมตต์บญมืองจะไปบางดำก ก็เลยขรถ แต่หาไซไปบางดำกไม่  
 พอมาถึงหน้ากรมโฆษณาอีกเลยไปทอนเสียแล้ว อย่างมนเมนการทำให้  
 ประชาชนหตงผิดเรนน ท่านขอให้เจ้าหน้าทจวรถตงไปสั่งจวคเคลับ  
 ดักหนอย เพื่อจะได้เปลี่ยนแปลงให้ราษฎรได้รับคความสะดวก ขยให้  
 ประชาชนหตงผิดเสียเวลา ซึ่งเขามขระเงินเป็นทองอย่างนี้จะไดหรือไม่  
 ขอประธานช้กสั่งคกรง

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงมหาดไทย : ท่านผู้ตรวจคนเข้าเมือง ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเห็นแก่ตัวมาก  
 การปฏิบัติของสังคมในชนบท เขาต้องเสียการครองชีพให้เท่า  
 บกคตที่อยู่ไกล ชัยนอกจังหวัดพระนคร ชมบุรี กัดของเสียโดยสารเขา  
 ทั่วโลก มีถนนแดงทุกคนจะต้องอยู่ในกรุงเทพ ฯ ทำให้ชนบทใน  
 กรุงเทพ ฯ คับคั่ง เพราะฉะนั้นในทางการจัดการสาธารณูปโภคชน เขา  
 ขยายมาที่จะให้เขาโดยสารที่อยู่ไกลนั้นถูก ข้างในก็ของเพิ่มให้เขาบ้าง แต่มี  
 ทัศนคติเพื่อประโยชน์ประชาชนมีฐานะเป็นจริง ๆ หรือประชาชนซึ่งไม่ชอบ  
 ทัศนคติแบบจะต้องเสียค่าโดยสารแพง เพราะถ้าไปเทียบกับรถอย่างอื่นมัน  
 พงกว่า ซึ่งรถรับจ้าง ตามต่อเครื่องอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้น  
 ปรปรวมแล้วว่าการจัดในเรื่องนี้โดยสารรถนั้นตกลง เพราะถ้าทุกคน  
 เป็นรถรับจ้าง ซึ่งเข้ามาทำงานในจังหวัดพระนครนั้นมาก เราไม่เพียง  
 ถึงถึงบุคคลประเภทมากกว่า ท่านผู้แทนซึ่งชนไปจากบางกระบือไป  
 ี่พานพทชยอดฟ้า ดึงนเบนดิน และขอให้ท่านคิดดูจากจังหวัดบรพาไปได้พาน  
 กท ฯ เขาเพิ่มให้ห้าถึงหกเท่าตนเอง มันไม่ใช่ของมากแต่ย ห้าถึงหก  
 ี่ตนเอง ท่านต้องคิดว่าเขาจะต้องจ่ายไร้อย่างไรบ้าง ที่ท่านบอก  
 ี่รถสาธารณะไม่จริงราคาไม่จริง เรากำหนดราคาให้รถสาธารณะ  
 ี่งาน เพราะเหตุที่เราเห็นรถสาธารณะมีคนงานดี เราขอมให้เส้นทาง  
 ี่รถสาธารณะมากชนกจรถชน ๆ ให้เดินรถแบบชนนอก และเดินทางเดินใน ใน  
 ี่เมืองชนใน เพราะฉะนั้นรถสาธารณะได้เปรียบกว่าคนอื่นเขา ทางการตำรวจ  
 ี่รถสาธารณะ จึงต้องกำหนดค่าโดยสารต่าง ๆ ส่วนรถอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้สิทธิเท่า  
 ี่รถสาธารณะ เราก็ต้องหาหนทางให้เขาได้มาเสมอจนดั่งนเบนดิน ส่วนเรื่องป้าย  
 ี่รถประจำทางอะไรต่าง ๆ นั้นคนอื่นนั้นนั่งรถทุกคน แม้แต่ข้าพเจ้าเองซึ่งเบน  
 ี่เจ้าหน้าที่เองนั่งเมื่อก่อนรายงานจากเจ้าหน้าที่ โดยกระทรวงเดินเส้นทางอะไร  
 ี่ต่าง ๆ เหล่านี้ แต่เมื่อเสร็จแล้วก็ของเขาก็ใจกับทุกคนและปัจจุบัน

ก็เรียบร้อยไม่มีใครจกต่างแต่ประการใด เพราะข้าพเจ้าก็เบ็ดเสร็จที่จะให้  
 ทุกคนร้องมาทางข้าพเจ้า แต่การปฏิวัติไม่มีประชาชนคนใดได้ร้องในเรื่อง  
 มายังข้าพเจ้า ในตอนนั้นยกยอหมบางเบนของธรรมดา เมื่อเจ้าหน้าที่  
 เรียกบรรดาทนายทนายฟ้องพิพทงไม่เข้าใจมาขอบรมขแจ้ง รวมทงบรร  
 เจ้าของรตงประจำทาง ก็เบนทเจ้าใจกันทุกฝ่าย ในปัจจุบันการเดินทาง  
 ประจำทางในจังหวัดพระนคร ชนบรเรียบร้อยแล้ว และระเบียบคดี  
 เพราะเรหาหนทางที่จะช่วยเหลือเขาในเรื่องนามน ในเรื่องแบคเตอร์  
 เรื่องอย่างอื่นต่าง ๆ เหล่านี้ แก่กรตั้งถ้าถ้ารามอยู่ในระบอบคอมมิ  
 จวนยกนตชนแดงจะเป็นผลให้ค่าใช้จ่ายน้อยลง และทำการบริหาร  
 ประชาชนมากขึ้น

นายทิม ภริพัฒน์ (อุปราชทาน) : ข้าพเจ้าขอเรียนชกชกทหนช  
 ภา ที่ท่านรัฐมนตรีขอข้าพเจ้าชกเพื่อเห็นแก่ตงนน ข้าพเจ้ามิได้เห็นแก่  
 หรือท เห็นแก่ประชาชน ได้ยินประชาชนเราบ่นกันมาก เพราะข้าพเจ้าเด  
 กโดยปกติชนวดจากส่วยหนึ่งไปส่วยหนึ่งตามปกติเท่านั้น ไม่ใช่จะไต่  
 ส่วย ทนพขยียบางแห่งกมชระเช่นเดียวกับประชาชนอื่น ๆ ไม่ใช่จะเค  
 ้เจ้าเจอยส่วยเดียว ถ้าความชระไปทพ ไปบ้ายอย่างฉกไม่เกิดความสะคต  
 ชกประการหนึ่งข้าพเจ้าใคร่จะชชเรียนชกเป็นประการสุดท้าย การที่เจด  
 แปลงเส้นทางรถตามทกรมตำรวจประกาศโฆษณาเส้นทางรถไปแล้ว แต่ม  
 ภายหลังบางส่วยได้ชชกเส้นทางให้ยาวออกไปอีก เปลี่ยนแปลงใหม่เช่น  
 ไม่ได้ประกาศให้ประชาชนทราบเช่นนี้ คือไปถ้าหากถ้าจะมีการเปลี่ยน  
 แปลงเช่นนี้ ท่านจะประกาศให้ประชาชนทราบหรือไม่ และเส้นทางที่ชช  
 เวदानทานดาร์บางใหม่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอีก และถ้าเปลี่ยนจะเปลี่ยน  
 เมื่อไหร่ ขอชกถามเพียงเท่านี้

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
 กระทรวงมหาดไทย : ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง นอกจากจะเพิ่มรถบางส่วย





ถ้าหากจำเอนตามนัยชาวดอกไปดะก็ ขอประทานโทษ ถ้าเผื่อเจ้าของทนต์  
 เขามาให้สิ้นบนผมเจ้า ผมก็ดับใจเสีย ไม่สนับสนุนรัฐบาลอย่างหนักเป็น  
 ผลเสียหายแก่รัฐบาลเหมือนกัน ผลเสียแก่ประเทศชาติเหมือนกันอย่าง  
 เพราะฉะนั้นเราจึงต้องเปิดชนระเบียบจวาระ โชนมันเป็นการชิงไหวชิงพริบ  
 มันเป็นส่วนใดส่วนเดียวของรัฐบาล ส่วนได้ส่วนเสียประชาชนทั้งชาติ เพราะ  
 ฉะนั้นเราจึงจะควรให้รีบคิดในเรือน ทานอย่าไม่รีบด่วนมัน เห็นว่าใช้การ  
 ทงใจเก่า ๆ นั้น ที่ไม่รีบด่วนมันถึงเกิดเรื่องอย่างนั้นอย่างไร เพราะฉะนั้น  
 ขอให้รีบด่วน และเปิดชนระเบียบจวาระ ผมเห็นด้วยในการที่เปิดชนจวาระ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขาพเจ้าคงจะพอจะจดจดยกนได้แต่  
 เรืองกเห็นจะไม่อะไรมากนัก ก็แสดงแต่ประชุม เพราะฉะนั้นขาพเจ้าจะ  
 ขอให้ที่ประชุมหน่อย

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : เนื่องจากว่าคำขอใน  
 การเปิดชนระเบียบจวาระ เป็นคำขอของทางรัฐบาล ถ้าหากดำริทนต์ความ  
 ซึ้งใจว่าเป็นเพราะเหตุไร และมีควมจำเป็นอันยิ่งใหญ่อย่างไรจึงต้อง  
 เปลี่ยนแปลง ท่านสมาชิกทงแจ้งเมื่อกันเขาใจว่า คงไม่ทราบความมุ่งหมาย  
 และใช้วิธีการผลิตความมีการให้สิ้นบนต้นบาท อันเป็นการผูกมือรัฐบาลเอง  
 เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะให้เรื่องนกระจาง ไม่เป็นที่แคลงใจแก่ฝ่ายสมาชิก  
 เขาคองการรชแจ้งแก่ประชาชนภายนอกทางนงพงเวืองน้อย เพราะเป็น  
 เรื่องใหญ่รัฐบาลได้แพคความเอกชน ฉะนั้นเพื่อจะให้เรื่องนกระจาง และ  
 เป็นผลตต่อกรปฏิบัตงานทงไป ขอให้ท่านรัฐมนตรีจวการกระทรวงคมนาคม  
 ใจชวยรแจ้งให้เป็นที่เขาใจด้วย

พลอากาศเอกพัน รณนภากาศ อุตธาคนิ รัฐมนตรีจวการ  
 กระทรวงคมนาคม : ในกรณีที่ได้มีสมาชิกตั้งต้นนั้น ทจว่าเป็นตของรีบด่วน  
 ดำหรับร่างพระราชบัญญัติ เป็นความสำคัญมาก เพราะเหตุบริกรททาเวือ  
 นั้น เรามีโครงการที่จะชวยให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือของประ

เทศชาติ คือมรดกได้คือต้องรวมกับประเทศชาติบนบทกปรกณสำคัญ  
 ประการหนึ่ง ประการที่สอง นั้นเนื่องจากมรดกคือพิมพ์พจนานุกรมแต่ก็  
 ออกขาว ก็มากไป ถ้าชนปถอยเนนทงใจกทให้เกิดความเข้าใจผิด ประการ  
 ที่สามนั้นนอกจากมีเงินไซ่ จนปัญหาเกี่ยวกับการเงินอยู่มากด้วย ถ้าหากจ  
 ทงเข้าใหนานอาจจะมีผลร้าย ๆ นั้นคืออะไร เราจะคงเอาภาษาอักษรจาก  
 ราชูรณนเองไปจ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น และไม่เป็นการสมควร ประการที่  
 นกเนื่องจากอยู่ในกรณีนี้ ก็มีภาพพวษาเด็ดขาดไปแล้ว แต่ความเป็นเรื่อง  
 ทมความจำเป็นอันเนื่องด้วยประ โยชนของรัฐ ซึ่งมีความจำเป็นและมีข้อบก  
 พนอย จึงจะต้องดำเนินการต่อไป และนั้นก็ถึงบประมาณสำหรับ ๒๔๕๖  
 ทจะดำเนินการต่อไปแต่และเมื่อเป็นเช่นนั้น ถ้าชนปถอยใจแล้ว อย่างกา  
 หากว่าอีกฝ่ายหนึ่งขออำนาจคัดตั้งการลงมา ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามจะเกิด  
 เบงการขัดคำสั่งคือคำสั่งนั้นจะเกิดความเดือดร้อนกันต่อไป เพราะฉะนั้นเรื่อง  
 นจึงมีความจำเป็นด้วยประการฉะนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เห็นวาพอจะวินิจฉัยกันได้แล้ว ขอ  
 ให้ที่ประชุมวินิจฉัยสมควรว่าจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควร ให้เป็นไป  
 ตามระเบียบวาระเดิมคือไม่ควรเปลี่ยน ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นสัดส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นสมควร ให้เปลี่ยนแปลง  
 วาระได้ตามที่รัฐบาลเสนอ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นสัดส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพราะฉะนั้นบนอนวาที่ประชุมอนุมัติ  
 ให้เปลี่ยนแปลงได้ตามที่รัฐบาลเสนอ

ต่อไป ร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของการทำไร่ไถนา  
 ประเทศไทยในท้องที่ตำบลตลิ่งชัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่  
 หม่อมราชวงศ์หญิงพันธุทัพบย บัณฑิต วัโรทัย พ.ศ. ๒๔๕๖ คณะรัฐมนตรี  
 เป็นผู้เสนอ

บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติ  
โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ใน  
ท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร  
ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันธุ์ทิพย์ บริพัตร จุโรทัย

พ.ศ. ๒๔๘๖ ..

### หลักการ

โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ในท้องที่ตำบล  
คลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิง  
พันธุ์ทิพย์ บริพัตร จุโรทัย

### เหตุผล

เดิมได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโอนที่ดินของสังหาริมทรัพย์ เพื่อ  
ขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งได้มีการโอนที่ดินรวมถึง  
ที่ดินตามโฉนดที่ ๕๘๘๕ ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร  
อันมีชื่อ หม่อมราชวงศ์หญิงพันธุ์ทิพย์ บริพัตร จุโรทัย โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่  
กระทรวงคมนาคม เป็นต้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๗๖ ของท่าเรือแห่งประเทศไทย ตาม  
พระราชบัญญัติการท่าเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๓๐ ภายหลัง  
หม่อมราชวงศ์หญิงพันธุ์ทิพย์ บริพัตร จุโรทัย ได้เป็นโจทก์ฟ้องเรียกที่ดินจาก  
กระทรวงคมนาคม ศาลฎีกาได้พิพากษาโดยคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๘๗/๒๔๘๕  
ให้จำเลยคืนที่ดินรายนี้ให้โจทก์ แต่เนื่องด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการโอน  
สังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๓๒ ได้บัญญัติไว้ว่า การตั้ง  
ทรัพย์ต้นคนเช่นอาชญากร ให้โอนทรัพย์ตามตรา ๓๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง  
และพาณิชย์ บังคับ ซึ่งในมาตรา ๓๓๐๕ นั้นบัญญัติว่า ทรัพย์ต้นคนเช่น

ข้าราชการผู้มีอำนาจแผ่นดินจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบท  
กฎหมายเฉพาะหรือพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องเห็นอรรถพระราชบัญญัติ  
โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันชกพย บริพัตร วโรทัย  
ต่อไป

ว่า

**พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของการท่าเรือแห่ง  
ประเทศไทย ในท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง  
จังหวัดพระนคร ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันชกพย  
บริพัตร วโรทัย พ.ศ. ๒๔..**

โดยที่เป็นการสมควรโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของการท่าเรือแห่งประเทศไทย  
ในท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่หม่อม  
ราชวงศ์หญิงพันชกพย บริพัตร วโรทัย

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์  
ที่ดินของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ในท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง  
จังหวัดพระนคร ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันชกพย บริพัตร วโรทัย  
พ.ศ. ๒๔.."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้ประกาศใน  
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของกรมทำเรือแห่งประเทศไทย ใน  
ท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ภายในแคว  
เขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ ให้แก่ หม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย  
บริพัตร ตรีทิพย์

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราช  
บัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

๑๐.๕๕ น.

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณฤทธิช รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : กระทรวงคมนาคมขอเสนอร่างพระราชบัญญัติโอน  
กรรมสิทธิ์ที่ดินของกรมทำเรือแห่งประเทศไทยในท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอ  
พระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย บริพัตร  
ตรีทิพย์ พ.ศ. ๒๔๘๖ โดยมีหลักการ โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของกรมทำเรือแห่ง  
ประเทศไทย ในท้องที่ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่  
หม่อมราชวงศ์หญิง พนรทพย บริพัตร ตรีทิพย์ เหตุผล เติมได้มีการประกาศ  
ใช้พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ  
พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งได้มีการเวนคืนที่ดินตามโฉนดที่ ๕๘๘๔ ตำบลคลองตัน  
อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนครอนมชอ หม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย  
บริพัตร ตรีทิพย์ ถัดกรรมสิทธิ์ให้แก่กระทรวงคมนาคม ที่ดินดังกล่าวจะได้ตก  
เป็นของกรมทำเรือแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการท่าเรือแห่ง  
ประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๑๐ ภายหลัง หม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย

บริพัตร จโรทัยได้เป็นโจทก์ฟ้องเรียกทศคนจากกระทรวงคมนาคม ศาลฎีกา  
ได้พิพากษาโดยคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๗๓/๒๔๘๕ ให้จำเลยคืนทศคนราย  
ให้โจทก์ แต่เนื่องด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๓๒ ได้บัญญัติไว้ว่า การส่งทรัพย์สินคนเรณวน  
ให้ไซบัตบัญญัติมาตรา ๓๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มงค  
ซึ่งในมาตรา ๓๓๐๕ นั้นบัญญัติว่า ทรัพย์สินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน  
นั้นจะโอนแก่กันได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะหรือพระราช  
กฤษฎีกา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ทศคนราย  
แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์ บริพัตร จโรทัย ต่อไป

นายเทียม ไชยนันทน์ (ตัก) : คือว่าตามกฎหมายแพ่งพาณิชย์  
บอกว่าถ้าหากจะออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนให้ไปได้ แต่ทำไมรัฐบาลไม่ใช้  
พระราชกฤษฎีกาเวนคืนทำไมไม่เหตุผลจำเป็นอย่างไร จึงต้องใช้กฎหมาย  
ต้องผ่านสภาฯ จะใช้พระราชกฤษฎีกาตามบทประมวลแพ่งพาณิชย์ระบุ  
ให้ไม่ได้หรือ ขอบได้โปรดอธิบาย

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณยศ : รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : เนื่องด้วยกฎหมายทาวเรอ พุทธศักราช ๒๔๘๔  
มาตรา ๓๓ การที่โอนกรรมสิทธิ์ชนทำไม่ได้นอกจากจะอาศัยพระราชบัญญัติ  
เพราะฉะนั้นด้วยคำถามจาเบตงน กระทรวงคมนาคมจึงต้องออกพระราช  
บัญญัติโอนที่ดินให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิง พันทิพย์ บริพัตร จโรทัย ตามคำ  
พิพากษาของศาลฎีกา

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นครราชสีมา) : สำหรับร่างพระราช  
บัญญัติฉบับนี้เขาเห็นว่าประโยชน์ของราษฎร แต่ที่รัฐบาลได้  
กระทำตามที่คำพิพากษาของศาลได้ถึงที่สุด จึงเห็นว่าไม่เหตุผลที่เราจะต้อง  
อภิปรายกันต่อไป จึงขอเสนอให้ลงมติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้เสนอให้ลงมติ มีผู้รับรองถูกต้อง

แต่ จมูกท่านผู้ใดคัดค้านใหม่

ไม่สมัครคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าขอให้  
ที่ประชุมอันเจษ ทานผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ  
ฉบับนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น  
ในไม่ช้า ยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติรับหลักการ  
แห่งร่างพระราชบัญญัติ พิจารณาโดยพร้อมเพรียงกัน ตั้งกรรมวิธีการ  
ดำเนินการหรือวิธีดำเนินการ

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงคมนาคม : รัฐบาลขอตั้งกรมกิจการวิสามัญจำนวน ๗ นาย

ไม่สมัครคัดค้านความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น  
เป็นอันว่าให้ตั้งกรมกิจการวิสามัญจำนวน ๗ นาย โปรดเดชะ

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงคมนาคม : รัฐบาลขอเสนอ ๑ นาย คือ ๑. พลเรือโท หลวง-  
ชำนาญอรุณยุทธ ๒. นายหยุด แสงอุทัย ๓. นายสุวิรัช พันธเศรษฐ

นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ (ถ้าพบ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ

ชรรณพรพิศาล

มีสมัครรับรอง

นายธรรมนุญ ภูมาศ (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอ

นายทองพูน ทิมถัม

มีสำเนาฉบับรอง

นายทองพูน ทิมฉิม (นครนายก) : ข้าพเจ้าขอเดชะ นาย  
เพชรศักดิ์ นิตต์ยัตต์

มีสำเนาฉบับรอง

นายพันตำรวจเอกพัฒน์ นิลวัฒนานนท์ (สุราษฎร์ธานี) :  
ข้าพเจ้าขอเดชะนางระพีพรรณ พรหมวระ

มีสำเนาฉบับรอง

นายศิริเรก มณรัตน์ (อุบลราชธานี) : กรม ๑ และ ๑ ข้าพเจ้าขอ  
เดชะมีศักดิ์การเดชะขอ

มีสำเนาฉบับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสด็จฯ การ ๑ อ่านรายชื่อ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : รายชื่อท่านกรรมการ ๑.  
พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณฤทธิ ๒. นายหยุด แสงอุทัย ๓. นายสีหเดช  
พันธ์เศรษฐี ๔. หลวงอรุณพรพิภักดิ์ ๕. นายทองพูน ทิมฉิม ๖. นายเพชรศักดิ์  
นิตต์ยัตต์ ๗. นางระพีพรรณ พรหมวระ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กำหนดการแปรญัตติภายใน ๓ วัน

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณฤทธิ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : รัฐบาลขอแปรญัตติภายใน ๓ วัน

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น  
ถือว่าประชุมชนอนุมัติให้แปรญัตติได้ภายใน ๓ วัน

ต่อไปพิจารณาในหมายเลข ๘. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินค้ำ  
ยัดตั้งหาริมทรัพย์ในท้องที่ขาดแคลน และตำบลพระโขนง อำเภอ  
พระโขนง จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๖ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ  
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองตันและตำบล  
พระโขนง จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๖

หลักการ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองตัน และตำบลพระโขนง  
อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่ท่าเรือแห่งประเทศไทย โดยให้คำ  
ทำขวัญตามราคาตลาดในวันใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่  
ที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อย้ายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๕

เหตุผล

เดิมได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่  
ที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อย้ายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๕  
และต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อย้าย  
เขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๖ ให้เวนคืนที่ดินให้แก่กระทรวง  
คมนาคม ซึ่งตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการทำท่าเรือแห่งประเทศไทย  
พ.ศ. ๒๔๘๔ ที่ดินดังกล่าวได้ตกมาเป็นของกาวท่าเรือแห่งประเทศไทย ต่อมา  
ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาของฉบับ คือ

(๑) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๗๓/๒๔๘๔ ซึ่งศาลฎีกาได้พิพากษาให้  
กระทรวงคมนาคมคืนที่ดินซึ่งเดิมเป็นของ หม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์-  
บริพัตร ฉโรทัย และได้เวนคืนไปโดยพระราชบัญญัติเวนคืน ฯ พ.ศ. ๒๔๘๖  
ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์ บริพัตร ฉโรทัย และรัฐบาลได้เสนอ  
ร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์ บริพัตร ฉโรทัย  
ต่อสภานิติบัญญัติ

(๒) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๘/๒๔๘๖ ซึ่งศาลฎีกาได้พิพากษาว่า ที่ดิน

หกแปดซึ่งเดิมเป็นของคนที่อุทธรณ์คดีแล้ว และได้โอนคดีไปโดย  
พระราชบัญญัติเวนคืน พ.ศ. ๒๔๗๖ นั้น ไม่เคยตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ  
กระทรวงคมนาคมเลย เพราะการเวนคืนชดเชยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ  
ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๖

รัฐบาลมีความจำเป็นจะต้องได้ที่ดินเหล่านั้นไว้ เพื่อประโยชน์แห่งรัฐ  
สำหรับจัดใหม่การดำเนินการ โรงงานเนื้อสัตว์ เพื่อจัดใหม่ประชาชนได้มี  
เนื้อสัตว์ที่ปราศจากโรคเพียงพอแก่การบริโภค อันเป็นโครงการของการ  
ทำเรื่อง ฉะนั้นจึงต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ฉบับ  
มา ส่วนเงินค่าทำขวัญนั้นเมื่อกิจการ โรงงานเนื้อสัตว์เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่ง  
รัฐดังกล่าวแล้ว และที่ดินแปลงอื่นที่คนมากได้จ่ายค่าทำขวัญไปหมดแล้ว  
แต่ต้องรายงานแทนที่ไม่ยอมรับเงินจูงจูงของวงเงินต่อศาล ฉะนั้น ค่าทำขวัญ  
จึงควร เป็นราคาซื้อขายในตลาดในวันใช้ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินใน  
บริเวณที่ที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อขยายเขตทำไร่ของกรุงเทพฯ พุทธ-  
ศักราช ๒๔๗๕

**พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบล  
คลองตัน และตำบลพระโขนง อำเภอพระโขนง  
จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๗๕**

.....  
.....  
.....  
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามที่ไต่ทวนการ

ตำรวจเสด็จแถวในท้องที่ตำบลคลองคันและตำบลพระโขนง อำเภอพระโขนง  
จังหวัดพระนคร เพื่อประโยชน์แห่งรัฐ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเงินคั่นอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองคันและตำบลพระโขนง อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๖๖"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้อำนวยการของการท่าเรือแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าหน้าที่จะเงินคั่นอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เงินคั่นอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองคันและตำบลพระโขนง อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่การทำเรือแห่งประเทศไทย

มาตรา ๕ เงินค่าทำขออนุญาตสำหรับราคาอสังหาริมทรัพย์ที่จะให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้กำหนดตามราคาซื้อขายในตลาดในไร่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเงินคั่นอสังหาริมทรัพย์ เพื่อย้ายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๕

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

๗๓๘  
(สำเนา)

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๓๐๘๓/๒๕๕๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ความแพ่ง

หม่อมราชวงศ์หญิง พันธิพย์ บริพัตร

โจทก์

ระหว่าง

กระทรวงคมนาคม

(โดยพลโท พระยาเทพหัสดินทร์

รัฐมนตรีว่าการ) จำเลย

เรื่อง เรียกที่ดินคน

จำเลย ฎีกาคัดค้าน คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ได้มีพระราชบัญญัติเวนคืน  
อสังหาริมทรัพย์ เพื่อย้ายเขตท่าเรือกรุงเทพ พ.ศ. ๒๕๕๒ เวนคืนที่ดิน  
โฉนดที่ ๕๘๘๕ ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร เป็น  
เนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๖ ตารางวา คิดเป็นราคาปัจจุบันตารางวาละ ๑๕๐ บาท  
เป็นเงิน ๒๕๕,๘๐๐ บาท จำเลยเป็นสมาชิกการค้าตามพระราชบัญญัติคน  
เป็นเดสกัน ๕ ปีแล้ว จำเลยมีที่ดินของตนของโจทก์ถูกเวนคืนตามจุด  
ประสงค์ของการเวนคืน จึงขอให้จำเลยคืนที่ดินถูกเวนคืนดังกล่าว

จำเลยต่อสู้ว่า ที่ดินที่โจทก์ถูกเวนคืนราคาไม่ถึงตารางวาละ ๑๕๐  
บาท จำเลยและตัวแทนของจำเลยได้เข้าครอบครอง เคยใช้ และกำลังใช้  
เพื่อการทำงานตามโครงการของรัฐภายใต้กำหนด ๕ ปี เวลานี้กำลัง  
อยู่ในระหว่างการศึกษาของอนุญาโตตุลาการเพื่อกำหนดราคา ตามนี้  
แห่งมาตรา ๘๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โจทก์ไม่

มีสัตว์เรียกครองทคนใด

ศาลแพ่งพิจารณาแล้ว โจทก์จึงยื่นรับกันจำ กรรมการเงินคืน  
ได้ตกลงให้ค่าทำขวัญโจทก์ค่าราวณาคะ ๕ บาท โจทก์ขอ ๒๐ บาท ไม่ตก  
งกัน โจทก์จึงยื่นขอช้อนญาโตตุลาการ แต่ยังไม่ได้รับสัญญา ตาม  
พระราชบัญญัติว่าด้วยการเงินคนชั่งห้ามทรพย พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓๐  
กำหนดให้มีตราตราครอบครองทรัพย์สินใดต่อเมื่อได้ใช้หรือวางเงินค่าทำ  
ขวัญแล้ว จำเลยยังไม่ได้รับเงินหรือวางเงินค่าทำขวัญให้แก่โจทก์ เจ้าหน้าที่  
จึงยังไม่ส่งตราตราครอบครองที่ดินของโจทก์ เว้นแต่เงิน ๕ บาท ไม่  
ปรากฏว่าที่ดินของโจทก์ได้เคยใช้หรือทำตั้งไว้ตั้งหัวไว้ในพระราชบัญญัติว่า  
ด้วยการเงินคนชั่งห้ามทรพย พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓๒ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้อง  
เรียกคืนได้ พยานทำให้จำเลยคืนที่ดินให้แก่โจทก์

จำเลยขอทรณ

ศาลขอทรณพปากษายน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาได้ตรวจสำนวนและประชุมปรึกษาคณะตุลาการแล้ว จึงจะได้  
วินิจฉัยขอฎีกาของจำเลยดังต่อไปนี้

๓. จำเลยฎีกาว่า รัฐบาลมีโครงการอันกว้างทำเรือ จึงได้ขอ  
พระราชบัญญัติเงินคนชั่งห้ามทรพย พ.ศ. ๒๔๗๐ และ พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้มี  
การวางโครงการทำเรือใหม่ โรงงานอุตสาหกรรมรวมอยู่ด้วย ในเดือน  
กุมภาพันธ์ ๒๔๗๓ พยาธิการทหารบกได้ขอสร้างโรงงานเนื้อสัตว์แบบกิจการ  
อันหนึ่งในกิจการทำเรือ ตามข้อตกลงประสงค์ของกรมทำเรือกรุงเทพฯ ด้วย  
ยอมดำเนินงานทำเรือกรุงเทพฯ ได้โอนมาสังกัดกระทรวงคมนาคม และ  
โรงงานเนื้อสัตว์โดนโอนขึ้นกระทรวงอุตสาหกรรม ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติ  
เงินคนชั่งห้ามทรพยเพื่อยกเขตทำเรือกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๗๖ เงินคนช  
คนหลายเจ้าของกรมทำเรือกรุงเทพฯ มีหน้าที่ติดต่อกับที่ดินตอนทำตั้งสร้าง

โรงงานเนื้อสัตว์ วัดกษัตริย์ศึกเพื่อย้ายเขตโรงงานเนื้อสัตว์ การ  
ก่อสร้างโรงงานเนื้อสัตว์ยังไม่เสร็จโดยบริษัทสยาม ซึ่งเป็นบริษัทไทยและ  
เป็นกรรมสิทธิ์ของฝรั่งไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ เพราะบริษัท  
ดังกล่าว แตกได้เคยใช้ที่ดินจากโจทก์ คือ (๓) ใน พ.ศ. ๒๔๘๗ โรง  
งานเนื้อสัตว์ที่โรงฆ่าสัตว์ถนนคอก (บางคอแหลม) ได้นำโคและกระบือมา  
เลี้ยง และผู้อำนวยการโรงงานฆ่าสัตว์ได้ตั้งสร้างที่พักสัตว์ขึ้น เพียงสัก  
ยี่สิบประมาณ ๘-๘ เดือน (๒) ผู้อำนวยการโรงงานเนื้อสัตว์ได้ให้เจ้าหน้าที่  
ของโรงงานสร้างที่พักสัตว์หลายหลัง และให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นเลี้ยงสัตว์ของ  
โรงงาน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นมาจนบัดนี้ และ (๓) โรงงานเนื้อสัตว์  
ได้สร้างสะพานคอนกรีต เชื่อมถนนทเวนครูน พ.ศ. ๒๔๕๐ ที่สร้างโรงงาน  
เนื้อสัตว์ กับถนนทเวนครูน พ.ศ. ๒๔๘๖ คัดควรพ่วงอำมาตย์ได้เคยใช้ของ  
โจทก์ในการเลี้ยง โคกระบือของโรงงานเนื้อสัตว์อันเป็นส่วนหนึ่งของกิจการที่  
เรียกกรุงเทพฯ

ศาลฎีกาได้พิจารณารายชื่อกฎหมาย พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
เพื่อย้ายเขตท่าเรือกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งเวนคืนที่ดินของโจทก์  
นั้น ข้อพระราชบัญญัติกับอรรถกถาเพื่อย้ายเขตท่าเรือ ในคำปรารภของ  
พระราชบัญญัติก็เช่นเดียวกัน หากใช้เพื่อย้ายโรงงานเนื้อสัตว์จากเดิมอยู่  
ไม่ ทำเอาเสียค่าเพื่อย้ายโรงงานเนื้อสัตว์ ก็เห็นจะเป็นเพราะจำเลยถือเอา  
โรงงานเนื้อสัตว์อยู่ในโครงการของท่าเรือ ปัญหาจึงมีในเบื้องต้นว่า  
โรงงานเนื้อสัตว์ เป็นกิจการของท่าเรือตามความหมายของพระราชบัญญัติ  
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างท่าเรืออันเริ่มตนตั้งระบบ พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็น  
ต้นมาหรือไม่ เพราะตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๓๒ เจ้าของอสังหาริมทรัพย์เรียกทรัพย์คืนได้ ถ้า  
ปรากฏว่าทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่ส่วนใดมิได้เคยใช้ หรือกำลังใช้  
ในกิจการอันเป็นความประสงค์ในการเวนคืนนั้น เห็นได้จากทั้งด้านของ

กิจการของโรงงานเย็บเสื้อผ้าด้วยเครื่องจักรเย็บผ้า เคมีมีโรงงานเย็บผ้า  
 กอแหลมและหัวดำโพง ต่อมากกรมพาณิชย์การทอผ้า ซึ่งเป็นเจ้าของ  
 กิจการนี้ได้นำขอแบ่งที่ดินที่เอกชน เพื่อสร้างท่าเรือสร้างโรงงานเย็บผ้า  
 กระทรวงเศรษฐกิจให้ ต่อมากกระทรวงเศรษฐกิจการขนส่งทางบกได้ไป  
 ขนกระทรวงคมนาคม ส่วนโรงงานเย็บผ้าได้ย้ายจากกรมพาณิชย์การไปขึ้น  
 กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ความประสงค์ในการมี  
 พระราชบัญญัติเอกชน พ.ศ. ๒๔๗๖ ก็เพื่อย้ายของโรงงานเย็บผ้า และ  
 แม้จะโอนโรงงานเย็บผ้าไป อยู่กระทรวงอุตสาหกรรมแต่พระราชบัญญัติ  
 ก็ยังใช้ข้อความชายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ จำเลยกล่าวในคำฟ้องฎีกาว่า  
 คำสั่งตราขายอสังหาริมทรัพย์และที่ดินประณีตรัฐ เป็นผู้มีมือในการวาง  
 โครงการนี้ท่าเรือกรุงเทพ ฯ ให้มีโรงงานอุตสาหกรรมรวมอยู่ด้วย ความ  
 ขอนจะถือเอาเป็นเด็ดขาดว่าอุตสาหกรรมโรงงานเย็บผ้า เป็นส่วนหนึ่งของ  
 โครงการนี้ท่าเรือตามความหมายของคำว่า "ท่าเรือ" ก็ได้ เพราะการท  
 วางโครงการนี้เช่นนี้ อาจเป็นว่าโรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่ส่วนหนึ่งของท่า  
 เรือ หากแต่ควรจะมีโรงงานอุตสาหกรรมใกล้ ๆ ท่าเรือ จะได้เป็นการช่วย  
 เหลือท่าเรือไปในตัวได้ ซึ่งความจริงกันจะเป็นเช่นนั้น เพราะมีถนนลอด  
 โฉนโรงงานเย็บผ้าจนแยกไปขึ้นกระทรวงอุตสาหกรรม ถ้าเป็นส่วนหนึ่ง  
 ของการท่าเรือโดยแท้จริง ก็ชอบที่จะขึ้นอยู่กับกระทรวงคมนาคมในฐานะเป็น  
 ส่วนหนึ่งของท่าเรือนั้น ยิ่งกว่านั้นยังได้กล่าว ผู้วางโครงการนี้ไม่ได้  
 ได้กำหนดเจาะจงลงไปว่า โรงงานอุตสาหกรรมที่ควรต้องมีเป็นโรงงานเย  
 ็บผ้า ที่โรงงานเย็บผ้าเข้ามาอยู่ในเขตท่าเรือได้ก็เพราะกรมพาณิชย์การขอ  
 กระทรวงเศรษฐกิจ ฯ พิจารณาแต่อย่างใดให้ หากเข้ามาในฐานะเป็นส่วน  
 หนึ่งของท่าเรือโดยตัวเองไม่ ฉะนั้นแม้จำเลยจะได้ใช้หรืออนุญาตให้มีการ  
 ไรที่ดินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของโรงงานเย็บผ้า ดังจำเลยกล่าวไว้ในคำ  
 ฟ้องฎีกา การโอนนั้น ๆ ก็ทำไว้ในการทำท่าเรืออันเป็นความประสงค์ในการเวน

คนทคนของโจทกนไม่

พยานจำเลยเบิกความว่า วัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนเพื่อขยายเขต  
 ทาเรือกรุงเทพ พ.ศ. ๒๔๗๐ นั้น เพื่อเอาคนขยายเขตโรงงานเนอส์ค็  
 คำสัญญาเห็นว่าจะเอาความขอมมาหักล้างความที่ปรากฏใน พระราชบัญญัติว่า  
 ดยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ จะมีได้แก่เฉพาะกิจการอันเป็น  
 สำธารณูปโภค หรือเพื่อการเหมืองแร่ เวียงเพื่อกิจการเหมืองแร่อันเป็น  
 หมดยุทธาสำหรับคน แต่การทำโรงงานเนอส์ค็หรืออณยหนึ่ง การฆ่า  
 สัตวเพื่อจำหน่ายน เป็นสำธารณูปโภคหรือไม่ พจนานุกรมฉบับราช  
 บัญชีดสถาน พ.ศ. ๒๔๗๓ ให้ความหมายของคำว่า สำธารณูปโภคไว้ว่า  
 การประกอบกิจการเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนเป็นสำธารณะ ในพระราช  
 บัญชีที่ควบคุมกิจการค้าขาย อันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่ง  
 สำธารณะชน พ.ศ. ๒๔๗๓ มาตรา ๕ บัญชีว่า กิจการค้าขายอันเป็น  
 สำธารณูปโภคตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินั้น คชการรถไฟ รถราง  
 ขุดคลอง เดินอากาศ ประปา ชุดประทาน โรงไฟฟ้า และบรรดากิจการ  
 อันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสำธารณะชน เพื่อเพราะหลัง  
 ความหมายของคำว่าสำธารณูปโภค และเอาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติ  
 ควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสำธารณะชน  
 ชนเปรียบเทียบแล้ว การฆ่าสัตว์เพื่อจำหน่ายนแต่การค้าขายอย่างหนึ่ง หากไร  
 กิจการอันเป็นสำธารณูปโภคไม่ มีฉะฉนแต่กิจการค้าขายใดกระทำติดต่อ  
 กับประชาชน ก็จะเป็นสำธารณูปโภคไปฉะฉน ฉะฉนไม่จำพิจารณาในแง่ใด  
 ก็ขอจาเวนคืนทคนเพื่อกิจการฆ่าสัตว์เพื่อจำหน่ายนไม่ได้ เพราะขัดกับพระ  
 ราชบัญญัติว่าดยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๕ ดัง  
 กล่าวแล้ว

๒. จำเลยฎีกาว่า ตามพระราชบัญญัติว่าดยการเวนคืนอสังหาริม  
 ทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓๒ ถ้าได้มีการเคยไซหรือก่าตไซทรัพย์สิ้นทเวน  
 ๓๓ และแม้แต่ส่วนใดก็เรียกคนไม่ได้ ซึ่งหมายความว่า ไซ่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

ของทัศนทเวณคนทรงพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๔๗๑ และ พ.ศ. ๒๔๗๖ รวมกัน  
 จำเลยได้รื้อทวารเรือนแถว จึงเป็นการใช้ต๋อนหนึ่งแถว ย่อมไม่มีใครเรียก  
 คนได้ตามมาตรา ๓๒ นั่นเลย แม้จะถือเฉพาะรายพระราชบัญญัติทัศนท  
 จำเลยก็ได้เคยไรและใช้ทัศนทเวณคนตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๔๗๖ นแถว  
 ดังกล่าวในข้อ ๓ แม้จะไม่ได้เคยสั่งตั้งหรือออกอสังวางในทของโจทก์โดยตรงก็  
 ตาม อนึ่งโจทก์จะเรียกคนตามมาตรา ๓๒ นี้ได้ก็ต่อเมื่อได้รับเงินค่าทวารอญแถว  
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนทัศน พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓๒ มี  
 ความว่า "เวณแถวจะเป็นทัศนของรถไฟ ถ้าภายในห้ามนับแต่วันประกาศใช้  
 พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ปรากฏว่าทรัพย์สินนั้นทั้งหมดหรือ  
 แถวใดมิได้เคยใช้หรือกำลังใช้ในการสาธารณูปโภคหรือในการ เหมืองแร่  
 อันเป็นความประสงค์ในการเวนคืนนั้นไซ้ เมื่อบริษัททวารอญแถวได้รับ  
 แถว ทานวาเจ้าของเดิม ทวายทของเจ้าของเดิม หรือผู้รับโอนมัติหรือเรียก  
 ทรัพย์สินคืนได้ ฯลฯ" อันเป็นบทบัญญัติให้เจ้าของเดิมเรียกทัศนคืนได้ และ  
 ตามในข้อความแล้ว ก็ต้องหมายความวาเจ้าของทัศนแต่ละเจ้าของ มิได้  
 มิได้หมายความวา ถ้าเวนคืนทัศนหลายเจ้าของ เป็นตนวาทั้งหมดหรือ  
 รวม ๒๐ เจ้าของ ถ้าใช้สำหรับสาธารณูปโภคเวนคืนเพียงไรหรือครั้งไร  
 ๓๐ กว่าไร ไม่ทำอะไรเลย เจ้าของที่เหล่านั้นจะเรียกของทัศนคืน  
 ไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ เพราะความมุ่งหมายในการมีบทบัญญัตินี้ ก็เพื่อ  
 บังคับมิให้เวนคืนทัศนเฉย ๆ โดยไม่ได้ทำอะไร อนึ่ง ถ้อยคำในมาตราที่  
 ๓๒ แถวว่า ถ้าได้รับค่าทวารอญไปก็ต่อคุณ จึงจะเรียกทัศนคืนได้ ซึ่ง  
 หมายความว่าถ้าไม่ได้รับค่าทวารอญก็ไม่อะไรจะต้องคืน ข้อเกลยของ  
 จำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษาชั้น ให้จำเลยต้องเสียค่าทนายชนฎีกาแทนโจทก์ ๓,๐๐๐ บาท

- (ลงนาม) จักรญเนติศาสตร์
- (ลงนาม) มนุญญวิมลสาร
- (ลงนาม) วิเศษจรบรรักษ์

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๕๕๗/๒๔๘๖

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๖

ความแพ่ง

คุณหญิงอรุณภรณรัตน์

โจทก์

ระหว่าง

กระทรวงคมนาคมที่ ๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ที่ ๒. จำเลย

เรื่อง อื่น ๆ (ขอเพิกถอนการเวนคืนที่ดิน)

จำเลย ฎีกาคัดค้าน คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๕

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๘๖ ที่ดินของโจทก์ ๖ แปลง ตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในคำฟ้อง ได้ถูกเวนคืนโดยพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อขยายเขตเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พ.ศ. ๒๔๘๖ ภายหลังจากโจทก์ได้ทราบว่าการเวนคืนเพื่อใช้เป็นที่พักสัตว์ของโรงงานสัตว์ ไม่ใช่เป็นการสาธารณูปโภคโดยตรง รัฐบาลไม่มีอำนาจเวนคืนตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ และขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๓๕ และทั้งจำเลยมิได้ใช้ที่ดินในบริเวณที่ได้เวนคืนนั้นในการสาธารณูปโภคอย่างใดเลยเป็นเวลายาวนานนับแต่โจทก์ยังคงครอบครองอยู่จนบัดนี้ ขอให้ศาลแสดงว่าจำเลยไม่มีสิทธิจะเวนคืน ให้เพิกถอนคำสั่งศาลเรื่องกำหนดเงินค่าทำขวัญ และให้แสดงค่าทง ๖ แปลงนงเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์

จำเลยให้การว่า การทำเรือสำเภาต้องมีโรงงานสัตว์ และกิจการของโรงงานสัตว์นั้นอยู่ในโครงการก่อสร้างท่าเรือกรุงเทพ ฯ โรงงานสัตว์

ความเป็นต้องมทพดัดคือ โครงการรณทาทาเรือเบนกจักรสารณปโลกโดยตรง  
 การเงินคนรายพพาทจึงเบนกการชอมคดขกกฎหมาย การวินิจฉัยของอนญาโต  
 ตลาการและประชาตในเรืองเงินคทาทำวอญเบนกการชอม ทดกทโจทกพองพบน  
 ทดกทเงินคนตามพระราชบัญญัติเงินคนอสังหารมทพพ เพื่อดร้างทาเรือ  
 กรงเทพ ๑ พ.ศ. ๒๔๗๐ พระราชบัญญัติเงินคนอสังหารมทพพ เพื่อดร้าง  
 ทาเรือกรงเทพ ๑ (ฉบับท ๒) พ.ศ. ๒๔๗๑ และพระราชบัญญัติเงินคน  
 อสังหารมทพพ เพอชยายเขตทาเรือกรงเทพ ๑ พ.ศ. ๒๔๗๐ คัดคอดับเนอง  
 ทน เพื่อดร้างทาเรือแห่งเคยวทกนกรมดทชไตคกเบนกของรัฐบาล บางสอ  
 ของทคนจำเคยและดแทนไตเคชกรอบครอง ไคเคยไร และกาดังไรเพอการ  
 ทาเรือตามโครงการนด้างทาเรือของรัฐบาลภายใน ๕ ปี โจทกไมยอมรับ  
 คทาทำวอญเอเอง จำเคยไตนำเงินจำนจนมาวางค่างดแลอ จำเคยยังไมหมคดทช  
 ในการเงินคน โจทกควาจำเคยไมมดทชจะเงินคนเพอไรเบนกทพดัดของ  
 โรงฆ่าสัตว์อนมไรสารณปโลกนท จำเคยคอดสูวา จำเคยมดทชเงินคน  
 กิจการ โรงฆ่าสัตว์เบนกจักรงอณหนงของโครงการรณทาทาเรือ โจทกจะชอ  
 เพ็กถอนและยกค่างชากกำหนดเงินคทาทำวอญไมไค เพราะในสัญญาคองอน-  
 ญาโตคตลาการ โจทกไตยอมรับจะปฏิบัติตามค่างดของอนญาโตคตลาการ  
 และประชาตทกประการ จะไมพองรองกนอทในกรณทไตมอบใหอนญาโต  
 คตลาการและประชาคอนจณัย โจทกยังไมไตปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเงินคน  
 อสังหารมทพพ พ.ศ. ๒๔๗๑ มาตรา ๑๒ โดยโจทกมิไตรับเงินคทาทำวอญแถอ  
 ทน ทงพองพนหนงบนบแถอนครบกำหนด ๕ ปี

ค่างดแพ่งพิจารณาแถอ พงชอเทจจรงควา ตามโครงการนด้าง  
 ทาเรือจะมีโรงงานอศตสาทรมทกประเภททเบนกประโยชนชนคดอย เพอให้  
 ค่างดไปชายคางประเทศมราคาถูก จึงคองด้างโรงงานไคไทททาเรือ เพอ  
 คัดควอนด้าง แถไตมีนโยบายอานคตผลทไตจากโรงงานจะจำหนายทงในและ

นอกประเทศ ในชนแรกที่มีโครงการนี้ไม่ได้พูดถึงโรงงานเนื้อสัตว์ เกือบ  
 ด้วยโรงงานเนื้อสัตว์รายน กรมพลาธิการทหารบกได้ซื้อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓  
 โดยกระทรวงกลาโหมออกค่าก่อสร้าง และไม่ได้อยู่ในความควบคุมของ  
 เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ต่อมาโรงงานเนื้อสัตว์นี้ได้โอนมาขึ้นกระทรวง  
 อุตสาหกรรม ครั้นวันที่ ๘ กันยายน ๒๔๗๕ ได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนด  
 เขตที่ดินในบริเวณที่ทหารเกณฑ์เพื่อขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ  
 พ.ศ. ๒๔๗๕ และในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๗๖ ได้มีพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร  
 รั้วเพื่อขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พ.ศ. ๒๔๗๖ ที่ดินของใจทกทง ๖  
 แปลงได้ถูกเวนคืนในกรณี การเวนคืนกรณีเพื่อขยายกิจการของโรงงาน  
 เนื้อสัตว์ให้เบนไปตามแผนเดิมของกรมพลาธิการ คือ ให้มีที่ดินสำหรับเลี้ยง  
 สัตว์ เพราะก่อนหน้าต้องนำมากักเพื่อตรวจโรค และเลี้ยงให้สมบูรณ์ กับ  
 สร้างโรงงานทำอุตสาหกรรมได้จากสัตว์ที่มาเมื่อเวนคืนคนแล้วไม่ตกลงกัน ใน  
 เรื่องค่าทำขวัญ จึงตั้งอนุญาโตตุลาการและมีพระราชกฤษฎีกาตามลำดับผู้  
 ชาติจำนวน เงินค่าทำขวัญ แต่ใจทกทงไม่ยอมรับ และฟ้องเป็นคดีขึ้น

การสร้างโรงงานเนื้อสัตว์ซึ่งประกอบด้วยโรงฆ่าสัตว์นั้นได้ด้วย กระทรวง  
 กลาโหมตำริว่า โรงฆ่าสัตว์เดิมไม่สามารถขยายกิจการและทำให้ก  
 ษณะได้ มีความประสงค์จะทำการฆ่าสัตว์และเก็บเนื้อสัตว์ได้ในห้อง  
 เก็บเช่นเดิมพบนอก โรงงานท่าเครื่องกระป๋องเนื้อสัตว์ วัตถุประสงค์อันแท้  
 จริงก็เพื่อการกวดหน้าทางเศรษฐกิจ การยทศศาสตร์ การอาชีพของคนไทย  
 และรายได้ของรัฐเพื่อสวัสดิภาพในการบริ โภคของประชาชนเกี่ยวกับเชื้อโรค  
 เพียบป้องกันและแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการค้าและการเมือง ข้อสำคัญที่สุด  
 คือกำหนดเขตเบี่ยงกรังใหญ่แห่งชาติเมื่อเกิดสงคราม และเพื่อนองกัน  
 แก้ไขความขัดข้องที่เกิดขึ้นในกรณี ทายาจะมีพอลาค่าง ต่างบางหมู่ บางเหล่า  
 พร้อมใจกันไม่ขายอาหารหรือขนราคาโดยไม่สมควร การที่ทางราชการทำ  
 เรื่อยอมให้กรมพลาธิการสร้าง โรงงานฆ่าสัตว์ก็เพราะอยู่ในโครงการนี้ทำเร



ภายในระยะเวลา ๕ ปี จึงขอคน ในชนบท จำเลยฎีกาเป็นใจความว่า ได้มี  
 การนำโคและกระบือมาเลี้ยงในที่พัก และโคได้วางทพกตั้งตัวจน เหยงงกร  
 และได้ทำสะพานคอนกรีต คิดควรฟังว่าจำเลยได้เคย ใช้ทรายพิพาทในการตั้ง  
 เป็นส่วนหนึ่งของกิจการทำเรือ คำตัดสินฎีกาจึงได้พิพากษาเป็นใจความว่าตาม  
 พระราชบัญญัติเวนคืนซึ่งเวนคืนที่ดินพิพาทระบอบา เวนคืนเพื่อขยายเขตท่าเรือ  
 โรงงานเนื้อสัตว์หาไรต์ของของกิจการทำเรือไม่ การใช้ทรายในกิจการ  
 ของ โรงงานเนื้อสัตว์จึงไม่ใช่ใช้ในการทำเรือตามวัตถุประสงค์ ของการเวนคืน  
 จึงถือว่าเป็นการใช้ผิดของตามวัตถุประสงค์แต่ไม่ได้ ความจริงจะเวนคืน  
 เพื่อกิจการของ โรงงานเนื้อสัตว์ไม่ได้ เพราะกิจการของ โรงงานเนื้อสัตว์ไม่  
 ใช้สาธารณูปโภค กล่าวคือ ในคดีนี้ไม่มีประเด็นว่า การเวนคืนได้กระทำ  
 โดยชอบหรือไม่ ผิดกับคดี ซึ่งโจทก์บรรยายมาในคำฟ้องว่าการเวนคืนเพื่อ  
 ใช้เป็นที่พักสัตว์ของ โรงฆ่าสัตว์ ไม่ใช่เป็นการสาธารณูปโภคโดยตรง  
 ขัดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ และ  
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๓๔ และมีคำขอท้าย  
 ฟ้องให้ศาลแสดงเจตนา ซึ่งในที่สุดศาลอุทธรณ์ก็ได้ยกความชอบจนคดีให้  
 เป็นประโยชน์แก่โจทก์ในฟ้องฎีกา จำเลยฎีกาแต่เพียงว่า โรงฆ่าสัตว์  
 เป็นส่วนหนึ่งของโครงการทำเรือการเวนคืนจึงชอบ นัยหนึ่งก็คือจำเลยยังมี  
 รมที่ศาลอุทธรณ์ฟังว่าการเวนคืนที่ดินของ โจทก์ ได้เวนคืนเพื่อทำประโยชน์  
 แก่กิจการ โรงงานฆ่าสัตว์อันเป็นการถูกต้องแล้ว แต่จำเลยเห็นว่า แม้กรรม  
 ที่ตั้งของฟังว่าการเวนคืนเป็นการชอบ เพราะ โรงงานเนื้อสัตว์เป็นส่วนหนึ่งของ  
 การทำเรือ เรื่อง โรงงานเนื้อสัตว์เป็นส่วนหนึ่งของกิจการทำเรือหรือไม่  
 ศาลฎีกาได้กล่าวไว้ในคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๗๓/๒๔๘๕ แต่จำไม่ใช้ จึงหาจำ  
 ต้องกล่าวซ้ำอีกไม่ ปัญหาต่อไปว่า การเวนคืนที่ดินของ โจทก์เป็นการ  
 เวนคืนที่ชอบด้วยกฎหมายหรืออย่างไร

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา

๕ มีความว่า "อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งรัฐบาลต้องการเพื่อกิจการโยชน์เป็น  
 สาธารณูปโภค หรือเพื่อกิจการเหมืองแร่ นั้น เมื่อมีติดค้างในเรื่องการโอนโฉนด  
 อย่างอื่น ท่านให้โอนคนตามบทแห่งพระราชบัญญัติ" บทบัญญัตินี้เดิมการ  
 แกะไขตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการโอนคนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ๓)  
 พ.ศ. ๒๔๘๕ แต่ในขณะมีพระราชบัญญัติโอนคนที่ดินของโจทก์ใน พ.ศ. ๒๔๘๐  
 ยังใช้ฉบับเดิมดังกล่าวข้างต้น การวินิจฉัยจึงชอบที่จะวินิจฉัยตามฉบับเดิม  
 นั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการโอนคนอสังหาริมทรัพย์ว่าจะทำได้ในกรณีใด  
 แลจะต้องทำด้วยวิธีใด ทั้งนี้ คงปรากฏตามข้อบทและคำปรารภในการออก  
 พระราชบัญญัตินั้นและการโอนคนที่ดินของโจทก์ตามพระราชบัญญัติโอนคนอสัง  
 หาริมทรัพย์เพื่อขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ พ.ศ. ๒๔๘๖ เป็นการโอนคนโดยอาศัย  
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการโอนคนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๘๖ จึงต้องถือว่า  
 การออกพระราชบัญญัติโอนคนที่ดินของโจทก์นั้นขัดต่อพระราชบัญญัติ ว่าด้วย  
 การโอนคนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือไม่ คำต่างฟังว่าการโอน  
 คนเพื่อขยายกิจการของ โรงงานเนอส์ตอให้เป็นไปตามแผนเดิมของกรมพลา  
 ซิกการ คือให้หมักตนสำหรับเลี้ยงสัตว์ เพราะก่อนฆ่าต้องนำมาพักเพื่อตรวจ  
 โรคแต่ละเตียง ให้สมบูรณ์ กับสร้าง โรงงานทำวัตถุดิบได้จากสัตว์ที่ฆ่า  
 จำเลยไม่ฎีกาโต้แย้งความชอบ จึงฟังเป็นคดีได้และเมื่อกิจการของ โรงงาน  
 เนอส์ตอเป็นการค้า ไม่ใช่สาธารณูปโภคดังกล่าวข้างต้นแล้ว การโอนคน  
 เพื่อกิจการนี้ จึงหาใช่โอนคนเพื่อสาธารณูปโภคไม่ การโอนคนจึงเป็นการ  
 ผิดต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการโอนคนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๘๗  
 มาตรา ๕ แม้พระราชบัญญัติโอนคนที่ดินของ โจทก์จะระบุว่าเป็นคนเพื่อขยายเขต  
 ท่าเรือชนเป็นสาธารณูปโภคก็ เพราะพิจารณาตามพระราชบัญญัติว่าด้วย  
 การโอนคนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๕ แล้วจะเห็นได้ว่ามุ่งถึง  
 เจตนาของการโอนคนเป็นสำคัญ จะมีกรณีการโอนคนเพื่อประโยชน์อื่นไม่ใช่  
 สาธารณูปโภคโดยอ้างเหตุเป็นสาธารณูปโภค ก็หาเป็นผลอย่างไรไม่

มีฉันทะ การบัญญัติมาตรา ๕ ซึ่งมุ่งจะให้เป็นหลักประกันแก่ราษฎรใน  
อันที่จะให้มั่นใจในกรรมสิทธิ์ของตน ก็จะไม่มผลประการใด การเวนคืนท  
ดินของ โจทก์จึงไม่มผลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
พ.ศ. ๒๔๗๗ กรรมสิทธิ์ในที่ดินจึงไม่ตกมาเป็นของเจ้าหน้าทตามพระราช  
บัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓๐ ตลอดจน  
จะเอาอายุความในมาตรา ๓๒ มาปรับแก้คดีนี้ไม่ได้ เพราะมาตราเหล่านี้จะ  
ใช้ได้ก็ต่อเมื่อการเวนคืนได้กระทำโดยถูกต้อง

พิพากษายืน ให้จำเลยต้องเสียค่าธรรมเนียมทง ๓ ค่าฤ พร้อมด้วย  
ค่าทนายความ ๓ ค่าฤ ๓๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์

- (ลงนาม) จำรูญเนติศาสตร์
- (ลงนาม) มนูญวิมลสาร
- (ลงนาม) นนทประชา

๑๑.๐๐ น.

พลเรือโท หลวงชำนาญยุทธยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : กระทรวงคมนาคมขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเวน  
คืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองตัน และตำบลพระโขนง อำเภอ  
พระโขนง จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๗๖

โดยมีหลักการ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองตัน และ  
ตำบลพระโขนง อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่การทำเรือแห่ง  
ประเทศไทย โดยให้ค่าทำขวัญตามราคาตลาดในวันใช้พระราชกฤษฎีกา  
กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อย้ายเขตท่าเรือ  
กรุงเทพฯ พุทธศักราช ๒๔๗๕

เหตุผล เดิมได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินใน  
บริเวณที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อย้ายเขตท่าเรือกรุงเทพฯ พุทธศักราช

๒๔๘๕ และต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโอนคณอสังหาริมทรัพย์  
เพื่อขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๖ ให้โอนคันทันให้แก่  
กระทรวงคมนาคม ซึ่งตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการท่าเรือแห่ง  
ประเทศไทย (พ.ศ. ๒๔๘๕) ทดงดงดงได้ตกมาเป็นของการท่าเรือแห่ง  
ประเทศ ต่อมาได้มีคำพิพากษาฎีกาของฉบับ คือ

(๓) คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๘๓/๒๔๘๕ ซึ่งศาลฎีกาได้พิพากษาให้  
กระทรวงคมนาคมคืนที่ดิน ซึ่งเดิมเป็นของหม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์  
บริพัตร วโรทัย และได้โอนคันทันไปโดยพระราชบัญญัติโอนคันทัน พ.ศ. ๒๔๘๖  
ให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์ บริพัตร วโรทัย และรัฐบาลได้เสนอร่าง  
พระราชบัญญัติโอนคันทันให้แก่หม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์ บริพัตร วโรทัย  
ต่อศาลฎีกาแล้ว

(๒) คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๗/๒๔๘๖ ซึ่งศาลฎีกาได้พิพากษาว่า ที่  
ดินหกแปลงซึ่งเดิมเป็นของคุณหญิงอรุณภรตกระวีสุนทร และได้โอนคันทันไปโดย  
พระราชบัญญัติโอนคันทัน พ.ศ. ๒๔๘๖ นั้นไม่เคยตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ  
กระทรวงคมนาคมเลย เพราะการโอนคันทันคดีต่อมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ  
ว่าด้วยการโอนคณอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๘๖

รัฐบาลมีความจำเป็นจะต้องได้ที่ดินเหล่านั้นไว้เพื่อประโยชน์แห่งรัฐ  
สำหรับจัดใหม่การดำเนินกิจการโรงงานเนอส์ตูด เพื่อจัดให้ประชาชนได้มี  
เนอส์ตูดปราศจากโรคเพียงพอกแก่การบริโภค อันเป็นโครงการของการท่า  
เรือ ฉะนั้นจึงต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติโอนคณอสังหาริมทรัพย์ฉบับนี้มา  
ส่งเงินค่าทำขวัญนินเมื่อกิจการ โรงงานเนอส์ตูดเป็นไป เพื่อประโยชน์แห่งรัฐ  
ดังกล่าวแล้ว และที่ดินแปลงอื่นที่โอนคันทันมากได้จ่ายค่าทำขวัญไปหมดแล้ว  
มีแต่ต้องรายงานเท่านั้นไม่ยอมรับเงินจนคณอสังหาริมทรัพย์คณอสังหาริมทรัพย์  
จึงควรเป็นราคาซื้อขายในตลาด ในอันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินใน  
บริเวณที่ที่จะโอนคณอสังหาริมทรัพย์ เพื่อขยายเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ

พทศักรวาร ๒๔๘๕

๑๑.๐๕ น.

นายสามนต์ สายสว่าง (นครปฐม) : ขอประทานโทษครับ ผม  
 ขยาดจะทวงนิตถดจะเป็นโมฆะครับ เพราะฉะนั้นขออนุญาตทวงนิตหนึ่ง ก  
 คองวาเจตามทคน ๒ แปรตทเจนคณนเบนของหม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย  
 บริพัตร ๑ แปรตทหง แดวของคณนอชกแปรตทหงทเจนคณ ทนตำหรับ  
 ของหม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย ๑ นะ กฏหมายยังไม่ได้ประกาศคณให้เขา  
 เฟงตมตเมอถนแดวชยทกรรมารการอดำมัญ แดวเราจะพิจารณาเจนคณ  
 ฉบบนชยงไม่เบนของหม่อมราชวงศ์หญิง มาเบนของรัฐ ผมเกรงวาจะ  
 ชด เจตนาทคณของหม่อมราชวงศ์หญิงพนรทพย ๑ ยังไม่กรรรมสทชยงไม่  
 ไป ถ้าหากวารัฐมาพิจารณาพระรราชบัญญัติฉบบนเมอถนรดเดยเดยให้  
 เด็กรเบนกฏหมายไป แดวพิจารณากฏหมายฉบบนคอ ผมวาได้ แต่เจต  
 นยงอชยชกรรมารการอดำมัญ ยังไม่ได้ประกาศในราชกิจจา ๑ ยังไม่เบน  
 กฏหมายสุมบรณ กรรรมสทชยงไม่ได้กดับไปเจ้าของเดิมเจ้า แดวเราชก  
 กฏหมายพิจารณา ผมวาจะชดคณเกรงวาพิจารณาไปจะไรไม่ได้ เพราะ  
 ฉบนผมจงขอทวงอนน ถ้าทวนประธาณเห็นวาใช้ได้ผมก็ไม่วุจะทำอย่างไร  
 ตามใจ

๑๑.๑๒ น.

นายสวิช พันธเศรษฐ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ท้อถ  
 พระรราชบัญญัติอย่างงเห็นวาไม่ชด เพราะเหตุใด ถึงแมเราจะพิจารณา  
 ๑ การรรดเดยอในฉบนกชยงไม่เบนกฏหมาย เพราะวาพระรราชบัญญัติ  
 ฉบบนประกาศไร ตงแดวณถดจากฉบนประกาศใน ราชกิจจานเบกษา เบงคณไป  
 กรรรมสทชยงจะโอนในฉบนน ทนเมอเราชกกฏหมาย ๒ ฉบบ เวอฉมนคอ  
 เณงกณมาเดเตม ทคณนได้เจนคณบ ๒๔๗๖ แดว เมอเบนเชนเราชก  
 กฏหมายฉบบทง เพื่อโอนกรรรมสทชยงไปให้ฉบทชนระกตตามคำพวกษา  
 ในฉบนเดยอฉบนเรากเจนคณเพอเตรยมไว้ให้กฏหมายนคอ เณงกณโอโตเมคค

คือหมายความว่า ถ้าเราเงยระยะไปแต่กฎหมายทนนไปตกเป็นกรรมดังที่  
ของเขาเสีย เขาก็อาจจะไปสร้างไปทำอะไรเขา ภายหลังจากออกเจตนาค้นหา  
เคตมคาศึกษาหา วิจัยมาจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นอันมาก คงจะจัดการอย่าง  
จึงช้อกกฏหมายไฮโดเมติก ซึ่งเราเคยทำมาในสถานตง ๓๐ ก่อขึ้นมาแล้ว  
เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่ามันไม่ดี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าอย่างนี้ เรื่องน่าจะเป็นอย่าง  
หรือ เข้าใจว่าไม่อาจจะ เพราะเหตุว่ายังไม่ได้ออกกฏหมายกันทั้งนั้น อันก่อน  
รมหลักการ อันก่อนหลักการออกก็เพียงเท่านั้น ขณะนี้คงจะกันทั้งนี้ เวลา  
ออกก็ออกทั้งต้องออกตามกันไป เข้าใจว่าจะไม่เป็นโมฆะ และเข้าใจว่าจะ  
ไม่ขัดหลักการอะไร

นายอารีย์ ต้นดีเวชกุล (นครราชสีมา) : ขอประธานไทย  
ข้าพเจ้าขอประธานทวงดูเสียก่อนว่า ท่านประธานยังไม่ทราบว่ามีสถานที่จะ  
หลักการหรือไม่ เพราะฉะนั้นขอประธานไทยเสียด้วย อันฉบับแรกคือท่าน  
บอกฉบับที่ ๒ จะรับหลักการ ห้ามใด ทนทานผมเกยรตพดเมอถน วนมา  
ต้องบอกว่าการที่จะออกนั้นไปเป็นไฮโดเมติกคนห้ามใด ท่านเข้าใจผิด คือ  
ฉบับที่เราขอออกเมื่อครั้ง ข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่ฉบับที่ ๒ นั้นเห็นด้วย แต่  
การเห็นด้วยนั้น หมายความว่าเห็นด้วยอย่างหัดบตาเห็น ขอประธานไทย  
คุณด้านที่ ๑ บอกนั้นถูกแล้ว คือ จังอยู่ ๓ ฉวระ ฉวระรับหลักการไว้  
เราคงกรรมมาชการอย่างคุณด้านที่ ๑ ฉวระมอก ๒ ฉวระ แต่ฉวระนั้นฉวระ  
ฉวระ ๒,๓ เราเกิดไม่รับหลักการละ ใครจะกล้าทำได้หรือว่าท่านฉวระฉวระ  
เต็มสภา โปรดอย่าไรท่าอย่างนี้หรือหนักคคคคคคค เราเป็นประชาธิปไตย  
ด้วยกัน ข้าพเจ้าขออย่างนี้เหมาะที่สุด วิจัยมาถอนเอาไป ข้าพเจ้ารับบอก  
แต่ฉวระหลักการฉบับต่อไปนั้นรับ คือจะพิจารณาต่อไปนั้นรับ แต่ฉวระ  
เอาไปเสนอมารวมกับฉบับที่รับหลักการในฉวระ ๓ อย่างนี้ด้วย เราคง

การตั้งถามขึ้น ข้าพเจ้าอาจอย่าง

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ (ฉะเชิงเทรา) : กระผมเห็นว่าไม่  
ชัดหรือจะเป็นโมฆะประการใดเลย คือจากกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับเคยฉะ  
เป็นอะไร ๆ เท่านั้น เคยยังไม่เป็นกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ กฎหมายที่ผ่านไปเมื่อ  
สักครู่ก็ยังไม่เป็นกฎหมาย ถูกทักท้วงว่าห้องสภาหากสภาคนอ่อนยังไม่  
ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของหม่อมราชวงศ์หญิงพันทิพย์ ๆ แล้ว เหตุใดในเราจึง  
ไปเจตนาเข้ามาได้ กฎหมายที่เรากำลังพิจารณาฉบับที่ ๒ นี้ ยังไม่เป็น  
กฎหมายจริง ถ้าหากว่าเป็นโมฆะไปก็ต่อเมื่อพระราชบัญญัติที่เรากำลังจะ  
พิจารณานั่นตกไป ไม่ได้รับหลักการ ถ้าจะโมฆะก็โมฆะโดยตรง ถ้าหากว่า  
กฎหมายฉบับนี้สภาได้รับหลักการไปแล้ว และผ่านไปถึง ๒ ฉบับ นั่นอยู่ที่  
เทคนิคของการพิจารณาของกรรมาธิการ และเทคนิคของฝ่ายบ้านเมืองที่จะ  
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถ้าหากว่าผ่านทั้ง ๒ ฉบับ และราชกิจจานุ  
เบกษาออกหมดจากคนคนหนึ่ง ตรงไหนไม่สมบูรณ์ เพราะฉะนั้นกระผมเห็น  
ว่าใช้ได้ ควรที่สภานี้จะพิจารณาต่อไป

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : กระผมไม่อะไร ยินดีรับ  
หลักการทั้ง ๒ ฉบับเกรงว่าฉะเสีย ที่ผมขอคัดค้านก็หมายความว่า  
ถ้ารัฐบาลเสนอกฎหมายพิจารณาร่วมกัน โดยเสนอบุญพิเศษพิจารณา  
กัน ไม่มบัญญัติ พิจารณาร่วมกันทั้ง ๒ ฉบับไปเลยไม่มบัญญัติ ทบทวน  
เท็จจริงไม่อะไรไม่อะไรเราไม่ได้พูดกัน เราพูดกันด้วยอย่างนั้น ในสภานี้  
พิจารณาเรื่องทีปรากฏอยู่ (สมมติว่าเจตนา) ที่คนแปลงหนังสือของรัฐบาล  
จะต้องโอนคนไปยังเจ้าของโดยคำพิพากษาศาลฎีกา และโอนนั้นต้องออก  
กฎหมาย แต่กฎหมายสภานี้ได้พิจารณา เพราะที่คนแปลงหนังสือของรัฐบาล  
จะต้องโอนให้เขาตามผลคำพิพากษา ซึ่งได้รับหลักการไปแล้ว นั้นไม่ผิด  
ที่กฎหมายเขามาฉบับหนึ่ง ขอเจตนาที่คนแปลงหนังสือของใคร ที่คนของหม่อม

ราชวงศ์หญิงพรทพย ฯ มีใหม่เจตนา หม่อมราชวงศ์หญิงพรทพย ฯ ทรง  
 กรรมาธิทชในทคนนหรือเปลว ถ้าเปลว พิจารณาอะไร ที่รู้บาดเส่นอมา  
 ชดกบหรือเทจจริงทเบน้อยใหม่จะเถียงอย่างไรเอาข้างเข้าถกขอย่างไร เอาไป  
 ให้โต มนโคทงนน แต่วาประวัตคาศ์ตรอนข้างหน้าจะจารกเอาได้ เราจะหา  
 ความอำนาจทำอะไรก็ได้ แต่ผลมันจะเสีย ออกอย่างไรก็ออกได้ สภานชง  
 เบ็นธดาบหน้อยใหญ่ จะออกกฎหมายเรียกบดาชอนให้เบ็นธดาชก ให้คน  
 เรียกก็ได้ ทนเราตองคุดวาใช่อานาจนน ไรอย่าให้ใครเขาค ไรอย่าให้ใครเขา  
 คิง อย่าให้กอกกฎหมายเขาจากรณแต่ถมนเสีย เสียไม่ไรเสียผม ผมตองเด็ก  
 นิตเคยถมนจะแปลกอะไรทวนผยงใหญ่ทนเขาจะตาหนได้ อธิขอยางนมันไม  
 เสียอะไร ไทพิจารณาฉบับน พอดนฉบับนเขามาเราเส่นอนฉบับนด้วย  
 เพราะฉะนั้น เมธธถานตงมตแต่ถถ ฉบับนทพิจารณาได้ หรือจะประกาศ  
 ราชกิจจา ฯ โดยถอนใหม่ผลสมบรณ ทานตททงเกยรตทเบ็นทกนคาศ์ค  
 เจตนาเขาคกนถนทกทกชธาตมทลทกชธาตมแต่ถถ ทางนตามใจนทการเมอง  
 นทการเมองเขาจะเขาอย่างไร แต่กทลทกชธาตมได้ ถ้าถกนเองโคทงน  
 ทำให้โคทงน แต่ผลถมนเสีย เสียไม่ไรเสียเคยถถ มันเสียคอป เพราะฉะนั้น  
 ขอคานงถงพอกทลทกชธาหรือพอกเทคนคให้จงหนก ไทขอคานมกรณายาตม  
 ทลทกชธาททานเรยนหรือจากรคประเพณทปฏุมคิ แต่ขอทางนตามใจคนใน  
 สังกทไมถก ประเทศจะแยกเพราะตามใจคนในสังทไมถก ถากถแต่ถถกรรม  
 เหนถวมจะเบ็นของค เพราะฉะนั้นกรรมเส่นอชอยางน มันไมม อะไรเสียทาย  
 แต่ถถามคนจะเขาไป ผมพอใจแต่ถถถวมโคทง แต่จะเจนคนทง ๆ ทไมม  
 ของหม่อมราชวงศ์หญิงพรทพย ฯ อยู่ สภานจะรบพิจารณาชณะนทเขา

๑๑.๑๒ น.

นายสีวิช พันธ์เศรษฐ (สมาชิกประเภท ๒) : เรื่องนไมนาท  
 จะเบ็นบัญญัติชาททานถถถ คือดชชทพเจาโคเรยนแต่ถถถกฎหมายนแม่จะ  
 น่านจวระ ๒-๓ ไปแต่ถถ ถ้าทรวบโดยยังไมได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคือ

ลงพระปรมาภิไธยไปประกาศแต่ยังไม่ได้รับหลักการ ร้องพระร้องบัญญัติให้  
 เจนคณ กฏหมายฉบับนี้ยังไม่ได้นำไปประกาศเป็นกฏหมายคู่ การพิจารณา  
 กฏหมายนั้นคือเป็นกฏหมายคู่ ได้พิจารณาต่อเนืองกันไป เมื่อที่ประชุมได้  
 พิจารณารับหลักการทั้ง ๒ ฉบับ คงกรรมมาธิการพิจารณาทั้ง ๒ ฉบับแล้ว  
 กฏหมายก็ออกไปเป็นตามลำดับ คือกฏหมายโอนกรรมสิทธิ์ออกไป แล้วออก  
 กฏหมายเจนคณตามหลัง เมื่อไปถึงเวลาประกาศราชกิจจานุเบกษา โอนกรรมสิทธิ์  
 ก็ประกาศในฉันทน ในการเจนคณก็เจนคณฉบับนี้มาแล้ว เพราะเหตุใด เพราะ  
 เหตุจากเราารแต่จากรองนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องที่เราเรามาใหม่ เป็นเรื่องที่เคยเกิด  
 ขึ้นแต่ครั้งแต่ปี ๒๔๘๖ แต่เกิดปัญหาขัดแย้ง และเมื่อขณะเกิดปัญหาขัดแย้ง  
 นั้นกฏหมายความสงบ ความเห็นทางศาลกับความเห็นทางฝ่ายบริหารเกิดขัด  
 แย่งกันขึ้น เมื่อเกิดขัดแย้งกันชนกฏหมายทางเดียวที่สถานจะเป็นผู้เขาแก้ไข  
 สถานการณ์ เพื่อให้กิจการทำการเรอนนได้กลับคืนมาใช้ประโยชน์ตามเดิม  
 เวลาทำการทำเรื่องจะดำเนินการขยายอะไรก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น เมื่อศาล  
 พิพากษาแล้ว โดยความเคารพต่อเอกราชของศาลในทางพิพากษาจึงจำเป็นต้อง  
 ต้องโอนกรรมสิทธิ์ให้ไป และขณะเดียวกันทางฝ่ายบริหารก็นั่นจ่าจะสั่ง  
 ได้ทันทีนั้น เพราะฉะนั้นจึงออกกฏหมายฉบับนี้มา เพราะฉะนั้นจึงมองไม่  
 เห็นว่าขัดแย้งอย่างไร จะถือว่าเราเจนคณดังที่ยังไม่เป็นกฏหมาย ที่โอนไปนั้น  
 ก็ยังไม่ได้นำไปประกาศเป็นกฏหมาย เจนคณก็ยังไม่ได้นำเจนคณ เจนใดแต่ประกาศ  
 ในขณะเดียวกันจึงจะเข้ามาต่อมรยกันได้ นี้เรียกว่าเป็นการต่อเนืองกันใน  
 หักเดียวหรือคือ ไม่ให้มีระยะเวลาว่างไว้เท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงไม่เห็นจะมี  
 การขัดแย้งอย่างไร

๑๑.๑๕ น.

นายชาลยุทธ ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ความจริงผมก็ตั้งใจจะ  
 ไม่ขัดใจทางฝ่ายรัฐบาล เพราะวัตถุประสงค์ แต่โดยเหตุที่ผิดใจกันแล้ว  
 มีข้อขัดข้องการไม่ชอบอยู่บางนบนเป็นที่ให้เหตุผลน่าฟัง สำหรับท่านผู้เกี่ยวข้อง

คือกคนตั้งชื่อ ๆ ได้ชัดเจนว่าเป็นการไม่ชัดคือหลักใด ๆ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอ  
 แจ้งว่ากระทรวงมหาดไทย เคยทำให้อาณาภิรมย์นครกระทรวงมหาดไทยขาย  
 หน้าในสำนักงานพระราชมณเฑียรบาลไม่สำคัญขอ และผลที่สุดก็ต้องยกออกไป  
 แก่มาใหม่ท่านเป็นนักกฎหมาย แต่ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นหรือก แต่ข้าพเจ้าเป็น  
 นักวิทยาศาสตร์บ้างเท่า ๆ กับท่านรักษาหน้าของชาติบ้านเมืองเหมือนกัน จึง  
 อยากจะเห็นว่าเคยมีคนของ ม.ร.ว. หยุ่ง พันชัพย ๆ นะหรือไม่ ไม่น  
 แต่งพิจารณาอะไรกัน อธิการที่เราพิจารณาอยู่คนเดียวมันไม่ค่อยถูก แต่  
 ไม่ผิดมากนัก ค่อมขอยอเราปฏิบัติตามคำสั่งของศาลแต่ดูหรือยัง เราปฏิบัติ  
 แล้ว โดยเด่นเป็นร่างพระราชมณเฑียรบาลมา สำนักงานหลักการ กฎหมาย  
 ยังไม่ได้ออกไรหลักการฉบับที่ ๒ เกิดมาจนอย่างนี้ จึงยกกฎหมายฉบับ  
 สืบท้ายเป็นฉบับที่ของไซเป็นการบังคับ แต่เวลานกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับยังไม่  
 เป็นผลเลย กัดบเด่นกฎหมายตาม ๆ แต่ง ๆ มาบังคับ บังคับอะไรกัน ไม่น  
 ที่จะบังคับได้ ที่คนยังไม่เป็นของ ม.ร.ว. หยุ่ง พันชัพย ๆ แต่งท่านยังไม่  
 ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล เป็นแค่เพียงเว้นคนรับหลักการ ท่านยังไม่  
 ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล ท่านเอาสำนักงานของกการชดคำสั่งของศาลอยู่เวลาน  
 เพราะฉะนั้น ๒ หตุกณีใหญ่ที่งอยู่ในขออย่าปล่อยให้ใหญ่ซึ่งดูจามีความรทาง  
 กฎหมายจึงไม่ในสิ่งกมด เราสู้สู้ในธรรมราชคของมนุษย์อะไรอะไร  
 ฉะนั้นขอได้โปรดระวัง สำนักงานจะรักษาผลประโยชน์แม่แต่คนไทยคนเดียว  
 ถ้าหากว่าผิด แต่ถ้าหากถูกแล้วเรายอมกันได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าถึงนลควรจะหา  
 ทางออกและปรองดองกันเสีย

๑๑.๑๓ น.

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
 กระทรวงมหาดไทย : ฟังคุณด้านนท์ ๆ พด กัดตาย ๆ จะเป็นเรื่องใหญ่  
 แต่ความจริงเป็นเรื่องที่หาความจริงแล้ว และมีพระราชมณเฑียรบาลเรื่องท  
 สำนักงานทำไปโดยยังไม่มรูปร่างเช่นเสีย ออกกฎหมายบังคับคนไหนคนไหน ซึ่งยัง

ไม่ว่าอะไรเลย ถ้ามันอ่อนน้อมก็ยังไม่เกิดขึ้น อะไรก็ยังไม่เกิดขึ้น เราทำออก  
 กฎหมายจำกัดอย่างโน้นอย่างนั้น กับต้นทศของ ม.ร.ว. หึง พงษ์ทิพย์  
 แปลงน พระราชบัญญัติฉบับที่แล้วเราก็พิจารณา ฉบับใหม่ก็มาพิจารณา  
 ถัดฉบับ ก็มาพิจารณาพร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้นถ้าอันที่ทรงมนต์ม อินทธอง  
 ที่ตามมาไม่ไป เพราะฉะนั้นเขาไม่เห็นผลอะไร และเห็นกฎหมายหลาย  
 ฉบับที่เขาทำมาโดยที่ส่งมาแบบฉบับแบบร่างอย่างนี้ เขาก็  
 หมายมั่น ถ้าอันที่ทรงมนต์มไม่สำเร็จ อันที่ส่งมาก็ไม่สำเร็จ ก็หลายเรื่อง  
 ที่เขาไม่ได้ทำเลย ท่านไปเทียบออกกฎหมายของกรมราชฎีกา ๆ ที่เรา  
 ไม่ได้ทำอะไรเลย ถ้าหากว่ากฎหมายออกไปพร้อม ๆ เพราะฉะนั้นไม่ว่า  
 นอกจากเดี๋ยวนี้มันจะทำให้เรื่องมันยุ่ง เพราะฉะนั้นเขาเห็นว่าควรที่จะ  
 พิจารณาไปได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียดอกัน คุณถ่านนท์ ๆ เรื่องมันจะ  
 ขาดมากไปคือว่าอย่างนี้ มันเป็นเรื่องคุณทักจน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าขอให้  
 เดี่ยวเป็นญัตติเดียวจะให้เป็นอย่างไรจะได้มีเรื่องมันแจ้งที่จะพิจารณากัน

นายसानนท์ สายสว่าง (นครปฐม) : ก่อนจะเสนอเป็นญัตติ  
 กระผมขอประท้วงกราบเรียนที่ท่านรัฐมนตรี และขอรับจดหมายมอบหมาย  
 คนระดับฐานะ กฎหมายมันไม่เหมือนกันกฎหมายที่เป็นนามคือยังไม่เป็นรูป  
 คือการกำหนดจากคนทำตัวอย่างนั้น ๆ เป็นนาม อายุนกฎหมายเป็นรูป นาม  
 รูปบังคับรูป รูปหรือนามมันแตกต่างกัน อายนามเป็นรูป เช่นใจจดใจจ่อคนทัก  
 ทักมันแบบจตุ มนเป็นรูป แต่ท่านจะเอาอย่างไรผมไม่ชัดของ แต่จากก่อน  
 จะเอาผมต้องได้ ท่านทรงขยันทันกรเหมือนกับผมทงนนั้นแหละ แต่ผมมีความ  
 ผิดชอบต่อประเทศมากกว่าผม และเป็นคนที่ผมเคารพ แต่ท่านอธิบาย ๆ ว่า  
 อย่างนั้นถุก ผมก็ไม่ชัดของ ถ้าจะเอา

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
 กระทรวงมหาดไทย : พุดเป็นคารม อายนามมันของแน่ อายนามมันยัง

ไม่แน่ อะไรยังไม่เกิด ข้ายรูปขนิมนมแผนคนอยู่แต่จนได้คณิงาย ๆ ข้าย  
นามที่จะไปบึงคัมภราชูรเขาเยอะเยอะ ออกตง ๆ คนด้านนท ๆ จะเอาโน้น  
จะเอาน จะเอาโน้เขาโน้น ไปแปรญตคตงเยอะเยอะ ทำได้หรือไม่ได้ก็ยัง  
ไมรู จะเกิดเป็นอะไรจนกยังไมรู นมนมแผนคนอยู่แต่ เราดูทแผนคน น  
ซาพเจ้าเห็นว่ามานไปได

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มญตคแต่อกเป็นญนควาพจาวณา  
กนคยไปได ถ้าหากวาเสนขญตคมาจะไดให้ทประชมจนจลย เมื่อไม่มญตค  
จนมาแต่อกเป็นเวองทพค ๆ กนเทานนแหละ

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : คอวาเวองนกรระดมรตควา  
จะเป็นการเข้าใจผคกนไป คอผมสนับถันนคความเห็นของคณด้านนท ๆ ท  
ถันนถันนเพราะอะไร เพราะกฎหมายตามทวพณ ๆ ทำรัฐมนตรช่วยจวการ...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : น ๆ คณกพคกนมากแต่จนคณนะ  
ผมกคควาเสนขญตคจะเอาอย่างไร ก็ขจะให้รัฐมาถถนคนไป หรืออะไรก็  
จวกนมาช หรือส่งกรรมาชการพจาวณากอนกจวกนไป ถ้าไม่อย่างนนไม่ม  
เวองพคกน กพคกนขยอย่างนระ ไม่มเวตาจบ

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : คอมนเข้าใจผคกนนคเดยอ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพราะวาเขวทกมาเทานน แต่วาท  
ประชมไม่ไดเสนขญตคอะไรจนมา เพราะฉะนนเป็นเวองทพคกนเข้าใจพอ  
เวองกนแต่ถ ถ้าทประชมเห็นเป็นอย่างอนกจวกนคยไป คอกรเป็นอย่างนน  
ไม่อย่างนนเวองกไม่จบกน ขงไม่มเวอง พคกนก็ไมรูจกจบ คอคณด้านนท ๆ  
ทกเทานน แต่ไม่ไดเสนขเป็นญตคอะไรจนมา เพราะฉะนนพอจะเข้าใจ  
เวองกนแต่ถ คอกรจะจวกนคยไป มฉะนนเวองไมรูจกจบ

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : คอจวเวองมนเข้าใจผค  
กนขญตคเดยอ กรระดมอยากจจะรจจคยเหตุผคค คอวาถันนถันนคความคค  
ของคณด้านนท ๆ จวถูกเพราะอะไร คอบางททวนรัฐมนตรทาจจะไม่เข้าใจ

คือกฎหมายฉบับที่ทางตั้งเกตุรัฐบาดพยายามจะเซ็นไม่ให้ได้จ้ะเลย ตั้งจะ  
 ตั้งเกตุได้จากตัวพระรราชบัญญัติเขียนไว้โดยท่เดียว ปกติพระรราชบัญญัติ  
 อื่น ๆ มีคำว่า "ร่าง" อยู่ด้วย แต่พระรราชบัญญัติฉบับนี้เขียนว่า "พระรราช  
 บัญญัติ" ไม่มีคำว่า "ร่าง" เลย จอให้พดก ก็หมายความว่าจ้ะเซ็นให้  
 ออกไป ทนถ้าจะให้ออกไปก็จ้ะให้ออกไปด้วยเหตุผล อย่าเป็นทษ  
 มานะ เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้ออกมา ออกมาบังคับอะไร บังคับตั้งหา  
 รมทรัพย์ ของตั้งหา รมทรัพย์คอกตน แดงตามททงานรัฐมนตรจงานมนบงคน  
 บกคต มันเป็นคนละเรื่อง กฎหมายอื่น ๆ ทดงมา ๆ ออกไป ๆ นมันบังคับ  
 บกคต บกคตไม่ไรทรัพย์ แตนทคนมันเป็นทรัพย์ คอกตั้งหา รมทรัพย์  
 เพราะฉะนั้นกรรมมันมันคนความเห็นของคนด้านท ๆ คอกจ้ะให้ททอย่างทท  
 คอกจ้ะให้กฎหมายฉบับนี้จ้ะออกโดยกชน แดงจ้ะเห็นอรางอนนเคมเขามา  
 ใหม่ มันจ้ะออกคอกด้วยกัน ถ้าหากจ้ะเราทไปอย่างน แดงจ้ะออกอย่างทคน  
 ด้านททจ้ะคอกมนไม่มทคนของ ม.ร.จ. หยง พนรทพย ๆ อยู่ทไหน มันยังไมม่  
 แดงจ้ะเรากจ้ะไปแวนคนของเขาอย่างไร เปรียบเหมือนว่าแวนคนตม ๆ แดง ๆ  
 ไป มันไม่มทรัพย์ทจ้ะแวนคน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คิดจ้ะคงจ้ะพอ คอกจ้ะคนด้านทท  
 ทกชนมาแทนทไม่เด่นอเป็นญัตคอะไร ถ้าหากจ้ะคอกการทจ้ะใหม่เขาท  
 เรอง คอกเด่นอญัตคเดยคอกจ้ะไม่อย่างนเรองมันก็ไม่จ้ะจกแแดงกัน มันจ้ะเรอง  
 พกกันไปกันมาอย่างน แดงจ้ะไม่แงอะไรทจ้ะตงมตให้ทประชมคคคคได้ เป็น  
 เรองทกแทน เพราะฉะนั้นสมคคจ้ะเห็นจ้ะพอกันแแดง

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : คอกจ้ะทงานรัฐมนตร  
 ษยจ้ะการททระทรวงมหาดไทย ถ้าหากจ้ะยอมตามคนด้านทท ๆ มันก็  
 กันไปได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กันนะซี ก็ไม่ยอมแแดง สมคคจ้ะ  
 เห็นจ้ะพิจารณากันคอกไป

๑๑.๒๕ น.

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี : ในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายที่ออกข้อ ๗ นั้นไปนี้ เราได้เคยพิจารณาจนหลายครั้งแล้ว เพราะฉะนั้นทางรัฐบาลอาจจะขอความเห็นของ ม.ร.ว.พยุหะปราง กระทรวงทบวงกรมเราก็ได้เคยออกมา และในขณะที่เคยถามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ระเบียบมอบอำนาจ ทั้ง ๆ ที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมนั้นได้รับหลักการไป ยังไม่ได้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ซึ่งเมื่อเรา ๆ เราเถียงกัน แต่ในการที่รัฐบาลเสนอพระราชบัญญัติข้อ ๗ นั้นมา เช่นนั้นก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ก็โดยคำนึงเห็นว่าในการที่เสนอกฎหมายเรา เสนอให้พิจารณาร่างกฎหมายเท่านั้น คือให้พิจารณาร่างกฎหมายแต่ตาม ที่ท่านสมาชิกในม.ร.ว.พยุหะปรางก็เพราะเหตุนี้ในตัวของพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับไม่ได้เขียนคำว่า "ร่าง" แต่อย่างใดในคำหลักการและเหตุผลของทางรัฐบาลเสนอให้ขอพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นเมื่อเราได้รับหลักการสำหรับร่างพระราชบัญญัติเรื่องนี้ให้ ม.ร.ว.พยุหะปราง พิจารณาไปแต่ เราพิจารณาพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งซึ่งมีหลักการที่ความเห็นของ ม.ร.ว.พยุหะปราง พิจารณา และของคณะพยุหะปราง อีกคนหนึ่งนั้นก็กลับมาเป็นของรัฐบาล เพราะฉะนั้นในการที่จะพิจารณาไปรอดด้วยกันเช่นนี้ อาจจะขอความเห็นอีกว่าเราพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อพิจารณาไปแต่เมื่อเรายังไม่ประกาศใช้ ไม่ประกาศร่างก็จ่า คือพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่เป็นเรื่องเป็นราวจนมาที่จะใช้บังคับแก่ประชาชนได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เห็นว่าจะพอได้แล้ว เอาละ ผมคิดว่าพิจารณากันต่อไปได้เต็มที่ด้วย พิจารณาในหลักการต่อไปก็แล้ว

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : กระผม

ชนิดเดียวกับกฎหมายฉบับ.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณ ขยให้ฉกัถกการเถอะ กัถ  
ฉกัเวองนทานผู้เถนอทานกัไม่ได้.....

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อภัยธาน) : หมวย  
เถ ๘ นัเป็นทคนของใคร เถานขงเบนทคนของรัฐบาลอยู่เถกัโอนให้  
รัฐบาล นัผมไม่ใช้พดในแง่กฎหมาย ผมพดในทางจิตใจ ๗ รัฐบาลจะ  
เถอะไรได้ทงนั แต่จะให้ยกทเถยวักได้ แต่ทว่าจิตใจ ผมไม่ใช้นักกฎหมาย  
ผมเห็นว้าจิตใจเพราะนัหมวยเถ ๘ นัทคนของใคร ทคนของรัฐบาลเถะโอน  
ให้รัฐบาลยังเป็นอยู่อย่างนั เพราะเถนเมอทาเซนนทอะไรทนเซนน ผมจ้ง  
ถามอย่างนั ตามทกถนถ่านนททานนผมเห็นวามนถัก นัผมมาพดหรือมา  
ค่านนไม่ใช้อย่างอนใด ไม่ใช่นักกฎหมาย ผมพดว้าจิตใจควับ จิตใจของ  
ทานกัจะเถให้โตกถองได้จ้ง ๗ แต่ฉกัประธานเถจะว้าอย่างไร นัผมเป็น  
ฝ่ายค่านกัจ้ง แต่ฉกัผมค่านนเพะจะให้รฉกัการทจะรวมทถกการเถยอน  
กฎหมายฉบับนทคนของใคร อนนทคนของรัฐบาลไรใหม่ แต่ฉกัโอนให้รัฐบาล  
หรือโอนจากมิชชฉกัเอชเอชฉกั รัฐบาลจะท่าอย่างนนถักแต่ฉกัแต่ ผมขอ  
เวียงเพียงเถาน

พลเรือโท หลวงชำนาญยุทธยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : เองนเรากัได้พดกนแต่ฉกั กันจะเซเวใจกนได้คอบ  
ทคนน ขอเวียงชากถกทงนฉกัเถมเบนนองหมอมราชฉกัหุงพนชกัพย-  
บริพัตร ฉโรทัย แต่ฉกัการท่าเรอแห่งประเทศไทยได้มาโดยพระรราชบัญญัติ  
แต่ในทฉกัดเขาค่างกฉกังให้คนไป เมยค่นไปเรอฉกัเป็นคองออกพระรราชบัญญัติ  
โอนคนไป กัหมวยคองว้าฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกั  
หมอมราชฉกัหุงพนชกัพย บริพัตร ฉโรทัย แต่ฉกัพระรราชบัญญัติเจนค่นน  
ออกมาทหฉกังโอน กัหมวยคองว้าฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกัฉกั  
เจนค่นจากทได้โอนให้ไป ท่าไมจ้งจะไม่มีเจาของ นนคองมคرب

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าพอแล้ว เพราะฉะนั้นขอ  
ไปขอให้พิจารณาหลักการเถอะ คือรัฐบาลก็ขยับขยับ ถ้าเป็นโมฆะรัฐบาล  
ก็รับผิดชอบ เพราะฉะนั้นขอไปขอให้พิจารณาหลักการ ถ้าหากว่า  
ไม่พูดหลักการซ้ำแล้วจะไม่ให้พูด

นายประสิทธิ์ ทูพินิจ (ก้าแพงเพชร) : หลักการแห่งร่าง  
พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ปรากฏชัดแล้วว่า รัฐบาลมุ่งที่จะเจเนคนดงฮารม  
ทรวัยในท้องที่ตามตลอดของต้นกตบให้แก่ท่าเรือแห่งประเทศไทย เฉพาะหลัก  
การชนนกระผมสงสัย ที่สงสัยนั้นเนื่องจากว่า เมื่อครั้งก่อนได้มีร่าง  
พระราชบัญญัติเจเนคนดงฮารมทรวัยฉบับหนึ่งแต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับ  
นั้นเป็นการเจเนคนเฉพาะราย คือรายของหม่อมราชวงศ์หญิงพันชกพย  
บริพัตร อโรทัย เท่านั้น และมาพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบัน  
ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ความมุ่งหมายของกฎหมายมุ่งที่จะเจเนคนดง ๒  
ราย คือรายที่หนึ่งของคอรายของคณหญิงอรวัลลภระวณทร จึงทำให้กระผม  
เกิดความสงสัยจนว่าที่รายที่สอง นทางรัฐบาลได้เจเนคน ได้ขอพระราช  
บัญญัติเจเนคนทรวัยนี้ ให้กับคณหญิงอรวัลลภระวณทรตามคำพิพากษาแล้ว  
หรือยัง ถ้าเรายังไม่ออกกฎหมายเจเนคนให้แก่คณหญิงอรวัลลภระวณทร  
แล้วไซ้ร บัญญัติที่เราบังคับขอออกกฎหมายฉบับนี้ไปแล้วไซ้ร จะผิดกฏกับ  
หลักการกฎหมายประการใดหรือไม่กระผมยังสงสัย จึงขอเรียนถามทาง  
รัฐบาลว่าในกรณีอย่างนี้ รัฐบาลจะทำได้หรือไม่

ประการที่สองที่กระผมสงสัยในเรื่องหลักการนั้น เมื่อครั้งที่เราต้อง  
เจเนคนทซึ่งรัฐบาลรับเจเนคนเขามาจากเอกชนต้องคนไปให้ เจ้าของเดิมเขาออก  
กเนื่องด้วยราคา จนถึงของฟ้องร้องถึงโรงดงศาล และเรากลับจะออก  
กฎหมายฉบับนี้โดยเขียนหลักการว่า ในการพิจารณาจะให้คำทำรณใน  
ราคาตลาดในวันไซ้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตคณนนั้น กระผมเห็นว่าถ้า  
หากว่าปฏิบัติตามหลักการนี้ ทางรัฐบาลจะให้คำมั่นแก่สถานใดหรือไม่

เมื่อออกกฎหมายฉบับนี้ไปแล้วจะไม่มีการผูกพันฟ้องร้องถึงศาล ในเรื่อง  
กำหนดราคาค่าตอบแทน ศักดิ์ซึ่งปรากฏถ้าเรามีความจำเป็นต้องโอนคดีไป  
กตบมาอย่างนี้ กระผมจึงสงสัย จึงอยากเรียนถามว่าร่างพระราชบัญญัติ  
ฉบับหลังที่เราถ่างพิจารณา เพราะรายท้อง ทอนนทางรัฐบาลได้เจ  
คนให้เจ้าของตามคำพิพากษาแล้วหรือยัง เพราะอย่างยิ่งไม่มีการพิจารณาใน  
เรื่องนเคย และเมื่อยังแล้ว เรามาพิจารณาอย่างนี้จะไม่เป็นการขัดข้อ  
กฎหมายหรือ กระผมเรียนถามท่าน

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณฤทธิช รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงคมนาคม : ทางรัฐบาลได้เห็นคุณค่าพิพากษาของศาลฎีกาไปให้  
ท่านสมัครได้ทราบแล้ว เมื่อท่านได้ตรวจคดีแล้วท่านจะเห็นได้ว่าตามคำ  
พิพากษาของศาลนั้นถือเอาทัศนของหม่อมราชวงศ์พันชุก พริพัท ตรีโทษ  
นั้นเป็นของทนาย แต่คดีของโอนไปโดยคำพิพากษา ส่วนรายของคดีหนึ่ง  
อรรถกระด้นทรตามคำพิพากษาศาลฎีกาว่า กรรมสิทธิ์ของไม่ตกเป็นของ  
การทำเรือแห่งประเทศไทย เมื่อเป็นเช่นนั้นทางรัฐบาลจึงมีความจำเป็น  
ต้องออกพระราชบัญญัติโอนคนทงต้องนี้ นั้นเป็นเรื่องที่หนึ่ง

เรื่องท้อง เกยด้วยราคา ๆ เพราะเหตุว่าเรื่องนโตมกรณพจน  
กันมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ เรื่องขอบที่จะเสร็จสิ้นไปแต่มีคนแต่ แต่หา  
เสร็จสิ้นไปไม่ เพราะเหตุว่าท้องต้องรายนไม่ยอมรับคำสั่งใช้ตามสมควร  
คณะกรรมการได้พิจารณาจัดให้ แลคดีเรื่องโตลงเดยมาจนถึงบัดนี้กรรม  
ความว่าเรื่องนควรจะถึงที่เราได้ยกกลับมาแล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ พระราช  
บัญญัติฉบับนี้จึงได้ออกใจว่า ขยให้คำสั่งใช้ตามควร ในบทออกพระราช  
กำหนดเขตแดนคน ทนด้วยราคา ยอนตามระเบียบกมขยแต่ดูว่าเราจะต้อง  
ตั้งกรรมการขึ้นพิจารณาราคา หากว่าไม่เป็นตกลงกันเราก็มองรอนได้ทำได  
ตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้เราเห็นว่าสมควรไม่น่าจะผิดก

๑๑.๓๓ ๒.

นายทิม ภริพัฒน์ (อบลราชธานี) : ข้าพเจ้ามีความเสียใจจะคัดค้านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะรับหลักการไม่ได้ ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจเหลือเกินว่า เหตุใดทางรัฐบาลถึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเหตุใดทางสภพรรคจึงได้พิจารณาจนเห็นชอบแล้ว และคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงได้ยอมให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาส่งสภา ทั้งนี้ก็เพราะว่าผมมีเหตุผลว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ปฏิบัติไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ นั้น ก็ได้ทำไปโดยที่ทางสภานิติพิจารณาแล้วโดยชอบ แต่ความเมอมคดเกิดขึ้นที่โรงศาลทางฝ่ายโจทก์ได้ฟ้องขอทนายคน เพราะเห็นว่าการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และเป็นกรรโชกของรัฐวิกรมและคดีทั้งศาลชั้นต้น ในคดีแรกก็หม่อมราชวงศ์หญิงพันชกพย นนท์ตามคำขอทั้งหมดลงสู่ฎีกา แต่ในคดีที่สองนั้นขอของคนที่หญิงอรุณภักดิ์รัตนนาคำชั้นต้นพวักชายก็ฟ้อง แต่คำขอที่ชั้นฎีกาชนะ มันเป็นเรื่องสมเหตุสมคคาคอนไปนั้น ที่จะไม่ยอมรับร่างพระราชบัญญัติ ความจริงก็เป็นของเอกชนเพียงคนเดียวต้องคนเท่านั้น ผมก็อยากจะขอเรียนในทมิเสียเถยว่า เนื่องจากคำอธิบายของท่านด้มาที่สภานนท์ทงอ การที่จะเอาร่างพระราชบัญญัติไม่พิจารณาว่าชกชานนอ่าจะผมคนได้เสียในทคนรายนมา ให้ส่งบาทชั้นบนอะไรน ผมออกมาทคคานนท์มีความร้อนใจอยบ่าง กระผมขอเรียนว่าในการที่มาคคคานนท์ได้รับส่งบาทชั้นบนแม่แต่ด้ตวงคแดงเตยอแต่ผมได้เคยพบหน้าคาคาของท่านผู้มั่งงั้นได้ด่อนถึงทงต้องท่านนเตย หม่อมราชวงศ์หญิง พันชกพย บริพัตร อโรทัยเป็นอย่างไร และคนที่หญิงอรุณภักดิ์รัตนนาคำชั้นต้นเป็นคนอย่างไรข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักและไม่เคยมีใครมาพดเรื่องเหล่านี้ให้ข้าพเจ้าฟังเตย กระผมคัดค้านโดยหลักอชวาระหลักกฎหมาย ซึ่งกระผมจะเรียนให้ทราบต่อไปนอ การที่ศาลพวักชวอแดงอการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปฏิบัติไม่ถูกต้อง

คำตักเตือนให้คนตนรายนให้แก่ใจทักไป คำพิพากษาของศาลนั้นเราถือว่ามันเป็น  
 คำสั่งอันดีที่สุด ถ้อยคำเป็นกวีตักเตือนในกฎหมายอันหนึ่งโดยชัดแจ้งแต่  
 จริงซื่อ ถ้อยคำได้ออกกฎหมายเฉพาะคนอวดดีหรือทรพยราชนไปนั้น ถ้อยคำ  
 คนได้ทำถ้อยคำแล้ว แต่ถ้อยคำในขณะเดียวกันนั้นศาลมีหน้าที่ที่จะวินิจฉัยหรือ  
 กฎหมายที่ออกไปนั้นเป็นการชอบด้วยหรือไม่ ถ้อยคำเหล่านี้เป็นนิติบัญญัติ  
 ตามประธานเจตนาที่เราปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ปกครองภายใต้  
 รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติได้แบ่งอำนาจออกได้เป็น ๓ ประการ  
 คือ อำนาจตุลาการ อำนาจบริหาร และ อำนาจนิติบัญญัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านรัฐมนตรีใน  
 คณะรัฐมนตรีนั้นท่านปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นเป็นอันดี เราได้  
 แบ่งอำนาจไว้เช่นนี้แต่เราเห็นว่าถ้อยคำกฎหมาย เราออกไป ฝ่ายบริหารมี  
 หน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ปฏิบัติไปตามต่อบทกฎหมายที่ให้ได้ แต่ว่าฝ่าย  
 ตุลาการหรือศาลนั้นก็มีหน้าที่ที่จะวินิจฉัยว่า กฎหมายนั้นได้ออกไปชอบด้วย  
 หรือไม่ แล้วถ้อยคำฝ่ายบริหารปฏิบัติตามไปนั้นชอบด้วยต่อบทกฎหมายหรือไม่  
 เมื่อศาล เราเคารพต่อระบอบประชาธิปไตยแล้วศาลได้อินิจฉัยไปแล้วว่าการ  
 ที่กระทำนั้นไม่ชอบ แต่ว่าทำไมฝ่ายบริหารจึงจะตั้งข้อไม่เชื่อฟังคำพิพากษา  
 ของศาล แล้วถ้อยคำจะเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นมาขออำนาจอนุมัติของฝ่าย  
 นิติบัญญัติออกเป็นกฎหมายไปบังคับราษฎรออกทั้งหมด การที่เราจะมาถ้อยคำใน  
 อำนาจของศาลเช่นนี้ แต่ตั้งว่าศาลไม่เคารพต่ออำนาจของศาลกระผมรู้สึก  
 ว่าคำพิพากษาทางตักเตือนนั้นเป็นคำพิพากษาของศาลฎีกา เป็นคำพิพากษาที่  
 ดีที่สุดในขณะนั้นกระผมขอเรียนว่า ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม  
 เจตนา เป็นประธานศาลฎีกาท่านได้พิพากษาคดีคนมาแต่ ท่านยอมเห็น  
 คดีที่ท่านได้พิจารณาไปถูกต้องใช้หรือไม่ และบัดนี้ท่านมาตั้งเป็นรัฐมนตรี  
 ว่าการยุติธรรมเป็นฝ่ายบริหาร แล้วเอากฎหมายขึ้นมาท่านรู้สึกอย่างไร  
 กระผมก็ควรจะฟังคำอภิปรายของ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม  
 ให้ความสว่างแก่ข้าพเจ้าและบรรดาสมาชิกทั้งหลายในที่นี้ด้วย ข้าพเจ้าเคารพ

ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในฐานะ เมื่อครั้งเป็นประธานศาลฎีกา  
 ข้าพเจ้าได้เคยศึกษาได้อ่านตำราเกี่ยวกับคำอธิบายของท่าน ในกฎหมาย  
 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนที่ตรงใจซึ่งสอดคล้องกับ ข้าพเจ้าเคารพบูชาอย่างยิ่ง  
 แต่บัดนี้ท่านมาเป็นรัฐมนตรีว่าการยุติธรรมมาบังเป็นฝ่ายบริหารเช่นนี้ แล้ว  
 กฎหมายออกมาเป็นการขัดกับที่ท่านปฏิบัติไป แต่ก่อนเมื่อท่านเป็นประธาน  
 ศาลฎีกานะ ข้าพเจ้ารู้สึกอย่างไร เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากที่จะขอฟัง  
 คำอธิบายของท่าน และยิ่งกว่านั้นข้าพเจ้าขอเรียนว่าในคำพิพากษานี้มีข้อ  
 ว่า การเกณฑ์คนต้องห้ามทรมาน พ.ศ. ๒๔๗๐ หรืออะไรนั้น แต่กลับมาขัดกับ  
 รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๘๖ ด้วยมาซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย ซึ่งมันบัญญัติไว้  
 ว่า การเกณฑ์คนต้องห้ามทรมานนั้นจะทรมานต่อเมื่อเป็นการเพื่อสาธารณประโยชน์  
 หรือเพื่อกิจการของรัฐ คำพิพากษาของศาลฎีกาในคดีนี้เช่นนี้แล้ว แต่กลับ  
 พิพากษาไว้โดยที่โรงงานเนอส์ตันไม่ใช่สาธารณประโยชน์ แต่ในกฎหมาย  
 ท่านเสนอเข้ามาว่า จำเป็นที่ของไรท์คนร้ายเพื่อสร้าง โรงงานเนอส์ตัน  
 แล้วท่านเอาเหตุผลอะไรมาเสนอเช่นนั้น ข้าพเจ้าสงสัยเหลือเกินว่านัก  
 กฎหมายเจตนาหลงกฎหมายหลงหลักข้อหาของคนเสียสิ้นแล้ว มนุษย์ภายใต้  
 ออทธิพลของการเมืองอย่างท่านนั้น ข้าพเจ้าขอขมคำพูดของคนอื่นมาพูด  
 หรืออีกนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเรียนไว้โดยว่า ถ้าหากว่าสถานการณ์  
 หักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนแล้ว ข้าพเจ้าขอเรียนไว้โดยว่าถ้าฎีกา  
 แห่งพระราชบัญญัติโดยภายใต้ โคมพระที่นั่งนั้นจะเศร้าหมองลงไป เพราะเรา  
 กายกายอำนาจซึ่งกันและกัน เราเอาอำนาจตามมาพอพินพิชิตกัน  
 หมดแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอรับรองของของของฝ่ายรัฐบาลผู้มั่งคั่ง  
 มั่งคั่งได้ซึ่งคนผู้มีความสามารถในคดีข้อหา และจึงขอท่านบรรดาสมาชิก  
 ทั้งหลายแห่งสภาขอได้โปรดใช้ความไตร่ตรองให้รอบคอบ และขอได้โปรด  
 ขออย่าได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนเลย ฎีกาแห่งพระราชบัญญัติ  
 ของเราจะเศร้าหมองไป ทั้งนี้ที่ข้าพเจ้าขอรับรอง ท่านรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงยุติธรรมออกทรงหนังสือขอท่านได้ตกลงมาขอรับขานทอดเกล้าในเรือน  
ให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่อง ให้ข้าพเจ้าเข้าใจซึ่งสมาชิกในเรือนด้วย

๑๑.๔๑ น.

พลอากาศเอกพิณ รณนภากาศ ฤทธิรักษ์ รัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : ปัญหาที่ท่านตั้งมาซึ่งทบทวนเมื่อครั้งก่อน คือจะ  
ไปตั้งเอาอำนาจศาลเข้ามาซึ่งปะปะ ในกรณีนี้สมควรตั้งโดยใจและไม่เป็นการ  
ตั้งควรเป็นอย่างไร ปัญหาที่เราขอความเห็นเพื่อประโยชน์แก่รัฐบาลไปตาม  
รัฐธรรมนูญอันชอบแต่ และเพื่อประโยชน์ของกิจการทางเรือนเอง ตั้ง  
ปัญหาในเรื่องศาลที่ท่านกล่าวขึ้นมาจะทำให้ก่อให้เกิดความเดือดร้อน และทำ  
ความเข้าใจผิด เพราะฉะนั้นในการที่จะตั้งนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วย แม้  
แต่ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายที่สมาชิกตั้งนั้นเห็นอกกันเองก็ไม่ได้พ้อง  
ว่าในเรือน เพราะฉะนั้นขอโดยของรัฐธรรมนูญนั้นยอมอำนาจอยู่ที่  
ฝ่ายนิติบัญญัติ ข้าราชการบริหาร คือในรัฐธรรมนูญ คืออำนาจของตุลาการ  
และอำนาจของฝ่ายพระมหากษัตริย์ต่างก็แยกอำนาจ เขาทำไม่ตั้งให้แยก  
อำนาจ แม้ให้แยกอำนาจหมายความว่าตั้งทุกอย่างต่างขัดแย้งไม่ตรงกัน  
ก็ยอมจะตั้งมาอาศัยอำนาจนิติบัญญัติ แต่ในกรณีปัญหาในเรื่องนี้ของ  
ปัญหาศาลนั้นเราไม่ได้พูดถึง ยกท่านเอาเรื่องศาลมาพูดในต้น ปัญหาใน  
ต้นเราขอจะให้ได้มาซึ่งการเดินคนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินคนซึ่ง  
มีแม่บทอยู่แล้ว และชอบแต่ตามรัฐธรรมนูญ คือว่าเพื่อประโยชน์ของรัฐ  
ก็เหมือนเช่นนั้นแล้วเราพูดมาในต้นนั้นแหละก็ตั้งตรงกันข้าม เราเคารพต่อ  
ศาลเพราะศาลท่านตั้งไปอย่างนั้นเราจึงต้องดำเนินไปตามคำสั่งศาล และเรื่อง  
นั้นเกิดขึ้นมาเมื่อขอแยกพวกกันมา มันตั้งคัดค้านของกันเป็นไซ้ เราจึงต้อง  
มาดำเนินการเป็นเช่นนี้ ดังที่เห็นขึ้นมา เพราะฉะนั้นประเด็นที่ท่านพูดไป  
ยึดว่าขอข้าพเจ้าเห็นใจไว้ด้วย เพราะเหตุที่ท่านพาออกไปนอกทาง คือไป  
เอาเรื่องของศาลมาพูด ขอความกรุณาอย่าได้โปรดไปกล่าวกับอำนาจของ

ฝ่ายตุลาการ ทั้งจะเป็นทางให้เกิดความเข้าใจผิดกันได้ เพราะฉะนั้นในกรณี  
 \* \* \* \* \*  
 นทางทงหลายจะเห็นได้ว่าทางฝ่ายรัฐบาลที่ทานตรงแล้วและชอบแล้ว ก็  
 \* \* \* \* \*  
 เมื่อเรื่องน เพราะฉะนั้นคำพิพากษานี้คงไป เราทำเพื่อประโยชน์ของรัฐ  
 \* \* \* \* \*  
 และเพื่อความดีเป็นของประชาชนในสังคมรวมกันเองเราก็จะต้องนำชนมาตาม  
 \* \* \* \* \*  
 รัฐธรรมนูญและตามกฎหมายพระราชบัญญัติเงินคั่นทุกประการ เพราะ  
 \* \* \* \* \*  
 ฉะนั้นในเรื่องนี้ผมเห็นว่ขอให้ที่ประชุม โปรดพิจารณาว่าถ้าการที่เรา จะเอา  
 \* \* \* \* \*  
 เรื่องอื่น ๆ ที่เปะปะมาถาถาวรซึ่งศาลไม่ได้มาเกี่ยวข้องของคดีจะทำให้สถาน  
 \* \* \* \* \*  
 หนึ่งเสียไป แต่เฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายรัฐบาลก็ ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายคง  
 \* \* \* \* \*  
 คงไม่คิดถึงในแง่ โปรดเข้าใจตามนี้ และขอให้สภานิติบัญญัติ  
 \* \* \* \* \*  
 พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ

๑๑.๔๕ น.

ร้อยโทพัฒน์ ณ กลาง (ปราจีนบุรี) : สำหรับที่ผมอดทนมาพูดใน  
 \* \* \* \* \*  
 จนนกเถียงด้วยเรื่องพระราชบัญญัติที่ใดก็ตามที่คนมานาน ในชั้นต้นซึ่งใน  
 \* \* \* \* \*  
 ปัญหาข้อแรก ผมมีความเห็นพ้องด้วย คดีว่าในลักษณะที่จะเงินคั่นอสังหา  
 \* \* \* \* \*  
 รมทรัพย์และสิ่งที่เราถกเถียงกันยังไม่ได้อัตถุสำหรับในการถกเถียง แต่  
 \* \* \* \* \*  
 เมื่อท่านยืนยันว่าเป็นการกระทำชอบแล้ว เออ ผมก็ยอมรับที่จะขอเงินขอ  
 \* \* \* \* \*  
 ความนึกคิดของผมไปตามแนวทางตามความแน่วคั่นอันแท้จริงของผม

ก่อนอนที่ผมจะกล่าว ผมก็อยากจะขอเรียนต่อบรรดาท่านสมาชิก  
 \* \* \* \* \*  
 ทงหลายซึ่งอยู่ในที่นี้ เพราะว่าในกรณีความท่านสมาชิกหนึ่งได้กล่าวจนถึง  
 \* \* \* \* \*  
 ว่าเรื่องการให้สินบาทคาดสินบนอะไรก็ตาม ซึ่งที่แท้เป็นเรื่องที่ไม่น่าจะ  
 \* \* \* \* \*  
 กังวลเลยในสภานิติบัญญัติคนที่อยู่ในที่นี้แต่ผมเคยรื้อย้อนถึงถึง และใครจาก  
 \* \* \* \* \*  
 มกคนกันมาเป็นเวลาตั้ง ๒ ปีเศษมาแล้ว และก็ควรที่จะคิดว่าใครควรจะขอได้  
 \* \* \* \* \*  
 ใครควรจะขอไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะมีคนหนึ่งได้ขอให้เคารพ  
 \* \* \* \* \*  
 จากาทเห็นแก่สินบาทคาดสินบนนั้นเป็นเรื่องของเกียรติมากกว่า ทนจะพูด

ถึงพระราชบัญญัติเงินคนนมเห็นจ่า เทาทแดงมาผมเคยพูดไว้หลายครั้งแล้ว  
 เพราะว่าคงแต่กรรมผมเห็น สักถามแทนราษฎรจนได้พิจารณาเรื่องพระราช  
 บัญญัติเงินคนหลายพระราชบัญญัติเห็นเกิน กทกทวงอย่างเคียดความความ  
 จ่าเป็นแดงหรือ มีความจ่าเป็นแกรฐ์แดงหรือจงบเราจะต้องทำดังนี้ ที่คน  
 กระทั่งต้องเงินคนกลับไปกลับมานมนเป็นเรื่องอื่นหรืออยู่แดง เป็นเรื่อง  
 เด็ดอื่นหรืออยู่แดงว่าตรงทรงเราได้พิจารณาเกินขอบเขตไป จนกระทั่งเกิน  
 ความจ่าเป็นจนทง หาได้ประกอบกิจการตามทศความมุ่งหมายเดิมไม่ จนเป็น  
 เหตุให้ศาลฎีกาคัดสินมาดังนี้เราควรแดงหรือทจะทำอะไร เพราะฉะนั้นใน  
 ฎีกาทจะทำอะไรดีของเงินคนมาชวาทตรงนจะทำอะไร ตรงนจะทำอะไรให้  
 มันเป็นประโยชน์แก่รัฐ ให้มันเหมาะสม

เนื่องจากประธานสภาผู้แทนราษฎรมีกิจธุระจ่าเป็น จึงได้มอบให้  
 ขุนกงฤทธิศึกษากร รองประธานคนที่ ๒ ดำเนินการประชุมแทน)

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียดศรีบี ในชั้น  
 เราพูดหลักการกน นนบนรายละเอียด

ร้อยโทพัฒน์ ณ ถลาง (ปราจีนบุรี) : ก็แดงอะไรไม่ทราบ  
 ครบผมพคนไม่ไรหรือทหรือครบ ทนทเมื่อเราขังไมรู ในข้อเราจะมาถก  
 เกียงกนในเรื่องจ่าเป็นหรือไม่จ่าเป็นก็ขังไม่เป็นเรื่องที่เราจะพดกันได้ แคผม  
 เห็นจ่าสำหรับในกรณีอย่างนนะ เอดะเรามาตั้งมมตจาทรายนระตกบนของ  
 หม่อมราชวงศ์หญิงพนทพข และคนหญิงกรรทกกระดสั้นทร แต่เราจักจะ  
 พิจารณาจ่าในกรณีที่จะไปสร้างเราจะไปทำอะไร มีนอกเท่าไร ยิ่งงี้ๆ  
 ทขอให้อแดงมาเพื่อเราจะได้ร้อจ่าความจ่าเป็นมแคไหน มีนนะนถ่ากตมๆ มา  
 อย่างจ่านกอกแหดะครบ กรรมขอเรียนท่านายได้ดด้วยทง ๆ ที่ไม่ใช่ไป  
 หรือกมนกตบออก

๑๑.๕๖ น.

นายสมศักดิ์ สมนบูรณทรัพย์ (ราชบุรี) : ข้าพเจ้าได้ฟังคำ



แต่ทพยสันแดนเคยเด็ดเนลเรากัดตะให้โต หรือทานเบนด์มาชกสมเกยริต  
 เมื่อยามชาติตองการชวด ทานไม่สัดระ เมื่อเบนเซนนเรากจะตองตอกกฏหมาย  
 ออกบบหนงเพอเวณคนกตบ ทงนเพออะไร ทงนเพอจาโครงการรัฐบาต  
 จะทำนยงไม่แดงเสร์จ รัฐดำคยเห็นอกจาสังอินโต เรากจะตองทำ ถ้าไม่  
 ทำเซนนโครงการก็จะไม่แดงเสร์จ แดงออกอย่างหนงถาชนปตอยอย่างนงก  
 เบอนจาวรัฐเราจะทำอย่างนงทำไม่ได้ ก้อาจจะเป็นคนทจาไม่เห็นแก  
 ประโยชนสังรวม เห็นแกประโยชน์สังคนเป็นสังใหญ่ ก็จะมีองรัฐบาต  
 ชนมาอก ทำให้รัฐบาตเสี่ยหาย แดงกยงไม่เคยมทจาวรัฐบาตจะไม่เคณคน  
 สังเคช ไม่มีโครงการ ไม่มีहतกเกณท์ ไม่มีโครงการและहतกเกณท์ที่จะทำ  
 แต่จาโครงการและहतกเกณท์และहतกการน จะตองเสนองบประมาณอก  
 ครงหนง เมื่องบประมาณไม่ให้ ส้มตจางคการทาวหรือองคการชาตัต  
 นนพนถาน ส้มตจางอย่างน บเคยททำไม่เสร์จ เรองมนเบนอย่างนชาฟเจ้า  
 ทราบคเรองพระโชนง ส้มตจางเวณคนทประมาณพันไร พันไรทานจะให้ท  
 อย่างไร & บเสร์จในโครงการ มนก็อจจะตองเบน ๓๐ บ ๒๐ บ เมอ ๕ บ  
 นนรัฐบาตทาทสังวนหนงทไป สังวนไม่ท เขาชอบเพราะเบนเอกสังทของ  
 เขาจะยบยง นจาวรัฐบาตนอนहतบทบสังท แต่เป่จาเตยรัฐบาตมีโครงการ  
 รัฐบาตพงทาชอบแดอ ททานพุดมานนนาทอมทง ไม่มีहतกไม่ประเคนแดอ  
 ชาฟเจ้าจะชอทจางอถาไปอกหนอย ทสังบสังนค้ำ ๑พณฯ นายกรัฐมนตรี  
 การทรางพระราชบัญญัติคนเบนทเราออก ทโตโตกนตงแต่สังกพุดแเดอชาฟเจ้า  
 ไม่มีไฮกาตชแจนน ทคนสังนท ๑ พุดกตกเทมอสนกน หมายคความจาเบน  
 อสังหาริมทพยคจจะเจณคนน แต่มนเขาใจคนคเคยอเทานน หมายคความ  
 จาทเราออกกฏหมายอย่างอินไปทเบนนาม นามนชาฟเจ้าเห็นสังคญกจว่า  
 เรามังคัมบคคต กระทบทกระเทอณสังทและเสร์ภาพ ทำไมเราจิงยอมได้  
 เราไม่รักชวดเรามากกจาทพยสังมัตหรือ เมอเราไม่ตายเราจิงสร้างให้เบน  
 มหาศาลอย่างไรก็ได้ อย่างกรุงเทพพระมหานครอย่างน เรองมนเบนอย่างน

รัฐคือการจะทำอะไรนั้น ถ้าหากว่าเห็นแก่ประโยชน์สูงสุดของชนของเทอด  
ได้เหมือนดังอนใด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรที่จะรับร่างพระราชบัญญัติ  
ฉบับนี้เพื่อประโยชน์ของรัฐ

นายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : เนื่องจากได้มีผู้กล่าวกระทบ  
กระเทือนผม เพราะฉะนั้นขอแก้ตามข้อบังคับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เคยถาม เขาไม่ได้  
ออกชื่อ เชิญท่านนั่งก่อน

นายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ไม่ได้ออกชื่อ แต่ว่าผมขอ  
พูดตามข้อบังคับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังไม่อนุญาต

นายผัน บุญชาติ (อุบลราชธานี) : กระผมได้ฟังคำอภิปราย  
ทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายค้านแล้ว จึงเห็นว่าควรลงมติ ernenกรรม.....

นายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : เคย ..... จะลงมติกี่ได้  
แต่จากนี้เองจากได้มีคนพูดกระทบกระเทือนผม ๆ เพราะฉะนั้นขอขแรงตามข้อ  
บังคับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสนออย่างไร มีผู้  
รับหรือหรือเปล่า

นายผัน บุญชาติ (อุบลราชธานี) : ยืนยัน ขอให้ลงมติ  
มีสมาชิกรับรอง

นายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : แต่ขอขแรงตามข้อ  
บังคับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : จะขอเปิดอภิปราย  
ต่อไปไหม

นายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ไม่ใช่เปิดอภิปราย ผมขอ  
ขแรงตามนพตามข้อบังคับ ตามข้อบังคับมีบัญญัติอยู่ว่า ตามผู้กล่าวถึงว่า ..

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ท่านนั่งก่อน  
เจตนาได้มัญจาคีร์เข้ามาแต่เดิม เขาขอให้ตั้งมติ ท่านจะขอเปิดอภิปราย  
ต่อไปหรือไม่

นายทิม ภุพรัตน์ (อุปสรรษาธานี) : ท่านไม่ให้ผมขจัดแจง ว่า  
ผมหัดบหัดบดท่านแต่ก่อนผมตั้งใจนอกถันออกทางเข้านแต่ ทำไมท่าน  
ประธานฯ ไม่ให้ตั้งขจัดแจง ขจัดแจง ขจัดแจง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ท่านนั่ง ขอให้  
ท่านนั่งก่อน

นายทิม ภุพรัตน์ (อุปสรรษาธานี) : แต่ก่อนประธานฯ ท่าน  
ควรให้ตั้งขจัดแจงมาขจัดแจงขจัดแจง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : นั่งเสียก่อนซิท่าน

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปสรรษาธานี) : ผมขอให้เปิดอภิปราย  
ต่อไป เพราะมีประเด็นที่ยังไม่ได้พูดกัน ในประเด็นที่อยากจะพูดก็ขอคัดค้าน  
อันเป็นธรรมเนียมในการที่รัฐบาลออกกฎหมายฉบับนี้

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : หนึ่งละ เดียวประเด็นที่  
ท่านจะขอเปิดอภิปราย ท่านไม่ต้องอธิบายก็ได้ หนึ่งคัดค้านอันเป็นธรรมเนียม  
ต้องอะไร สำอะไรอะไรไป

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปสรรษาธานี) : ก็หนึ่งคัดค้านอันเป็น  
ธรรมเนียมก็ขออธิบายบ้าง คือไม่เป็นธรรมเนียม เพราะที่ตนรายงานตั้งแต่ ๗๕

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ นั่นพูดในเวลา  
ที่ท่านเปิดอภิปรายได้แต่ถึงได้อภิปรายกันในข้อประเด็นที่ท่านต้องการพูด  
ที่ท่านกล่าว หนึ่งอะไรที่ท่านเห็นว่าจะไม่ได้พูด

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปสรรษาธานี) : หนึ่งคัดค้านอันเป็นธรรมเนียม

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถูกแต่ต้องอะไร

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปสรรษาธานี) : ต้องรู้สักว่าจะตัวรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๘ พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๘๕

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เหตุผลนั้น รอไว้  
อธิบายตอนทบทวนอภิปรายได้แล้ว

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : คือถ้าจะไปรอดอันนั้น  
แล้วแต่ถ้ากระผมไม่ได้พูดแล้ว

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขาดมันก็ต้องเป็นไป  
ตามเครื่องจักร

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : ทนท้อยากจะพูดให้ใครทราบ  
เลยด้วยเหตุผลที่มันมีอะไรบางอย่าง ก็คือถ้าเพื่อเป็นการขจัดให้รัฐบาล  
เข้าใจบางชนิดหน่อยเป็นข้อสังเกตเท่านั้นคือ ถ้าหากว่าท่านประธานฯ ไปรอด  
ในคอนนักรรณผมไม่ต้องพูดหรอก คือไม่จำเป็นที่จะต้องลุกขึ้นมาขอเปิด  
อภิปราย

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือว่าตอนนั้นถ้าจะได้  
ตัดสินใจ ท่านมีประเด็นที่เหลือยู่หนึ่ง ข้อ ท่านมีมาต้องขอแล้ว ถ้ามีอะไร  
อะไร ท่านหมดแล้วท่านนั่งลงจะได้ตามตัดสินใจว่าจะเปิดอภิปรายต่อไปหรือไม่  
ไม่ ไม่ต้องมาอภิปราย

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : ถ้าหากให้สภาตัดสินใจ ผมก็  
แพ้ครบร้อยเปอร์เซ็นต์ไม่ทางดีเลย ทนอยากจะทำอะไรได้ คือเรื่องผม  
ก็ขอเดี่ยวมาเป็นเรื่องกระทบทกระทอนจิตใจมากเหมือนกัน คือว่าจริงใจขอได้  
อย่างนั้นเหมือนคนตาย ๆ กับปีประทัดแมงหรือจับโกมาเชือกคอดัด ๆ เเต่มัน  
เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นผมอยากจะทำข้อสังเกตได้บ้าง จะอนุญาตให้ผม  
พูดใหม่ครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือประเด็นที่สามมีอะไร  
หรือหมดแล้ว

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) มีแทนนแห่งครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญนั่ง

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : ไม่ให้พูดหรือครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่คือท่านหมด  
ประเด็นแต่ก็ไม่คงพูดกัน

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : เอ๊ะ แต่ผมเคยเห็นเขา  
ประเด็นกันเบ็ดเตล็ดยี่สิบห้า แดงไหมเบ็ดเตล็ด ๆ เท่านั้นหรือ มนีกของมด  
ขาว ๆ บาง ผมนชอกต่าง ๆ ก็แดงกัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านดำรงค์ คอผมจะ  
ต้องรักษาระเบียบ ตามของบังคับของบังคับในคอนน โทษประเด็นท่านไม่  
ได้ให้เหตุผลหรืออภิปรายหรือไม่ให้อภิปราย ในประเด็น

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปราชธานี) : ผมเข้าใจแต่ครับ ทนถา  
หากว่าผมขอร้องประเด็นแดง หนังสือปงดงไป ดองกันเบ็ดเตล็ด ๆ ออกไปอย่างนั้น  
เหตุผลไม่มีเลย แดงท่านดำรงค์มายกมือให้ผมได้อย่างไร เมื่อขประเด็นคา  
ทศแทนอันเป็นธรรม มนีกของมีการอภิปรายบางอำนาจไม่เป็นธรรมอย่างไร  
นั้นเป็นเหตุผลที่ดำรงค์จะโดยยกมือหรือไม่ยกมือให้ผม ถ้าหากว่าพูดสั่งเดช  
ไม่ได้ความ เขาก็ไม่ยกมือให้ผมหรือ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญนั่งได้ มีผู้รับรอง  
ใหม่ ตามทมติเสนอเบ็ดอภิปราย ไปรดยกมือจน  
มดำรงค์รับรอง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอปรึกษา ท่านผู้ใด  
เห็นว่าควรเบ็ดอภิปรายต่อไป ไปรดยกมือจน  
มดำรงค์ยกมือ ๖ คน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะ  
เบ็ดอภิปรายได้แดง ไปรดยกมือจน  
มดำรงค์ยกมือ ๗๓ คน

นายทิม ภริพัฒน์ (อุปราชธานี) : ผมขอขมใจใหม่ครับ  
ตงมกแดงนคเคยอเทานน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าจะได้ตงมก  
คือไปรอปรักษาทานน ได้เห็นว้า คอจระรับหตถการแห่งร่างพระราชบัญญัติ  
ฉบับนคเคย ขอได้ไปรคยกมอชน

มีสมาชิกรกยกมอ ๓๐๒ คน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย  
ขอได้ไปรคยกมอชน

มีสมาชิกรกยกมอ ๓ คน

นายทิม ภริพัฒน์ (อุปราชธานี) : ไม่ให้ผมขมใจเลยหรือครับ  
ทำไมเวดวเขา พดกกระทบกระทบเทอนน ท้าไมทานประธาน ฯ ไม่ฟังเขาว่า  
แหกปากกรอชอยางน ค้าพดเรนนทานประธาน ฯ ยอมให้พดในสภานแดงนคเคย  
ไม่มีโอกาสขมใจแกกตอ กระณพดตามขอขมใจ แต่ถ่านประธาน ฯ ก็เคย  
เสีย เพราะฉนนคคทอของสมาชิกรกยกมอระไรบ้าง ท่านคอจระให้คิมครของสคทอิ  
ตงมกสิ ขอขมใจคิมครว้าใจแดง ผมขอแกกตอ แดงไม่ให้พด

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : นทานออกจะเกินขอ  
ขมใจมากเกินไปคระนนคเคย ๓๐๒ ไม่เห็นด้วย ๓ เป็นอันว้าทประชมตงมกคเคย  
หตถการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนคเคยพิจารณาตอไม รัฐบาลจะคค  
กรวมารกยการอะไร

พลเรือโท หลวงชำนาญยุทธยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : รัฐบาลขอเสนอกกรวมารกยการอสามัญ แดงขอเสนอ  
ชคคเคย คคคคร่างพระราชบัญญัติท่านไปเมยคค

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลได้เสนอขอ  
คคกรวมารกยการอสามัญ นทานนคเคยได้มคคความเห็นเบนชอยางชนหรือไม

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็น  
เป็นอย่างอื่นต่อจากที่ประชุมมติให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ จำนวนเท่าไร  
พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : จำนวน ๗ คน และขอให้เป็นชุดเดียวกับร่างพระราช  
บัญญัติที่ผ่านไปแล้ว

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลขอเสนอ  
คณะกรรมการวิสามัญ ชุดที่ผ่านไปแล้วครั้งนั้น โดยมีจำนวนเท่าเดิม  
ผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่  
ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความ  
เห็นเป็นอย่างอื่นต่อที่ร่างพระราชบัญญัติให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ซึ่งมี  
จำนวน ๗ นาย โดยคณะกรรมการชุดเดียวกับที่พิจารณาพระราชบัญญัติ  
โอนกรมสิทธิที่ดินที่พิจารณาไปแล้วนั้น แปรญัตติภายใน

พลเรือโท หลวงชำนาญอรุณยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการ  
กระทรวงคมนาคม : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอให้  
แปรญัตติภายใน ๓ วัน มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่  
ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความ  
เห็นเป็นอย่างอื่นต่อจากที่ประชุมมติให้แปรญัตติได้ภายใน ๓ วัน

ต่อไปพิจารณาตามระเบียบวาระที่ ๕ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ  
ราชการบริหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ  
พิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาเบญจวาระที่ ๒

นายอารีย์ ต้นดีเวชกุล (นครราชสีมา) : เมื่อก่อนรัฐบาลขอ

เปลี่ยนระเบียบวาระฉบับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ๒ ฉบับเท่านั้น เมื่อ  
หมดอันเปลี่ยนแล้วกษาระเบียบวาระเดิม

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นกรราชสีมา) : วาระเดิมเป็นของ  
ชาวเจ้าน ทาน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอโทษ ท่านทักษิ  
ณกุลแดง

ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๔ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจ  
การออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๖ นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นกร  
ราชสีมา) เป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติว่า  
ด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน(ฉบับที่ ๓)พ.ศ.๒๔๘๖

หลักการ

เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ.๒๔๘๖  
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ.๒๔๘๖  
ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดินร่างของเกินสมควร  
ทำให้ไม่เหมาะสมแก่การที่จะใช้บังคับแก่ประชาชน จึงสมควรที่จะแก้ไขปรับปรุง  
ปรุงเสียใหม่ เหตุผลเช่น ๆ จะได้แถลงประกอบในสภาฯ

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน  
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่บทลงโทษสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการสำรวจการ  
ออกโฉนดที่ดิน

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติที่เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการ  
สำรวจการออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖"

มาตรา ๔ พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ  
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย  
การสำรวจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๘ คำสั่งของคณะกรรมการสำรวจการออกโฉนดที่ดิน ตาม  
ความในมาตรา ๕ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขอชุธรณหรือฟ้องคดี เพื่อยกเลิกคำสั่งของคณะกรรมการสำรวจ  
การออกโฉนดที่ดิน จะต้องกระทำภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับคำสั่ง"

(ลงชื่อ) อารีย์ ตันติเวชกุล ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) บุญคุ้ม, พันธุ์ (ณกลาง) เสวตร, ดิเรก, บุญเท่ง, สวัสดิ์  
พงคน, แคว้ว, ประสิทธิ์ ชุพันธ์, สวัสดิ์ คำประกอบ,  
เผด็จ (จิราภรณ์) ทิม, ป.ณน่าน, จารุบุตร, สานนท์ พร  
มณีทอง, เพทาย (โชติณัฐ) เทพ (โชติณัฐ) ถวิล, ส่อง  
มารังกุท, ประภาส คงสมัย ผู้รับรอง

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอร่าง  
พระราชบัญญัติว่าด้วยการดำรงกิจการออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยมีหลักการและเหตุผล ดังต่อไปนี้ หลักการเพื่อแก้ไขพระราช  
บัญญัติว่าด้วยการดำรงกิจการออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการดำรงกิจการออกโฉนดที่ดิน  
พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการดำรงกิจการออกโฉนดที่ดินกว้าง  
ขวางเกินสมควร ทำให้ไม่เหมาะสมแก่การที่จะใช้บังคับแก่ประชาชน จึง  
สมควรที่จะแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ เหตุผลอื่น ๆ ข้าพเจ้าจะขออธิบายดัง  
ต่อไปนี้ สำหรับร่างพระราชบัญญัติที่ออกไปแล้ว ๒ ฉบับ กำลังเจตนารมณ์  
แห่งรัฐบาลเฉพาะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันแต่ก็เชื่อว่า ท่านสมาชิกผู้แทน  
หลายท่านคงมีข้อสงสัยของตongกนเจตนารมณ์ของรัฐบาลน เพื่อขอยให้ตong  
ประชาชนผู้ตกทุกข์ได้ยากของผมนอนทางการเงินกต หรืออทธิพตทางการ  
อนเขาไปครอบงำกต ทำให้ตongเสียไปซึ่งทรัพย์สินและการกระทำต่าง ๆ  
อนไม่มีความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกเบียดเบียน แต่ทว่าโดยหลักการ  
และเนื้อหาของพระราชบัญญัติที่ออกไปแล้วนั้น เป็นทางให้พิจารณาให้เห็น  
ได้จากร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนได้เป็นการระมัดค้ออำนาจต่าง ๆ โดย  
เฉพาะถ้าเราจะแบ่งแยกได้ประมาณ ๓-๔ อย่างดังต่อไปนี้ คือ ๓. ก่อตongเมค  
ค้อการแบ่งแยกอำนาจการรอกของอย่างท ว พณ ฯ ท่านรัฐมนตรีคนพาคม

ท่านได้บอกแจ้งว่ามี ๓ อย่าง ๒. คือการก้าวกายรุดตาเข้าไปในสถำบนั้นๆ  
 และ ๓. คือตะเมตอำนาจศาล ๔. คือผิดเจตนาารมณตอกกฎหมายที่ออกไป  
 นนแดง ดังข้าพเจ้าขอประทานกราบเรียนอีกบรรยายละเอียดดังต่อไปนี้ อัน  
 แรกทีเดียว ทว่าการก้าวกายรุดตาเข้าไปในสถำบนั้นนั้นเมตคือไปน คือ  
 ขอประทานโทษท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ท่านได้กล่าวเมื่อครั้ง  
 เองว่าการปกครองอำนาจอธิปไตยนั้นเราได้แบ่งแยกอำนาจการปกครองออก  
 เป็นสามทางด้วยกัน คือ อำนาจนิติบัญญัติทางสภา อำนาจตุลาการทางศาล  
 และอำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี ซึ่งการแบ่งแยกอำนาจการปกครอง  
 ทางสามอย่างนี้เชื่อว่าท่านสมาชิกผู้แทนแห่งสถำบนั้น ซึ่งเรากล่อจากท่าน  
 เป็นนักกฎหมาย เป็นการแบ่งแยกชาติซึ่งเป็นประชาธิปไตย ทวีโลกได้ยึด  
 ถือเป็นหลักและดำเนินการปฏิบัติไปเช่นนี้มิได้หลายสิบปีมาแล้ว และ  
 ประเทศไทยเราภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ใช้การแบ่งแยกอำนาจ  
 เหมือนกัน การแบ่งแยกอำนาจนี้ถ้าพูดตามรัฐธรรมนูญแล้ว เราจะเห็นได้  
 ชัดว่ารัฐธรรมนูญได้แบ่งแยกอำนาจอย่างไรบ้าง รัฐธรรมนูญมาตรา  
 ๑-๑-๑ ได้บอกอำนาจของพระมหากษัตริย์ได้ใช้อำนาจอย่างไรใน ๑. ทางที่แบ่ง  
 แยกกัน ฉะนั้นการที่ท่านดำเนินการอย่างอย่างไรคือไป ถ้าหากดำไปรุดตา  
 อำนาจอธิปไตยท่านชนเขา นั้นยอมหมายความว่าความดำเราหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ  
 แห่งองค์พระมหากษัตริย์อย่างนั้นเป็นต้น ทางด้านต่างประเทศอย่างนั้นเชื่อ  
 ว่าเสด็จในกรมรัฐมนตรีต่างประเทศ ท่านผู้รอบรู้ท่านคงทราบความองเดสกี  
 แอช (Montes guier) เขียนไว้ในหนังสือเดอ แดสปริ์ เดอ ลัว (Lo l'esprit  
 de lois) ว่าอย่างไร และเดอ แดสปริ์ เดอ ลัว (Lo l'esprit de lois) แบ่ง  
 แยกปรั้งซี่ (Paissances) มี ๓ อย่าง อย่างของเราเหมือนกัน โดยเฉพาะ  
 มีดซี่ เดอ แอชเรอติส์ เดคา (Paissance d'excierutale d'etat) เป็น  
 อย่างไร มีดซี่ เดอ ซิงเซ (Paissance de juger) เป็นอย่างไร พระองค์  
 ท่านเสด็จในกรมก่อนทราบดี แต่อยู่ในด้านการบริหารบ้านเมืองของเรา

ออกพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับทดลองแล้วไปนั้นเรากระทำอย่างไร เราตั้งต้น  
อดหม่าจนยังไม่หมด เราแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อ  
พิจารณาเด็กโหนดซึ่งรัฐบาลหรือคณะกรรมการนั้นเห็นว่า เหนือการไม่ชอบ  
เราจะได้ให้คณะกรรมการชดเชยชาติได้โดยไม่คำนึงถึงว่าสถิตยสถาน ๗ ๗  
ชาติการออกโหนดนั้นไว้อะอย่างไรเช่นนั้นเป็นต้น ข้าพเจ้าจึงว่าเป็นการก้าว  
ก้าว และยังไปก่อนนายมองเตสกีเออ (Montes guier) ที่เอ็งก็ได้เคยพูด  
ได้ว่า ถ้าไม่มีการแยกอำนาจในองค์การที่เอาอำนาจเป็นอิสระต่างกันแล้ว  
นั้นจะไม่เป็นประชาธิปไตย หมายถึงว่าเผด็จการ ฉะนั้นการที่เราแยก  
อำนาจอย่างนี้แล้ว ก็เหตุใดรัฐบาลถึงมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการชุด  
หนึ่งไปรักษาอำนาจอธิปไตยของสถิตยสถาน และอย่างนั้นเราจะถือถือว่า  
เราเป็นเสรีประชาธิปไตยได้อย่างไร อย่างนั้นเป็นต้น และยังไปก่อน  
ข้าพเจ้าจะขอทราบเรียนว่าอย่างนี้โดย คือคณะกรรมการที่ท่านแต่งตั้งไป  
นั้น ท่านทราบไหมว่าท่านกระทำด้วยโมฆะ ทว่าโมฆะคืออย่างไร ข้าพเจ้า  
ขอประทานทราบเรียนซึ่งแจ้งถึงข้อ ๓ คือมติเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ออกไป  
ฉบับแรก เราไม่ได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการสำรวจการออกโหนด  
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ แต่ปรากฏตามข้อเท็จจริง อนุกรรมการเป็นผู้  
ไปสำรวจการออกโหนดต่าง ๆ และรายงานมาที่คณะกรรมการ คณะ  
กรรมการดังกล่าวตามท่อนกรรมการสำรวจการออกโหนดเช่นเช่นมา อย่าง  
ชัดเจตเจตนารมณ์ของกฎหมายซึ่งสภาได้รับรองแล้ว ให้ออกบังคับใช้ได้  
ไปแล้ว อย่างนั้นเป็นการก้าวก้าวและตะเม็คตเจตเจตนารมณ์ของกฎหมาย  
การกระทำอย่างรัฐบาลเองก็ออกแล้วว่า รัฐบาลไม่ได้ตั้งศาลพิเศษ การ  
ที่ได้ตั้งคณะกรรมการไปนั้นเป็นการกระทำแบบอนุญาโตตุลาการ แต่ข้าพเจ้า  
ต้องขอประทานโทษ อนุญาโตตุลาการนั้นจะตั้งโลกคือเมือเป็นคดีมาเห็น  
ชอบของ ๒ ฝ่าย แต่เดี๋ยวนี้ใครเห็นชอบบ้าง ท่านตั้งไปเองรัฐบาลแต่งตั้ง  
การนี้ว่าคงอย่างอนุญาโตตุลาการ อย่างนั้นเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาให้มาก

ขอนว่าท่านทำเพื่ออะไร ครั้นอยู่ ท่านบอกว่าท่านไม่ได้ตั้งใจจะทำเพราะไม่ได้  
 ออกกฎหมายมา ข้าพเจ้าไม่เถียง แต่เถียงว่าท่านไม่ได้ทำแบบอนุญาโตตุลา  
 การเหมือนกัน แต่ท่านทำแบบไหน ข้าพเจ้าก็ไม่สามารถจะตั้งชื่อมาได้ว่า  
 ทำแบบไหน ทนถ้อยอย่างหนึ่งอย่างหนึ่งพวกคนเมกกันแต่จะออกกฎหมายฉบับ  
 กอนนั้นคือเมกกันเอง คือเราจะเดินคนทศนกดขึ้นมาเป็นของรัฐบาลเพื่อ  
 ดำรงอุปโภค และทางรัฐบาลก็ ทางอำนาจฝ่ายต้นต้นนกด ได้  
 อกไปรายเห็นว่าเป็นที่รัฐบาลจำเป็นของออกกฎหมายนั้นมา ก็โดยที่รัฐบาล  
 เห็นว่าศาลได้สั่งมาแต่จ ไม่ละเมิดอำนาจศาลอะไรต่าง ๆ นั้น ข้าพเจ้าเห็น  
 จริง เพราะว่าเราจำเป็นต้องมีเครื่องลงอำนาจซึ่งกันและกัน อย่างเรียกว่า  
 "เดอ ปอว์ร์ ออเว็ค เดอ ปอว์ร์ (le pouvoir arrête le pouvoir)" คือ  
 อกอำนาจเอาไว้แต่ละอันให้พวกเราไปหากัน แต่จะเดินคนกระกรรม  
 การสำรวจการออกโฉนดกรกเขาไปอำนาจศาลหรือเบ็ดำ ข้าพเจ้ามีหลักฐาน  
 หลักฐานทางรัฐบาลแต่ตั้งเองจากคดียังอยู่ ในการพิจารณาของศาลฎีกา ก็เมื่อ  
 คดียังอยู่ในการพิจารณาของศาลฎีกา อย่างที่ท่านถือว่าท่านรับหรือว่าการ  
 ทยคดียังเพื่ออำนาจซึ่งกันและกันในระบบประชาธิปไตยของไทยนี้แต่ ข้าพเจ้า  
 ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าเองรับหลักการท่านด้วยซ้ำไปในการขอฉบับแรก แต่ไม่  
 หนักว่าท่านจะทำการไปลงอย่างนี้ จึงเสียใจมากที่จำแนกของออกมา แต่การ  
 ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ของข้าพเจ้า ไม่ได้หมายความว่ามีความจำเป็นจะให้  
 ท่านตั้งอำนาจหรือว่าเลิกไปเสีย ซึ่งพระราช บัญญัติการ สำรวจออกโฉนด  
 เช่นนี้หากไม่ ข้าพเจ้าหวังให้ท่านดำเนินการให้ถูกท่านเองของขรมสังคมที่  
 ท่านบอกว่าเป็นเสรีประชาธิปไตย และยังไปถ้วนัน ข้าพเจ้าอยากจะ  
 ประทานกราบเรียนว่า อาจารย์เดอน บุนนาค ได้เคยสอนไว้ว่า ถ้าบุนนาค  
 บัญญัติกิด สักฉบับหนึ่งอันใด เขาไม่เขามองว่าด้วยซึ่งกันและกัน เป็นคน  
 ท่านขแรงถึงกับบัญญัติท่านบอกอ้างว่าฉบับนี้ตนไม่ฟังมันควรที่จะหยุดยก  
 เราคำพิพากษาของศาลมาเป็นเครื่องประจักษ์ได้เถียงกัน นั้นได้กิด ในการ

ที่คณะกรรมการตำรวจซึ่งได้ดำเนินการตามกฎหมายซึ่งบังคับบัญชาคนตั้งวางแห่ง  
 ให้ไปแต่ ไปดำเนินการตรงตามระเบียบที่ควรชอบที่ควรแต่งหรือ ขาพเจ้า  
 ไม่ว่าท่านตะเมตตานาจศาล แต่ขาพเจ้าถามว่าท่านทำชอบแต่ด้อย่างนเป็น  
 คน ทนการตะเมตตานาจศาลน อย่างขาพเจ้ากล่าวเมื่อครั้น ขาพเจ้าก็  
 เชื้อว่า ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมท่าน ก้อย ในทางศาลมานานแล้ว  
 ท่านนักประวัติศาสตร์ของเสด็จในกรมหลวงราชบุรีดิโใหม่ ในสมัยรัชกาล  
 ที่ ๕ เสด็จในกรมท่านเป็นเสนาบดี ได้มีการกระทบกระเทือนในอำนาจของศาล  
 เสด็จในกรมถึงกับลาออก พร้อมกับด้วยผู้พวักชายอื่นใหม่ แต่ด้วยคณะ  
 กรรมการตำรวจตะเมตตานาจศาลน ท่านพร้อมจะลาออกใหม่ ท่านพร้อม  
 ที่จะให้คนอื่นลาออกใหม่ เพชรรักษาอะไร รักษาศักดิ์ศรีของท่าน ขาพเจ้า  
 จำได้ท่านอธิบดีกรมตำรวจท่านเคยบอกเองว่าท่านคุมตำรวจไม่อยู่ ท่านก็จะ  
 ลาออกอย่างนเป็นคน ขาพเจ้ามาพดกนอย่างน ขาพเจ้าอุปปรายมาโดย  
 หลกการอย่างแท้ ๆ ว่า ขาพเจ้าอยากให้เห็นการปฏิรูปดำเนินการที่ชอบถก  
 ต้องตามท่านองคตองธรรม ไม่เป็นการตั้งศาลพิเศษหรือประหนึ่งศาลพิเศษ  
 และไม่รุดเข้าไปในอำนาจในด่อนอื่น และโดยเฉพาะออกอย่างหนึ่งคือทำให้  
 โอกาสแก่ฝ่ายที่ใครบเคราะห์กรรมไป ถึงแม้ฝ่ายนั้นจะเป็นผู้ทรงยศยศ  
 อย่างไม่ก็ตาม แต่ในฐานะที่เขาเป็นคนไทยคนหนึ่ง ซึ่งขาพเจ้าโดยเนื้อแท้  
 แล้วก็ไม่รู้จักกันหรือก ให้เขาได้มีโอกาสขอขรณและแยงต่อคำสั่งเห็นานน  
 บาง ทนถาพจาวรณาตามพระราชบัญญัติที่ออกไม่แต่ไม่มี โอกาสเลย แต่ได้  
 ยินจากท่านผู้เถรตบวงท่านบอกจาก เสนอไปให้ คตการรัฐธรรมนญชชาติ  
 คตการรัฐธรรมนญชชาติได้อย่างไร ในเมื่อเรื่องนพองรองกันไม่ได้ คตการ  
 รัฐธรรมนญเทาที่กาหนดจวการใจ ต้องให้ศาลเสนอนมา นศาลกเสนอนไม่ได้  
 เพราะเรื่องนพองรองกันไม่ได้ ขาพเจ้าจึงเสนอมมาเพื่อแก้ไขอย่างน แต่ก่อน  
 ที่ขาพเจ้าจะยกการอุปปรายน อยากจะขอประธานกรวเวเรียนคตการนส่งมาซัก

ผมเกรงว่าคุณ... ขอได้โปรดให้โอกาสพดกันมาก ๆ หน่อย ท่านอย่าเพิ่งพยายามรูดหรือว่าเดินขี้ให้มันไป ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนท่านอย่างนี้ ไม่ใช่ขู่ท่าน ถ้าฉันใดท่านทำอย่างนั้นออก พดเราที่ไม่ว่าพรรคสนับสนุนท่านจะไม่คำนึงท่านเลย ดูสิว่าท่านจะอยู่อย่างไร

๑๒.๒๕ น.

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ที่ท่านสมาชิกได้เห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งเราไม่เจตนาจะให้ความยุติธรรมและอำนาจความผาสุกให้แก่ประชาชน ท่านสมาชิกได้โปรดพิจารณาเถิดว่า เรามานั่งทนลำบากตรากตรำอยู่ในปัจจุบัน หรือการปกครองบ้านเมืองของรัฐบาลนั้นมาปกครองกันทำไม ทำไมถึงต้องเลือกผู้ปกครองชน ทำไมถึงต้องมาตั้งทางราชการที่จะอำนาจความผาสุกของราษฎรชน ก็เพื่อประโยชน์แก่สังคม ชุมชนคนไทย ราษฎรเลือกท่านผู้แทนราษฎรมาเพื่อจะให้ท่านเป็นปากเสียงแทนเขาในทางยุติธรรม และท่านรับรองรัฐบาลนี้เพื่อประโยชน์ในการปกครองราษฎรด้วยกฎหมายยุติธรรม และยังคงความผาสุกไว้ เพราะฉะนั้นกฎหมายที่ออกมาเป็นการทำลายหลักการ ของกฎหมายเก่า ซึ่งถ้าจะต้องการถอนแล้ว ก็ควรที่จะดำเนินไปตามขั้นตอนวิธีพิจารณาของศาลซึ่งมีบทบัญญัติไว้ แต่เนื่องจากนายทุนและบุคคลซึ่งมีทรัพย์สินได้ใช้เงินทองและเดห์เหตยมกตอบายหลายอย่างหลอกลวงระการ ทำให้ราษฎรหลายจังหวัดหลายตำบล ซึ่งมาแต่ดั่งแต่ครั้งในระบบสมัยก่อน จนมาปัจจุบันนี้ไม่ยุติลงไป เพราะฉะนั้นรัฐบาลนี้จะต้องอำนาจความยุติธรรมให้แก่ราษฎรดังกล่าว และหวังว่าราชการอย่างนี้จะทำให้เกิดประโยชน์ในการที่ราษฎรไม่มีความผาสุก ซึ่งได้ครอบครองที่ดินมาแล้ว และเขาหักโค่นด้วยน้ำพิกษาแรงด้วยตนเองแต่ถ้านายทุนใช้กตอบายต่าง ๆ ซึ่งทำให้เขาเสียสิทธิในการครอบครองที่ดิน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของประชาชนคนไทย รัฐบาล

\* ในการปกครองรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญมา และมีนายกรัฐมนตรซึ่ง  
 สร้างรัฐธรรมนูญมาโดยนบนเป็นความจริง ท่านคงทราบ เพราะฉะนั้น  
 นายกฯ และคณะรัฐมนตรีนั้นเคารพแต่รัฐธรรมนูญของพระมหากษัตริย์ รัฐบา  
 ค้าด ทกอย่างดี แต่ในครั้งใดที่ถ้าหากตั้งกฏอนมนกฏอนภายในระดับชั้น  
 หรือไปโดยความที่จะให้ความยุติธรรมแก่ราษฎรไม่ได้ เมื่อนั้นแหละเราจึง  
 เห็นพระราชบัญญัติมาปรึกษาหารือของท่าน ให้ท่านเห็นชอบในการที่จะให้  
 ความสงบสุข ให้ความยุติธรรมแก่ราษฎรหรือไม่ เมื่อถึงขั้นนั้นมันจะไปต่อ  
 การชดกันในเรื่องอำนาจต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญนั้นคงจะเป็นคอบทกกฎหมาย  
 ข้างเจ้านกฏรัฐธรรมนูญ และอธิการปกครองของบ้านเมืองในระบบเดิม  
 ประชาธิปไตยนั้นเป็นอย่างนี้ รัฐมนตรีไปชดข้อคัดต่าง ๆ เหล่านี้จึงจำเป็น  
 จะต้องคัดค้านและยึดกันด้วยระเบียบอันถูกต้อง คอบทกฎหมาย ซึ่งได้รับรอง  
 จากสภานิติบัญญัติของชาติ ซึ่งท่านทั้งหลายเป็นผู้แทนราษฎร ประชาชน  
 คนไทยได้เลือกมา รับรองความยุติธรรมกัน ท่านจะเห็นกฎหมายหลาย  
 อย่างซึ่งให้อำนาจเพื่อบทกหรือประชาชน เช่นกฎหมายแพ่งหรือระเบียบ  
 ความตกลงทำให้เสื่อมความดีงามดำรงอยู่ในสังคม ต้องให้คนต่างคำออกไป  
 ไปต่าง ๆ เหล่านี้ มอบอำนาจให้รัฐมนตรีมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการอะไร  
 ต่าง ๆ นอกจากนั้นกฎหมายพิเศษออกหลายอย่างซึ่งมอบอำนาจให้พนักงาน  
 ด้อยลงเป็นผู้คัดค้านเปรียบเทียบคดี คดออกพนักงานอัยการตั้งไม่ฟ้องก่อน  
 ที่จะลงฆบจนศาลจะพิจารณา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติที่ออกไปได้  
 ไม่ขัดต่อความยุติธรรมอย่างใดเลย แต่ถ้ามุ่งเพื่อผลประโยชน์ในความ  
 ยุติธรรมดังกล่าว และเท่าที่คณะกรรมการได้ดำเนินการมาแล้ว ท่านทั้งหลาย  
 ก็จะเห็นจรรยาบรรณที่คนนั้นแซ่ซ้อง แซ่ซ้องในความยุติธรรมคณะกรรมการ  
 และในคณะกรรมการก็ได้กระทำไปโดยความยุติธรรม ไม่มีการจะพิจารณา  
 เห็นทางฝ่ายโน้นฝ่ายนี้ และได้ทำมาแต่หลายร้อยรายตั้งนับพันท่านไปคือ  
 มางพด บางบ่อ และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการนี้จะดำเนินการไปยก

ท่านจะได้พบเห็นราษฎรนั้นมาชุมนุมพร้อมกันอยู่ด้วยอย่างคับคั่ง และ  
 รัฐบาลนั้นจะได้พยายามเต็มที่ที่จะให้ความยุติธรรม แต่จำทำอย่างไร  
 ให้คนโน้นคนนั้นไปทำการดำรงอะไรต่าง ๆ แน่ะ กรรมการคนเดียวหรือ  
 พวกเดียว ๕-๖ คนนั้นยอมทำไม่ได้ ฉะนั้นได้กับพระราชาบัญญัติหลายฉบับ  
 มอบอำนาจให้รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม  
 กระทรวงในกระทรวงนี้ ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่รัฐมนตรีพวกนั้นออกไปเลย ก็ต้อง  
 มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไป เพราะฉะนั้นในการที่ได้กระทำไปอย่าง  
 ข้าพเจ้าเห็นว่าการถูกต้อง แต่ผู้วินิจฉัยคดีนั้นอะไรต่าง ๆ เหล่านี้มันเบนทิศทาง  
 ของคณะกรรมการ อย่างช้า ค้างพิจารณาฟังคำความพียงพยานอย่างเดียว ใน  
 ใต้ออกไปเห็นขอเท็จจริงตามภูมิประเทศ แต่เมื่อเชื่อใจที่ซึ่งมอญการควบคุม  
 คุมและจำเลยซึ่งมีทนายเป็นผู้เข้าใจของศาล และศาลก็ใช้ดุลพินิจที่จะตัดสิน  
 คดีต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้นการปฏิบัติของคณะกรรมการนั้นไม่เป็นไม่ว่า  
 ส่วนในเรื่องเผด็จการอะไรต่าง ๆ นั้น ถ้ามีเผด็จการก็ไม่ต้องมีสภา หักก่อน  
 ข้าพเจ้าได้ขบแวงมาแต่ในตอนที่นั้น ที่ส่วนท่านซึ่งกล่าวพระนามถึงกรมหลวง  
 ราชบริพรมหาอำมาตยาธิบดีท่านนั้น ที่ลาออกไปใช้คืนด้วยอำนาจของศาลนั้น  
 ข้าพเจ้าก็เห็นว่าในสมัยนั้นไม่ไร้อภัยประหารชีพไทย เป็นระบอบราชาธิปไตย  
 พนองท่านทะเลาะกัน ท่านก็ออกได้ ส่วนสมัยนั้นไม่มีใครรัฐมนตรีของประธา  
 นินิต ๆ หนึ่งร้อย ๆ ไปออกก็เข้ช้อย่างนั้นไม่ออกหรือก็ คนด้ามาเถอะ  
 เพื่อประชาชนละก็ ผมอยู่ถึงนั้น หนังสือพิมพ์ดึกเท่าไรก็ช้อย สมัยก่อน  
 บ้านเมืองของประชาชน คนเข้าใจใหม่ รัฐมนตรีอย่างนี้ ข้าพเจ้าว่าถูกต้อง

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปถราชธานี) : ขอโทษ เวลาเท่าไรแล้ว

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทำไม เวลา ๑๑

นาฬิกา ๒๐

นายดิเรก มณีรัตน์ (อุปถราชธานี) : คือกระผมรู้สึกว่ามีคน  
 รู้สึกกันมาก แต่จุดมชนธรรมเราจะต้องเสริมกันมาก แต่จุดเดียวรู้สึกว่ามีผลดี

กรมมอชยากจะเสด็จมาหลายครั้งแล้ว คอกลงเวลาเที่ยงศอจระ เป็นเวลาอาหาร

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดชอ ทานจะพูด หรือแปลา

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : กรมมขอเสด็จมอชคักา ให้หยุดพักการประชมเพื่อไปรับประทานอาหารเดัยก่อนแล้วมาว่ากันใหม่

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสดชมมา

นายดิเรก มณรัตน์ (อุปราชธานี) : ขอเสด็จมอชคักา ให้หยุดพัก การประชมเพื่อให้ไปรับประทานอาหารเดัยก่อน

มอชมาชกรบรองไมศรบจำจน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มอชบรองไมศรบ

เป็นอนพิจารณาตชไปเชญทาทมอชโคจระกล่าวอณบดณ

๑๒.๒๒ น.

นายสง มอรงกถ (บวมย) : ในการทชทาเจาโคดกอนอณบดณ กฎหมายฉบับนน ชาพเจาโคมอชเป็นเจตนาทแทจรงของมอชอชอกฎหมายมา กโดยทจา เมอมการรองเรชนทรอชอไรกอนชนคชย ประการทงประการโคก ตาม กโคจระให้มอชเขาโคดกเป็นจำเดชนนโคมโอกาธ เพราะฉะนนคชยเจตนา อณนทมเจตนาเห็นอวาทก ๆ คมยอชมมอชทชจระกระทำกนในอชงทชอชโค แต่จา การจะพจารณาตชยประการโคกตาม กอชวาอานาอชงอชคชยทชลาการ แต่ ตามกฎหมายฉบับเกาทชชกไปนน เขาไมมโอกาธโคมการแกคชอหรือโคม การยณคชยอชเอง เพราะฉะนนเจตนาของมอชอชอกฎหมายมอชเป็นเจตนา ในทางทคทงาม เพราะฉะนนฉมจงเห็นอวาคอจระรับทคทการ

นายเพทาช อมาตยกถ (พระนคร) : กรมมขอให้ชกรอชอนชน ปรัชษาคชอไปมอชโคบรองบาง

มอชมาชกรบรอง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มอชอชอชอให้ชกรอช



- ๔. นายทิม ไชยงยศ
- ๕. นายนาถ เงินทาบ
- ๖. นายพุดคำรองเอกเผ่า ศรียานนท์
- ๗. นายสีวัชร พันธเศรษฐ์
- ๘. นายเสริม ฉินาฉยกุล
- ๙. นายหยด แดงอภัย

ที่ประชุมกรรมการได้เลือกเขาเป็นประธาน และเลือกนายหยด  
แดงอภัย เป็นรองประธาน  
ม.ค. คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว  
จึงขอส่งร่างพระราชบัญญัติและบันทึกขอความเห็นการมาพร้อมกัน  
เพื่อท่านจักได้นำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระ  
ที่ ๒ และที่ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง  
(ลงชื่อ) เผ่า ศรียานนท์  
(นายพุดคำรองเอกเผ่า ศรียานนท์)  
ประธานกรรมการวิสามัญ

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ  
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน  
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งมติดังกล่าวแห่งร่างพระราช  
บัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๐ (คณะ-

รัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณานานับ คณะ  
ได้ดำเนินการพิจารณาแล้ว จึงขอเสนอบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๓. คณะกรรมการได้เลือกตั้ง นายพอดคำรอด เอกเผ่า ศรัยานนท์  
เป็นประธานกรรมการ และนายหยด แต่งกลัย เป็นเลขานุการ

๔. ผู้ทูลเกล้าฯ รัฐมนตรี มอบหมาย โฆษกแห่งแทน คือ หลวงชำนาญอักษร

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่แปรญัตติ ๓ คน คือ ๑. นายพร  
มัตถอง ๒. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ๓. นายทิม ภูพิพัฒน์

๕. ปรากฏผลพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่ผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	..	..
มาตรา ๓	..	..
มาตรา ๒	..	..
มาตรา ๓	ผู้แปรญัตติ	..
มาตรา ๔	ไม่ผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
มาตรา ๕	ผู้แปรญัตติ	..
มาตรา ๖	..	..
มาตรา ๗	ไม่ผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘	..	..
มาตรา ๙	ผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	..	..

๕. สรุปผลของการพิจารณาคำแปรญัตติ

มาตรา ๓ นายพร มัตถอง และนายทิม ภูพิพัฒน์ ขอแปรญัตติได้  
กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕ นายพร มัตถอง และนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปร

ญัตติได้ กรรมการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖ นายพร มติทอง และนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปร  
ญัตติได้ กรรมการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๘ นายพร มติทอง และนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปร  
ญัตติได้ กรรมการได้แก้ไขแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ  
นายทิม ภรพัฒน์ ขอแปรญัตติขอความในมาตรา ๘ ที่  
ขอเพิ่มข้อความใหม่เป็นมาตรา ๒๔ ทวิ ออกทั้งหมด  
กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ข้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ  
ขอสงวนไว้

มาตรา ๑๐ นายทิม ภรพัฒน์ ขอแปรญัตติขอความในมาตรา ๑๐  
ที่ขอเพิ่มข้อความใหม่เป็นมาตรา ๓๓ ทวิ ออกทั้งหมด  
กรรมการ ไม่เห็นด้วยและได้ข้แย้งแล้ว ผู้แปรญัตติ  
ขอสงวนไว้

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ ได้มีการแก้ไข เพิ่มเติม มาพร้อม  
บันทึกแนบมาด้วยแล้ว

หยุด แสงอุทัย  
(นายหยุด แสงอุทัย)  
ประธานการ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติที่เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕

"คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งสังกัดกระทรวงทบวงกรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งของอีกกระทรวงทบวงกรมหนึ่ง โดยให้เงินเดือนจากกระทรวงทบวงกรมเดิมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ข้าราชการดังกล่าวมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงทบวงกรมซึ่งตนมาดำรงตำแหน่งทุกประการ"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ดังนี้

- (๑) สำนักคณะรัฐมนตรี
- (๒) กระทรวงหรือทบวง
- (๓) กรมหรือทบองการเมืองที่มีฐานะเทียบกรม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ มาตรา ๕ แทนตามลำดับ

“มาตรา ๘ สำนักคณะรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานประกอบด้วย รองและจะให้มีรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการ เป็นผู้ช่วยดำรงราชการแทนก็ได้

การดำรงราชการของรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีจะได้ออกหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการแทน ถ้าไม่มีรองนายกรัฐมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติ การได้ ก็ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีผู้ใดคนหนึ่งเป็นรักษา การแทน

อำนาจในการสั่งหรือการอนุญาตหรือการให้อนุมัตินายกรัฐมนตรีจะ ปฏิบัติราชการตามกฎหมายใด ๆ ถ้ากฎหมายกำหนดด้วยการอนุมัติบัญญัติ ของการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบให้รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะ มนตรีฝ่ายการเมือง รัฐมนตรีว่าการทบวง คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ศึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการเมือง หรืออธิบดีกรมตำรวจหรือ รัฐมนตรีฝ่ายบริหารทำการแทนในนามนายกรัฐมนตรีก็ได้ และถ้าเป็น ของกรมใดหรือทบองการเมืองที่มีฐานะเทียบกรมใด จะมอบให้อธิบดี นั้น ๆ หรือหัวหน้าทบองการเมืองที่มีฐานะเทียบกรมนั้น ๆ แต่แต่กรณี การแทนในนามนายกรัฐมนตรีก็ได้ แต่การมอบอำนาจเช่นฉนั้น ให้ตราเป็น

พระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๘ ให้จัดระเบียบราชการสำนักคณะรัฐมนตรี โดยมีตำแหน่ง  
งานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักคณะรัฐมนตรี โดยตรง และ  
แยกสำนักคณะรัฐมนตรีออกเป็นสองทบวงดังต่อไปนี้

- (๑) ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายเมือง
- (๒) ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
- (ทั้งนี้ โดยไม่ต้องมีสำนักงานปลัดกระทรวงสำนักคณะรัฐมนตรี)

มาตรา ๑๐ ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง นอกจากจะมีรัฐมนตรี  
ว่าการทบวงซึ่งมีหน้าที่ชดเชยนายกรัฐมนตรีปลัดทบวงบังคับบัญชารับผิดชอบ  
ราชการของทบวงนั้นแล้ว ให้มีเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง  
หน้าที่ปลัดทบวงเป็นผู้ปลัดทบวงบังคับบัญชาข้าราชการประจำของทบวงค  
รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รองจากนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี  
ช่วยว่าการสำนักคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการสำนักคณะรัฐมนตรี  
และรัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง และรับผิดชอบ  
คุณราชการประจำในทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

กรมตำรวจบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ทำหน้าที่ด้านงาน  
ทบวงของทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

ให้(อธิบดีกรมตำรวจบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองเป็น) เลขาธิการ  
คณะรัฐมนตรีฝ่ายเมือง (โดย) ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรม ตำรวจบรรณ  
คณะรัฐมนตรีฝ่ายเมือง

ถ้าทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองมีราชการประจำมจก จะ  
รอง(อธิบดีกรมตำรวจบรรณ) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายเมือง หรือผู้  
(อธิบดีกรมตำรวจบรรณ) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายเมือง หรือผู้  
(อธิบดีกรมตำรวจบรรณ) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายเมือง และผู้  
(อธิบดีกรมตำรวจบรรณ) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายเมืองก็ได้ ในกร

เช่นว่านี้ ให้รอง(อธิบดีกรมตำรวจ) เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการ -  
เมือง(เป็น)ดำรงตำแหน่ง (รองเดชาธิการ) อธิบดีกรมตำรวจคณะรัฐมนตรี  
มนตรีฝ่ายการเมือง(โดยตำแหน่ง) และให้ผู้ช่วย(อธิบดีกรมตำรวจ) เดชา  
ธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (เป็น) ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วย (เดชาธิการ)  
อธิบดีกรมตำรวจคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (โดยตำแหน่ง)

ในกรณีที่รองเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง หรือผู้ช่วยเดชา  
ธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง การสั่งราชการของรองเดชาธิการคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายการเมืองหรือผู้ช่วยเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ให้  
เป็นไปตามที่เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองจะได้มอบหมาย

เมื่อเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ไม่อาจปฏิบัติราชการได้  
ให้รองเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง หรือผู้ช่วยเดชาธิการคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง แลแต่กรณี เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรอง  
เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง หรือผู้ช่วยเดชาธิการคณะรัฐมนตรี  
ฝ่ายการเมือง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นายกรัฐมนตรีตั้ง  
อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า อธิบดี ในสำนักคณะรัฐมนตรีเป็น ผู้รักษ  
าราชการแทน

กรมตำรวจคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองแบ่งราชการเป็นส่วนต่างๆ  
ซึ่งอาจเป็นกอง หรือแผนก ก็ได้แต่ปริมาณและคุณภาพของราชการ  
ดังนั้น โดยมีหัวหน้าส่วนราชการ เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ  
และรับผิดชอบงานในหน้าที่

มาตรา ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕

“มาตรา ๑๑ ทวิ ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร นอกจากจะมี  
รัฐมนตรีว่าการทบวง ซึ่งมีหน้าที่ช่วยนายกรัฐมนตรีปกครองบังคับบัญชา  
รับผิดชอบในราชการของทบวงนั้นแล้ว ให้มีเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร  
ทำหน้าที่ปลัดทบวง เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการประจำของทบวง

คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ของจากนายกรัฐมนตรี ของนายกรัฐมนตรี  
รัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการด้านคณะ  
รัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร และรับผิดชอบ  
ขอควบคุมราชการประจำในทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่ด้านกงวณปลัด  
ทบวงของทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ให้(อธิบดีกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารเป็น) เดชาธิการ  
คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (โดย) ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสารบรรณคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ถ้าทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารมีราชการประจำมาก จะให้มีรอง  
(อธิบดีกรมสารบรรณ) เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือผู้ช่วย  
(อธิบดีกรมสารบรรณ) เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือรอง  
(อธิบดีกรมสารบรรณ) เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารและผู้ช่วย(อธิบดี  
กรมสารบรรณ)เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารก็ได้ ในกรณีเช่นด้าน  
ให้รอง (อธิบดีกรมสารบรรณ) เดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร (เป็น)  
ดำรงตำแหน่งรอง (เดชาธิการ) อธิบดีกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริ  
หาร (โดยตำแหน่ง) และให้ผู้ช่วย(อธิบดีกรมสารบรรณ) เดชาธิการคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายบริหาร(เป็น) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย(เดชาธิการ)อธิบดีกรม  
สารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร(โดยตำแหน่ง)

ในกรณีที่มีรองเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือผู้ช่วยเดชา  
ธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร การตั้งราชการของรองเดชาธิการคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายบริหารหรือผู้ช่วยเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ให้ เป็นไป  
ตามทเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารจะได้มอบหมาย

เมื่อเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้  
รองเดชาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือผู้ช่วยเดชาธิการคณะรัฐมนตรี

ฝ่ายบริหาร แต่ดัดแปรได้ เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองเลขาธิการ  
คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร  
หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นายกรัฐมนตรีตั้งอธิบดีหรือผู้ดำรง  
ตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีในด้านที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาราชการแทน

ราชการส่วนหนึ่งส่วนใดของด้านที่คณะรัฐมนตรี ซึ่งมีได้แยกไปให้  
เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งโดยเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของกรมตำรวจ  
คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กรมตำรวจคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารแบ่งราชการเป็นส่วนต่าง ๆ ซึ่ง  
อาจเป็นกองหรือแผนก ก็แต่แต่ปริมาณและคุณภาพของราชการส่วนนั้น  
โดยมีหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาราชการและรับผิดชอบ  
งานในหน้าที่

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ  
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ  
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้นำมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้  
บังคับแก่กรมหรือทบวงกรมเมืองซึ่งมีฐานะเทียบกรมในด้านที่ คณะรัฐมนตรี  
โดยอนุมัติ”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔ ทวิ แห่งพระราช  
บัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

“มาตรา ๒๔ ทวิ ราชการของกระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุพิเศษจะ  
ตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งแยกออกเป็น(ฝ่าย)ส่วน เพื่อให้ผู้อำนวยการ(ฝ่าย)  
ส่วนหรือข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งเทียบเท่าอธิบดีเป็นผู้ปกครองบังคับ  
บัญชาราชการของกองบางกอง และรับผิดชอบในหน้าที่ราชการของกอง  
นั้นๆรองจากอธิบดีก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ผู้อำนวยการ(ฝ่าย)ส่วนหรือผู้ดำรง

ตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีตั้งกลาโหมอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับอธิบดี แต่ให้  
อธิบดีมีอำนาจสั่งและตั้งหรือ แก้ไขเพิ่มเติมการ ใช้อำนาจ และ หน้าที่ของ ผู้  
อำนาจการ(ฝ่าย)สั่งหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีดังกล่าวได้”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑ ทวิ แห่งพระราช  
บัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๓๑ ทวิ กระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุพิเศษ จะแบ่งกองที่ออก  
เป็นเขต เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการประจำเขต แต่ละเขตเรียกชื่อ ทำ  
หน้าที่โดยเหตุกลาโหมราชการภาคในการปฏิบัติและควบคุมราชการในเขต อัน  
เป็นหน้าที่ของกระทรวงทบวงกรมนั้นก็ได้

หัวหน้าส่วนราชการประจำเขตมีอำนาจหน้าที่ตรวจตรา ชี้แจง แต่ง  
ความเห็น สั่งแนะนำและปฏิบัติราชการตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน  
คำสั่งหรือคำขอแจ้งของกระทรวงทบวงกรมซึ่งตนสังกัด และมีอำนาจบังคับ  
บัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งสังกัดกระทรวงทบวงกรมนั้นใน  
เขตนั้น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : รองอธิบดีคณะ  
กรรมการเข้าประจำที่  
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการ  
มีอะไรจะรับแจ้งไหม

นายหยุด แสงอุทัย กรรมการ : ไม่มีอะไรจะรับแจ้ง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ข้าราชการก่อน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร  
ราชการแผ่นดิน ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๖

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีถาวรแก้ไข คำปรารภ ไม่มีถาวรแก้ไข



- ๑. หาดวงช้างนาญอักษร
- ๒. นายชน รังสรรค์
- ๓. นายทองดี ศุภะมาร์ค
- ๔. นายทิม ไชยงยศ
- ๕. นายนาถ เงินทาม
- ๖. นายพดด้วงเอกเผ่า ศรียานนท์
- ๗. นายสีจรรยา พันธุศรี
- ๘. นายเด็ยม ฉนัญญกต
- ๙. นายหยด แสงอภัย

ที่ประชุมกรรมการได้เลือกหาเจ้าเบหมประชาชน และเด็กนา  
 หยด แสงอภัย เป็นเดชานการ  
 บค น คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิม  
 แด่จขอด้งร่างพระราชบัญญัติและบันทึกของเดชานการมาพร้อมกบหนังสือ  
 น เพื่อกำหนดให้นำเสนขต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่  
 และที่ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง  
 (ลงชื่อ) เผ่า ศรียานนท์  
 (นายพดด้วงเอกเผ่า ศรียานนท์)  
 ประธานกรรมการวิสามัญ

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

พ.ศ. ๒๔๙๖

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งมติรับหลักการแห่งร่างพระราช  
 บัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๙๖ (คณะรัฐมนตรีเป็น  
 เสนอ) และตั้งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณานน บค นได้ดำเนินการ  
 พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการโต้เถียงกัน นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์  
เป็นประธาน และนายหยด แต่งอภัย เป็นเลขานุการ
๒. ผู้ทบทวนรัฐมนตรีมอบหมาย โทษแจ่งแทน คือ หลวงชำนาญอักษร
๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับผู้แปรญัตติ ๒ คน คือ ๑ นายทิม ภู่พัฒน์

นายพร มณฑอง

๔. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ไม่ผู้แปรญัตติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
<u>คำปรารภ</u>	”	”
<u>มาตรา ๑</u>	”	”
<u>มาตรา ๒</u>	”	”
<u>มาตรา ๓</u>	”	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑</u> <u>สำนักคณะกรรมการ</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	”
<u>มาตรา ๕</u>	”	”
<u>มาตรา ๖</u>	”	”
<u>มาตรา ๗</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	”	”
<u>หมวด ๒</u> <u>กระทรวงกลาโหม</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓</u> <u>กระทรวงการคลัง</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	”
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	”
<u>หมวด ๔</u> <u>กระทรวงการต่างประเทศ</u>	”	”
<u>มาตรา ๑๒</u>	”	”

มาตรา ๓๓	มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๕ กระทรวงเกษตร	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
มาตรา ๓๔	มีผู้แปรญัตติ	"
มาตรา ๓๕	"	"
หมวด ๖ กระทรวงคมนาคม	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
มาตรา ๓๖	"	"
มาตรา ๓๗	"	"
หมวด ๗ กระทรวงมหาดไทย	"	"
มาตรา ๓๘	"	"
มาตรา ๓๙	"	"
หมวด ๘ กระทรวงยุติธรรม	"	"
มาตรา ๔๐	"	"
มาตรา ๔๑	"	"
หมวด ๙ กระทรวงวัฒนธรรม	มีผู้แปรญัตติ	"
มาตรา ๔๒	"	"
มาตรา ๔๓	"	มีการแก้ไข
หมวด ๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๔	"	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๕	"	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๑๑ กระทรวงสาธารณสุข	"	"
มาตรา ๔๖	"	"
มาตรา ๔๗	"	"
หมวด ๑๒ กระทรวงพลังงาน	"	"
มาตรา ๔๘	"	"

มาตรา ๒๘	ไม่ผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๒๓ กระทรวงสาธารณสุข</u>	”	”
<u>มาตรา ๒๙</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๐</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๑</u>	”	”
<u>หมวด ๓๔ กระทรวงอุตสาหกรรม</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๒</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๓</u>	”	”
<u>หมวด ๓๕ ทบวงกการเมืองเกษบ</u>		
<u>ฐานะเพากรม</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๔</u>	”	”
<u>๓. การพดงงานแห่งชาติ</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๕</u>	”	”
<u>๒. ราชบัณฑิตยสถาน</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๖</u>	”	”
<u>๓. สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๗</u>	”	”
<u>๔. ดานักงานเดชาธิการ</u>		
<u>ผู้แทนราษฎร</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๘</u>	”	”
<u>๕. ดานักพระราชอง</u>	”	”
<u>มาตรา ๓๙</u>	”	”
<u>๖. ดานักราชเดชาธิการ</u>	”	”
<u>มาตรา ๔๐</u>	”	”

๕. สรุปผลของการพิจารณาค่าแปรญัตติ

- มาตรา ๕ นายทิม ภริพัฒน์ ขอแปรญัตติได้  
 กรรมการได้ชั่งแฉ่งแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- มาตรา ๖ นายพร มดีทอง ขอแปรญัตติดังนี้ "มาตรา ๖ เฉพาะ  
 (๒) กับ (๓) ขอให้ตัดออก และให้เดือน (๔) (๕)  
 ขนมาแทนทดกันโดยลำดับ"  
 กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชั่งแฉ่งแล้ว ผู้แปรญัตติ  
 ขอสงวนไว้
- มาตรา ๗ นายพร มดีทอง ขอแปรญัตติดังนี้ "มาตรา ๗ เฉพาะ  
 (๒) กับ (๓) ขอให้ตัดออก และให้เดือน (๔) (๕)  
 ขนมาแทนทดกันโดยลำดับ"  
 กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชั่งแฉ่งแล้ว ผู้แปรญัตติ  
 ขอสงวนไว้
- มาตรา ๘ นายทิม ภริพัฒน์ ขอแปรญัตติได้  
 กรรมการได้ชั่งแฉ่งแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
- มาตรา ๑๐ นายทิม ภริพัฒน์ ขอแปรญัตติให้แก้ดังนี้ "กระทรวง  
 การคลัง มีอำนาจและหน้าที่แยกการคลัง การเงินและ  
 ทรัพย์สินของแผ่นดิน"  
 กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชั่งแฉ่งแล้ว ผู้แปรญัตติ  
 ขอสงวนไว้
- มาตรา ๑๓ นายทิม ภริพัฒน์ ขอแปรญัตติดังนี้ "ขอเพิ่ม กรมการ  
 เศรษฐกิจให้ตั้งได้ ในกระทรวงการต่างประเทศ (ในมาตรา  
 ๑๓) และให้แก้มาตรา ๒๓ ข้อ ๗ เป็นกรมการกฎหมาย"  
 กรรมการไม่เห็นด้วยและได้ชั่งแฉ่งแล้ว ผู้แปรญัตติขอ  
 สงวนไว้

มาตรา ๓๔ นายทิม ภรรยา ขอแปรญัตติได้  
กรรมราชการได้ชั่งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๕ นายทิม ภรรยา ขอแปรญัตติได้  
กรรมราชการได้ชั่งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

หมวด ๕ นายทิม ภรรยา ขอแปรญัตติให้ตัดออกดังนี้ "ข้อคดี  
หมวด ๕ มาตรา ๒๒ และ ๒๓ ออก ทงมาตรา และโอน  
กรมการวัฒนธรรมไปเพิ่มไว้ในมาตรา ๘ เป็นข้อ ๘ เอกกรม  
ศึกษาธิการไปเพิ่มไว้ในมาตรา ๘ เป็นข้อ ๘ เอกกรมการ  
ศาสนาไปค้นไว้กับกระทรวงศึกษาธิการเป็นข้อ ๘ และขอ  
แก้ข้อ ๘ และ ๘ เดิม เป็นข้อ ๘ และ ๘ ตามลำดับ"  
กรรมราชการไม่เห็นด้วยและได้ชั่งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติ  
ขอสงวนไว้

มาตรา ๒๓ นายพร นกทอง ขอแปรญัตติให้ตัดดังนี้ "มาตรา ๒๓  
เฉพาะ (๓) ขอให้ตัดออก และให้เดือน (๔) (๕) ขึ้น  
แทนที่กันโดยลำดับ"  
กรรมราชการไม่เห็นด้วยและได้ชั่งแรงแล้ว ผู้แปรญัตติ  
ขอสงวนไว้

๖ ได้เห็นจริงพระราชบัญญัติตามที่เดิมขอแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อม  
กับบทกนดอยแล้ว

หยุด แสงอุทัย  
(นายหยุด แสงอุทัย)  
เลขาธิการ

**พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๙๕**

.....  
.....  
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยกระทรวง ทบวง กรม  
เสียใหม่

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติเดิมยกเอา "พระราชบัญญัติปรับปรุง  
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๙๐"

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน  
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม  
พ.ศ. ๒๔๙๕ และบรรดากฎหมายอื่นในลุ่มบทบัญญัติได้แต่ในพระราช  
บัญญัตินี้ หรือซึ่ง(ชด)แย้ง หรือ(แย้งกบ)ขัดต่อบท แห่งพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ให้มีกระทรวงและทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบกระทรวง  
ดังต่อไปนี้ มีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมาย

- (๑) สำนักคณะรัฐมนตรี
- (๒) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ
- (๕) กระทรวงเกษตร

- (๖) กระทรวงคมนาคม
- (๗) กระทรวงมหาดไทย
- (๘) กระทรวงยุติธรรม
- (๙) กระทรวงวัฒนธรรม
- (๑๐) กระทรวงศึกษาธิการ
- (๑๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๑๒) กระทรวงสาธารณสุข
- (๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม

**หมวด ๑**  
**สำนักคณะกรรมการ**

มาตรา ๕ สำนักคณะกรรมการมีอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับราชการ  
ทั่วไปของคณะกรรมการและราชการอื่น ๆ ซึ่งมีโดยอยู่ในองค์อำนาจและ  
หน้าที่ของกระทรวงใดโดยเฉพาะ มีสำนักงานเลขานุการนายกรัฐมนตรีซึ่งมี  
อำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการทางการเมืองของนายกรัฐมนตรีตั้งอยู่ที่

มาตรา ๖ หน้าที่ราชการในสำนักคณะกรรมการ แยกเป็น ๓ ทบอง  
ดังต่อไปนี้

- (๑) ทบองคณะกรรมการฝ่ายการเมือง
- (๒) ทบองคณะกรรมการฝ่ายบริหาร

มาตรา ๗ ทบองคณะกรรมการฝ่ายการเมือง มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ  
ราชการ (ทั่วไป)ทางการเมืองของคณะกรรมการ(ทางการเมือง)

หน้าที่ราชการในทบองคณะกรรมการฝ่ายการเมือง แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบอง

(๒) กรมตำรวจนครบาลรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ซึ่งทำหน้าที่  
ด้านกิจการปลัดทบวงด้วย

- (๓) กรมตรวจราชการแผ่นดิน
- (๔) กรมประชาสัมพันธ์
- (๕) กรมประมงตรวจราชการแผ่นดิน
- (๖) สำนักงานสภาพัฒนาการชราชาตินาวิก
- (๗) สำนักงานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา ๘ ทบองคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ  
ราชการ (ทั่วไป) บริหารของคณะรัฐมนตรี (ทางบริหาร) และราชการอื่นซึ่ง  
มิได้อยู่ภายในวงอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดโดยเฉพาะ  
หน้าราชการ ในทบองคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบอง
- (๒) กรมตำรวจนครบาลรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ซึ่งทำหน้าที่

ด้านกิจการปลัดทบวงด้วย

- (๓) กรมโยธาธิการ
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๒

กระทรวงกลาโหม

มาตรา ๙ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับ**การป้องกัน**  
ราชอาณาจักร (ราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ  
และระเบียบ แบบแผน)

ราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และ  
ระเบียบแบบแผน

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับการเงิน  
แผ่นดิน ภาษีอากร การวิสัญญีการ หรือกิจการเกี่ยวกับตั้งงบการเงิน  
เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนอกจากอำนาจเดิมบังคับของแผ่นดิน กิจการอัน  
กฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูกขาดของรัฐ กิจการหารายได้ของรัฐมีอำนาจ  
ดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ  
กระทรวงทบวงกรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพันโดยเมื่อรัฐขาดได้  
ให้อำนาจ หรือให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๑ หน้าที่ราชการในกระทรวงการคลัง แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมธนารักษ์
- (๔) กรมบัญชีกลาง
- (๕) กรมศุลกากร
- (๖) กรมสรรพสามิต
- (๗) กรมสรรพากร

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๓๒ กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับการ  
ราชการต่างประเทศ

มาตรา ๓๓ หน้าที่ราชการในกระทรวงการต่างประเทศ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

- (๓) กรมพิธีการทูต
- (๔) กรมยุโรปและอเมริกา
- (๕) กรมต่างประเทศ
- (๖) กรมเอเชียและแอฟริกา
- (๗) สำนักงานทปรกษากฎหมาย

หมวด ๕

กระทรวงเกษตร

มาตรา ๓๔ กระทรวงเกษตรมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกา  
รม และส่งเสริมเกษตรกรรม

มาตรา ๓๕ หน้าที่ราชการในกระทรวงเกษตร แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมกสิกรรม
- (๔) กรมการข้าว
- (๕) กรมประมง
- (๖) กรมปศุสัตว์
- (๗) กรมชลประทาน
- (๘) กรมป่าไม้
- (๙) กรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมวด ๖

กระทรวงคมนาคม

มาตรา ๓๖ กระทรวงคมนาคมมีอำนาจ  
คมนาคม และหน้าที่เกี่ยวกับกา

มาตรา ๓๗ หน้าที่ราชการในกระทรวงคมนาคม แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการขนส่ง
- (๔) กรมเจ้าท่า
- (๕) กรมทางหลวงแผ่นดิน
- (๖) กรมไปรษณีย์โทรเลข

หมวด ๑

กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๖ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกรมการปกครอง การท้องถิ่นบาลทุกชั้นบางชั้น บังคับบัญชาารณภัย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

มาตรา ๑๗ หน้าที่ราชการ ในกระทรวงมหาดไทย แบ่งเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมตำรวจ
- (๔) กรมที่ดิน
- (๕) กรมประชาสงเคราะห์
- (๖) กรมบังคับบัญชาารณภัย
- (๗) กรมมหาดไทย
- (๘) กรมโยธาเทศบาล
- (๙) กรมราชทัณฑ์
- (๑๐) กรมอัยการ

หมวด ๒

กระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๑๘ กระทรวงยุติธรรมมีอำนาจและหน้าที่ของราชการเกี่ยวกับศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๗ หน้าที่ราชการในกระทรวงยุติธรรม แยกเป็น

- (๑) ด้านงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) ด้านงานปลัดกระทรวง

#### หมวด ๘

#### กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๒๘ กระทรวงวัฒนธรรมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา และการวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๒๙ หน้าที่ราชการในกระทรวงวัฒนธรรม แยกเป็น

- (๑) ด้านงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) ด้านงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการวัฒนธรรม
- (๔) กรมการศาสนา
- (๕) กรมศิลปากร

#### หมวด ๑๐

#### กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๒๔ กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา

#### อบรม

มาตรา ๒๕ หน้าที่ราชการในกระทรวงศึกษาธิการ แยกเป็น

- (๑) ด้านงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) ด้านงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมพลศึกษา
- (๔) กรมมหาวิทยาลัย
- (๕) กรมวิชาการ
- (๖) กรมอำนวยการศึกษา

- (๗) กรมสามัญศึกษา
- (๘) กรมอาชีวศึกษา

หมวด ๑๑

กระทรวงเศรษฐกิจ

มาตรา ๒๖ กระทรวงเศรษฐกิจมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับงานเศรษฐกิจ การพาณิชย์รวมถึงตลาดต่างประเทศ แลกเปลี่ยน ทรัพย์สินค่าคอมมิชชั่น และสิ่งเสริมการค้า

มาตรา ๒๗ หน้าที่ราชการในกระทรวงเศรษฐกิจ แบ่งเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการค้าต่างประเทศ
- (๔) กรมการค้าภายใน
- (๕) กรมการค้าชายแดน
- (๖) กรมทะเบียนการค้า
- (๗) กรมเศรษฐกิจสัมพันธ์

หมวด ๑๒

กระทรวงสหกรณ์

มาตรา ๒๘ กระทรวงสหกรณ์มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับงานสหกรณ์และสิ่งเสริมการสหกรณ์

มาตรา ๒๙ หน้าที่ราชการในกระทรวงสหกรณ์ แบ่งเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (๔) กรมสหกรณ์พัฒนา

- (๕) กรมสหกรณ์ชนกิจ
- (๖) กรมสหกรณ์พาณิชย์

หมวดที่ ๑๓

กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๓๐ กระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข

ส่วน แดงคณะกรรมการสาธารณสุข

มาตรา ๓๑ หน้าที่ราชการในกระทรวงสาธารณสุข แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการแพทย์
- (๔) กรมมหาดพิภพและแพทย์ศาสตร์
- (๕) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๖) กรมอนามัย

หมวดที่ ๑๔

กระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๓๒ กระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการจัด

ควบคุมและส่งเสริมอุตสาหกรรม

มาตรา ๓๓ หน้าที่ราชการในกระทรวงอุตสาหกรรม แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (๔) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (๕) กรมโลหกิจ
- (๖) กรมวิทยาศาสตร์
- (๗) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

หมวด ๑๕

ทววงการเมืองเทียบฐานะเท่ากรรม

มาตรา ๓๔ ให้มีทบวงการเมืองเทียบฐานะเท่ากรรม ดังต่อไปนี้

- (๑) การพลังงานแห่งชาติ
- (๒) ราชบัณฑิตยสถาน
- (๓) สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (๔) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (๕) สำนักพระราชวัง
- (๖) สำนักการเลขาธิการ

๑. การพลังงานแห่งชาติ

มาตรา ๓๕ ให้การพลังงานแห่งชาติมีอำนาจ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

๒. ราชบัณฑิตยสถาน

มาตรา ๓๖ ให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

๓. สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๓๗ ให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติมีอำนาจ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๓๘ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร

๕. สำนักพระราชวัง

มาตรา ๓๘ ให้สำนักพระราชวังมีอำนาจ และหน้าที่จัดการพระราชวัง ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

๖. สำนักราชเลขาธิการ

มาตรา ๔๐ ให้สำนักราชเลขาธิการมีอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับการเลขาณการในพระองค์พระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะกรรมการเขาประจำที่

(คณะกรรมการเขาประจำที่)

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการเขาประจำที่  
มีอะไรจะแจ้งใหม่

นายหยุด แสงอุทัย กรรมการ : ไม่มีอะไรจะแจ้ง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง

กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๘๖

ขอร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ สำนักคณะรัฐมนตรี มาตรา ๕ มาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗ มาตรา ๘ มีการแก้ไข หมวด ๒ กระทรวงกลาโหม ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ มีการแก้ไข

นายฉันท จันทชม (ร้อยเอ็ด) : ในมาตรา ๘ นอกความการแก้ไข  
บทการแก้ไขนั้นสมควรอันเดิมก็เหมือนกัน นั้นหมายความว่าอย่างไร  
ใครขอทราบด้วย

นายหยด แสงอภัย กรรมธิการ : คือเทียบกับข้อหน้าเท่านั้นเอง

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หมวด ๓ กระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๔ กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๕ กระทรวงเกษตร มาตรา ๓๔

มาตรา ๓๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๖ กระทรวงคมนาคม มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗

ไม่มีการแก้ไข หมวด ๗ กระทรวงมหาดไทย มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ ไม่

มีการแก้ไข หมวด ๘ กระทรวงยุติธรรม มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ ไม่มีการ

แก้ไข หมวด ๙ กระทรวงวัฒนธรรม มาตรา ๔๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข หมวด ๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๔

มีการแก้ไข มาตรา ๔๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๑ กระทรวงเศรษฐกิจ

มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๒ กระทรวงสหกรณ์

มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๓ กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๔ กระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๕ ทบวงการเมืองเทียบฐานะ

เท่ากรม มาตรา ๕๔ ไม่มีการแก้ไข ๑. การปลัดงอนแห่งชาติ มาตรา ๕๕ ไม่

มีการแก้ไข ๒. ราชบัณฑิตยสถาน มาตรา ๕๖ ไม่มีการแก้ไข ๓. สภา

วัฒนธรรมแห่งชาติ มาตรา ๕๗ ไม่มีการแก้ไข ๔. สำนักงานเลขาธิการสภา

ผู้แทนราษฎร มาตรา ๕๘ ไม่มีการแก้ไข ๕. สำนักพระราชวัง มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข ๖. สำนักงานเลขาธิการ มาตรา ๕๐ ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสร็จการพิจารณา  
วาระที่ ๒ แล้วขอปรึกษาในวาระที่ ๓ ขอผู้ใดเห็นว่ามีพระพร เสนอญัตติฉบับ

นิตยสารประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ ขยได้ไปรษณีย์กรม

มีตราชกยกมชเป็นสงวนมาก

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย

ไปรษณีย์กรม

มีตราชกยกมชเป็นสงวนน้อย

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอนาจที่ประชุม  
ดงมติให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่ซึ่งบังคับเป็นกฎหมายได้คือไป

ระเบียบวาระที่ ๗ ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ  
ราชการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่ง  
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นคณะกรรมการวิสามัญ  
กน พิจารณาเป็นวาระที่ ๒

(สำเนา)

ที่ ๗๒๗/๒๕๑๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๖

เรื่อง ตั้งร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง  
ทบวง กรม ซึ่งมีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๖

เรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งมติรับหลักการแห่งร่างพระราช  
บัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่ง  
มีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๖ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ได้พิจารณา  
และตั้งกรรมาธิการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาประกอบด้วย

- ๑. หดวงชำนาญกักร
- ๒. นายชน รอดรรณ
- ๓. นายทองดีบ ศิระมาร์ค

๔. นายทิม ไชยงยศ

๕. นายนาถ เงินทาบ

๖. นายพุดคำรอดเอกเผ่า ศรียานนท์

๗. นายสุวิชัย พันธุ์ศรีรัฐ

๘. นายเด็ยม อินจัญยกด

๙. นายหยก แสงอทัย

ที่ประชุมกรรมการได้เลือกนายเอกเผ่า ศรียานนท์ และเด็กกนายน  
แสงอทัย เป็นเลขานุการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว

จึงขอตั้งร่างพระราชบัญญัติและบันทึกของเลขานุการมาพร้อมกัน  
เพื่อท่านจักได้นำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาใน  
ที่ ๒ และที่ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เอก ศรียานนท์

(นายพุดคำรอดเอกเผ่า ศรียานนท์)

ประธานกรรมการวิสามัญ

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ

ของพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ  
ของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีการปรับปรุงใหม่

พ.ศ. ๒๔๙๖

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช  
บัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่ง  
ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๔๙๖ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้งให้

คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติพิจารณาณ บค นใดดำเนินการพิจารณาแล้ว  
ขอเสนอบันทึกการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการได้แต่งตั้ง นายพดด้วงเอกเผ่า ศรัยาน  
เป็นประธานกรรมการ และนายหยด แต่งอทัย เป็นเลขานุการ

๒. ผู้ทบทวนรัฐมนตรีมอบหมายให้ชแจ่งแทน คือ หลวงชำนาญอักษร

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่แปรญัตติ ๓ คน คือ นายประดิ  
กาญจนวัฒน์

๔. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่มีการแก้ไข
คำสั่งราชวร	”	”
มาตรา ๑	”	”
มาตรา ๒	”	”
มาตรา ๓	”	”
มาตรา ๔	”	”
มาตรา ๕	”	”
มาตรา ๖	”	”
มาตรา ๗	”	”
มาตรา ๘	”	”
มาตรา ๙	”	”
มาตรา ๑๐	”	”
มาตรา ๑๑	”	”
มาตรา ๑๒	”	”
มาตรา ๑๓	”	”
มาตรา ๑๔	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	”	”
มาตรา ๓๗	”	”
มาตรา ๓๘	”	”
มาตรา ๓๙	”	”
มาตรา ๔๐	”	”
มาตรา ๔๑	”	”
มาตรา ๔๒	”	”
มาตรา ๔๓	”	”
มาตรา ๔๔	”	”

๕. ตระกูลของการพิจารณาการแปรญัตติ

มาตรา ๓๕ นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ขอแปรญัตติได้  
กรรมวิธีการเห็นพ้องด้วย และได้แก้แล้ว

๖. ได้เห็นร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อม  
เป็นทงนคดยแถง

(ตงชอ) หยุค แสงอูทัย  
(นายหยุค แถงอูทัย)  
เจชานการ

ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ  
ของกระทรวงทบวงกรมซึ่งมีการปรับปรุงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรโอนอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับราชการ  
กระทรวงทบวงกรม ซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่ตามพระราชบัญญัติปรับ  
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนอำนาจ  
และหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งได้มีการปรับ  
ใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๖"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ  
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมประ  
สัตว์พันธุ์ซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดใหม่บังคับบัญชากรมประ  
สัตว์พันธุ์ หรือนายกรัฐมนตรียกเลิกหรือโอนให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่  
กรมประสัตว์พันธุ์ ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง หรือด้านก

รัฐมนตรี แต่งแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชากรมประชาสัมพันธ์ รัฐมนตรี  
ว่าการทบวงคณะรัฐมนตรี ฝ่ายการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี  
เป็นเจ้าหน้าท

มาตรา ๔ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสภาของกัน  
ราชอาณาจักรซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสภาของกัน  
ราชอาณาจักร หรือนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าทอยุ่ ให้โอนไปเป็นอำนาจ  
และหน้าที่ของสำนักงานสภาของกันราชอาณาจักร ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่าย  
การเมือง หรือสำนักคณะรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชา  
สำนักงานสภาของกันราชอาณาจักร รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรี  
ฝ่ายการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าท

มาตรา ๕ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสภาเศรษฐกิจ  
แห่งชาติซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสภาเศรษฐกิจ  
แห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าทอยุ่ ให้โอนไปเป็นอำนาจและ  
หน้าที่ของสำนักงานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการ  
เมือง หรือสำนักคณะรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาสำนัก  
งานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการ  
เมือง หรือนายกรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าท

มาตรา ๖ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมเดชาธิการ  
คณะรัฐมนตรีซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชากรม  
เดชาธิการคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าทอยุ่ ให้โอนไป  
เป็นอำนาจและหน้าที่ของกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ทบวง  
คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือสำนักคณะรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี และให้  
ผู้บังคับบัญชากรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร รัฐมนตรีว่าการ  
ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือนายกรัฐมนตรี แต่งแต่กรณี เป็น

เจ้าหน้า

มาตรา ๗ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมโยธาธิการ  
ซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชากรมโยธาธิการหรือนายก  
รัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่ยอนน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของกรม  
โยธาธิการ ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือสำนักคณะรัฐมนตรี แล  
แต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชากรมโยธาธิการ รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือนายกรัฐมนตรี แดงแต่กรณี เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๘ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะ  
กรรมการกฤษฎีกาซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสำนัก  
งานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่ยอนน ให้ โอน  
ไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทบวงคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือสำนักคณะรัฐมนตรี แดงแต่กรณี และให้ผู้  
บังคับบัญชาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือนายกรัฐมนตรี แดงแต่กรณี เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๙ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะ  
กรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับ  
บัญชาสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือนายกรัฐมนตรีเป็น  
เจ้าหน้าที่ยอนน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ  
ข้าราชการพลเรือน ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือสำนักคณะ  
รัฐมนตรี แดงแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาสำนักงานคณะกรรมการ  
ข้าราชการพลเรือน รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือ  
นายกรัฐมนตรี แดงแต่กรณี เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๑๐ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงาน  
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมอญ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับ  
บัญชาสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้า

หน้าที่ชยูนน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ  
ตรวจเงินแผ่นดิน ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารหรือสำนักคณะรัฐมนตรี  
แฉงแฉกรณ และให้ผู้บังคับบัญชาสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน  
แผ่นดิน รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือนายก  
รัฐมนตรี แฉงแฉกรณ เป็นเจาหนาท

มาตรา ๓๑ นอกจากที่บัญญัติในมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕  
มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ บรรดาอำนาจ  
และหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานกฤษฎีกา รัฐมนตรีชงมอย และชงกฎหมาย  
กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นเจาหนาทชยูนน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่  
ของทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร  
หรือสำนักคณะรัฐมนตรี แฉงแฉกรณ และให้รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะ  
รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รัฐมนตรีว่าการทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร หรือ  
นายกรัฐมนตรี แฉงแฉกรณ เป็นเจาหนาท

มาตรา ๓๒ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมการ  
เมืองและกรมการเคหษฐกิจชงมอย และชงกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับ  
บัญชากรมการเมืองและกรมการเคหษฐกิจ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
การต่างประเทศ เป็นเจาหนาทชยูนน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของ  
กรมยุโรปและอเมริกา และกรมเอเชียและแอฟริกา หรือรัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงการต่างประเทศ แฉงแฉกรณ เป็นเจาหนาท

มาตรา ๓๓ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมการ  
สหประชาชาติชงมอย และชงกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชากรมการ  
สหประชาชาติ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นเจาหนาทชยูนน  
ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของกรมสหประชาชาติ และให้ผู้บังคับ  
บัญชากรมสหประชาชาติ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ  
แฉงแฉกรณ เป็นเจาหนาท

มาตรา ๓๔ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมศึกษาธิการ  
ศึกษาธิการ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้มอบกับบัญชากรมศึกษาธิการ  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไป  
เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการ และให้มอบกับบัญชา  
สำนักงานศึกษาธิการ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ  
แต่จตุรณ เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๓๕ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมการ  
การศึกษามวย และซึ่งกฎหมายกำหนดให้มอบกับบัญชากรมการ การศึกษามวย  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไปเป็น  
อำนาจและหน้าที่ของกรมการ การศึกษามวย และให้มอบกับบัญชากรมการ การ  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร แต่จตุรณ เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๓๖ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมการ  
การประมงชงมอย และซึ่งกฎหมายกำหนดให้มอบกับบัญชากรมการ การประมง  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไปเป็น  
อำนาจและหน้าที่ของกรมการ การประมง และให้มอบกับบัญชากรมการ การ  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร แต่จตุรณ เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๓๗ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมการ  
การปลัดชงมอย และซึ่งกฎหมายกำหนดให้มอบกับบัญชากรมการ การปลัดชงมอย  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไปเป็น  
อำนาจและหน้าที่ของกรมการ การปลัดชงมอย และให้มอบกับบัญชากรมการ การ  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร แต่จตุรณ เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๓๘ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของสำนักงาน  
ปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศชงมอย และซึ่งกฎหมายกำหนดให้  
มอบกับบัญชาสำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ  
หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไป

เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย และ  
ให้ผู้บังคับบัญชาสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรี  
ว่าการกระทรวงมหาดไทย แดงแต่กรณี เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๓๘ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ของกรมตรวจ  
บัญชีสหกรณ์ กระทรวงการคลังหรือชงมอช และซึ่งบรรดากฎหมาย  
กำหนดให้ผู้บังคับบัญชากรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงการคลังหรือ  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไปเป็น  
อำนาจและหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และให้  
ผู้บังคับบัญชากรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรี  
ว่าการกระทรวงมหาดไทย แดงแต่กรณี เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๓๙ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมสหกรณ์  
ที่ดินกระทรวงการคลังหรือชงมอช และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชา  
กรมสหกรณ์ที่ดิน กระทรวงการคลัง หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
การคลังเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของกรม  
สหกรณ์ที่ดิน กระทรวงมหาดไทย และให้ผู้บังคับบัญชากรมสหกรณ์ที่ดิน  
กระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แดงแต่กรณี  
เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๔๐ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมสหกรณ์  
ชนบท กระทรวงการคลังหรือชงมอช และซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับ  
บัญชากรมสหกรณ์ชนบท กระทรวงการคลัง หรือรัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงการคลังเป็นเจ้าหน้าที่ยื่น ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่  
ของกรมสหกรณ์ชนบท กระทรวงมหาดไทย และให้ผู้บังคับบัญชากรมสหกรณ์  
ชนบท กระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แดง  
แต่กรณี เป็นเจ้าหน้า

มาตรา ๔๑ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมสหกรณ์

พาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้สมัครกับ  
บัญชากรมส่งเสริมพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ หรือรัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของที่ดิน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของ  
กรมส่งเสริมพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
อุตสาหกรรม แลแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๓ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐  
มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ บรรดาอำนาจและหน้าที่ของกรมการของ  
กระทรวงการต่างประเทศ และซึ่งกฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าของที่ดิน ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่  
ของกระทรวงการต่างประเทศ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็น  
เจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่าง  
ประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
สหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัติ.

.....  
.....

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะ  
กรรมการเข่าประจำที่

(คณะกรรมการได้เข้าประจำที่)

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทวงคณะกรรมการ  
มื่อระไรจะรับแจ้งใหม่

นายหยุด แสงอุทัย กรรมการ : ไม่มื่อระไรจะรับแจ้ง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอได้เดี๋ยวจีการอื่น

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจ  
และหน้าที่ของกบฏราชการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีการปรับปรุงใหม่

พ.ศ. ๒๔๘๖

ขอร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข  
มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗  
มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ ไม่มีการ  
แก้ไข มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘  
มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ ไม่มี  
การแก้ไข

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสร็จการพิจารณา  
วาระที่ ๒ แล้ว ขอปรึกษาในวาระที่ ๓ ท่านผู้ใดเห็นจากร่างพระราชบัญญัติ  
ฉบับนี้สมควรประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ ขอบได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย  
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลง  
มติให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้บังคับเป็นกฎหมายได้ต่อไป

บัดนี้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเลิกการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

ประจักษ์ชัย		
จิตรีศุภการ		
ผิน บุญชิต	เด็ก จารุณี	ผู้ตรวจงาน
ทองพูน ทิมฉิม	ไฉมเฉลา จัปตากร	„
ร.ท. บัณฑิต นิตยสุทธิ	ฉันทนา ชานบ้อม	„
สุขุม	ช. ศุภตะวาทีน	„
มานิต อุกฤษเณ	อุดม พงษ์ดั่งฉาย	„
ท. ไชยขงยศ	อุพงษ์ ศิวพูนเกียรติ	„
ดำรงรัฐวิภาศ	เผียน ช้อยชุ่ม	„
พ.อ. อภิราม เมษะคงคา	ธน บณขันธ์	„
ตรวจแล้ว วันที่ ๓๐/๗๒/๕๖	จำรงค์ ใจอ่อนหนัก	„
	สขันธ์ จิตรตถิก	

ทำการแทนหัวหน้าแผนกกรรมการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

หัวหน้ากองการประชุม

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เจริญ ปันหาโร

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประจวบปัจฉิม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร